

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНА СРЕДА И ВОДИ –
ПЛОВДИВ

ДОКЛАД
ЗА СЪСТОЯНИЕТО
НА ОКОЛНАТА СРЕДА
ПРЕЗ 2004 ГОДИНА

Пловдив, 2005г.

Докладът за състоянието на околната среда е изготвен от екипа на РИОСВ – гр. Пловдив, като са използвани данни от Годишния отчет за дейността на РИОСВ, от оперативната дейност на инспекцията, от мониторинга на въздуха в ХЕИ – Пловдив и НИМХ – Пловдив, както и информация за контролираната територия от публикации в Интернет.

Фотографии: М. Михайлов, Д. Димитров

Адрес на РИОСВ – Пловдив

Гр. Пловдив

Бул. “Марица” N: 122

Телефони:

Директор	– 032/628-994
Зелен телефон	– 032/643-245
Отдел “Контрол на околната среда”	– 032/638-078
Направление “Опазване чистотата на атмосферния въздух”	– 032/638-078
Направление “Превантивна дейност”	– 032/627-115
Направление “Управление на отпадъците”	– 032/635-073
Направление “Контрол на защитените територии, биоразнообразието”	- 032/623-873
Направление “Контрол на почви, земи и земни недра”	– 032/623-873
Сектор “Води”	– 032/631-189
Отдел “Финансово - административна дейност”	– 032/635-074
Направление “Финансово - стопански дейности”	– 032/635-074
Направление “Правно-нормативно и административно обслужване”	– 032/628-994
Направление “Информационно обслужване”	– 032/643-245

Е-mail: riosv_plovdiv@dir.bg

Страница в Интернет: www.riosv-pd.hit.bg

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящото издание е опит да се събере на едно място възможно най-пълна и всеобхватна информация за околната среда в района, обслужван от РИОСВ – гр. Пловдив.

Използвани са данни, резултати от проверки, анализи, изследвания и факти от 2004г.

Нашата цел е да информираме гражданите, неправителствените организации, местните органи за самоуправление и всички, които проявяват интерес, за:

- състоянието на околната среда през 2004г. в Пловдивска област;
- тенденциите и динамиката на промените в състоянието на компонентите на околната среда и степента на въздействие на факторите, които я замърсяват и увреждат;
- решените и предстоящи за решаване проблеми, както и предприетите за това действия от страна на РИОСВ – гр. Пловдив;
- извършените основни законодателни, административни и инвестиционни мерки в областта на околната среда.

Надяваме се да помогнем на областната и общинските управи на територията на РИОСВ – гр. Пловдив при вземане на решения за подобряване състоянието на околната среда и за устойчивото развитие на териториалните общности чрез интегрирането на политиката по околна среда в регионалните и общински програми.

Ползването на изданието в учебните заведения ще допринесе за формиране на правилно отношение към проблемите на околната среда и развиване на екологичното възпитание.

Годишникът за състоянието на околната среда е изготвен от екипа на РИОСВ – гр. Пловдив, като са използвани данни от Годишния отчет за дейността на РИОСВ, от оперативната дейност на инспекцията и от мониторинга на въздуха в ХЕИ – гр. Пловдив и НИМХ – гр. Пловдив. Изданието е осъществено със средства от Министерството на околната среда и водите.

РИОСВ – гр. Пловдив е регионален орган на Министерството на околната среда с предмет на дейност: опазване на въздуха, водите и почвите от замърсяване и увреждане; произнасяне по екологична оценка и оценка на въздействието върху околната среда; предотвратяване и ограничаване на промишленото замърсяване; екологосъобразно управление на отпадъците; управление на опасни химични вещества и препарати и на генетично модифицирани организми; опазване на елементите на Националната екологична мрежа и биологичното разнообразие, както и устойчивото използване на биологичните ресурси; опазване и екологосъобразно използване на земните недра и подземните природни богатства; опазване и подобряване на акустична среда, намаляване или елиминиране на въздействията от природна и техногенна радиоактивност, електромагнитни полета и други физични фактори; устройство на селищната територия съобразно екологичното законодателство; изготвяне и предоставяне на информация за състоянието на околната среда съгласно изискванията на ЗООС, в това число за включването на базата данни за състоянието на околната среда и по годишните

доклади за състоянието на околната среда на територията на РИОСВ; изготвяне и предоставяне на министъра на околната среда и водите и на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) информация за включването ѝ в публичните регистри по чл. 129 и 130 ЗООС; организация на процеса на участие на обществеността при вземане на решения в областта на околната среда; контрол по изпълнението на мерките по програмите за управление на дейностите по отпадъците; съгласуване на общинските програми за намаляване нивата на замърсителите на атмосферния въздух, както и общинските оперативни планове за действие съгласно изискванията на Закона за чистота на атмосферния въздух (ЗЧАВ).

РИОСВ – гр. Пловдив упражнява своята дейност на територията на Пловдивска област.

Тя обхваща площ от **5972, 89** кв. км, и население **712 702** души, и е разделена на следните общини: Пловдив, Асеновград, Брезово, Карлово, Калояново, Кричим, Куклен, Марица, Първомай, Перушица, Родопи, Раковски, Садово, Сопот, Стамболийски, Съединение, Хисар. Територията на Община Лъки се контролира от РИОСВ – гр.Смолян.

В РИОСВ - Пловдив през 2004г. работиха 30 души, от които 22 експерти, пряко ангажирани с контролна и информационна дейност, разпределени в 2 отдела – “Контрол на околната среда” и “Финансово - административна дейност”.

Инспекцията се ръководи и представлява от Директор.

Инспекцията се намира на адрес бул. “Марица” 122, ет.1, тел./факс: 62-89-94, тел. /факс: 64-32-45. Сигнали за нарушение на екологичното състояние се приемат на Зелен телефон : 64-32-45. РИОСВ разполага с електронна поща /E-mail/: riosv_plovdiv@dir.bg. и интернет страница на адрес <http://www.riosv-pd.hit.bg>.

Кратка характеристика на област Пловдив

Пловдивска област е разположена в Южна Централна България. Икономическото ѝ значение се определя от изгодното ѝ географско положение, сравнително богатите ѝ ресурси, значителното вътрешно потребление, по-големите възпроизводствени и трудови възможности на населението и притегателната сила на втория по големина град в България. По брой на населението, равнище на урбанизацията и индустриализацията областта е сред водещите в страната.

Областта заема кръстопътно положение. През територията ѝ преминават важни международни и вътрешни жп линии и шосейни магистрали. Релефът е низинно-хълмист и планински. Той влияе положително върху механизацията на земеделието, възможностите за изграждане на напоителни системи, развитието на животновъдството и др.

Преобладава преходно - континенталният климат. Регионът е богат на минерални води, а речните води се използват за напояване и хидроенергетика.

Стопанството в региона се характеризира с голяма комплексност и специализация. Добре са развити промишлеността, земеделието, транспортът, сферата на услугите, туризмът.

Със своето население от 712 702 души областта се нарежда на 2-ро място в страната след столицата София. При средно за страната 80 души живеещи на 1 кв. км. площ в Пловдивска област живеят 119.84 души.

Административно областта е разделена на 18 общини.

Областен център е гр. Пловдив. Той се явява един от най-големите транспортни възли в България и на Балканите. През него преминава международният път Е 80 - Белград-София-Пловдив-Истанбул. В близост до града преминава и автомагистрала "Тракия". На 7 км от града се намира Летище Пловдив, което често играе ролята на резервно летище на столицата София. Изпълнява пътнически и товарен трафик. С всички големи градове от областта Пловдив има шосейна и жп връзка.

Равнинният характер на релефа позволява Пловдивска област да има много добре развита пътна мрежа. През територията на областта преминават 59 км. от автомагистрала "Тракия", пътищата I клас са с дължина 129 км., пътищата II клас - 227 км. и III клас 652 км. Съществуват около 1000 км. общински пътища.

Общият брой на заетите лица в областта към 31.12.2000г. е бил 268800 души. От тях 21.1% са с висше образование, 29.6% са със средно специално и професионално-техническо образование, 28.2% са със средно гимназиално и останалите 21.1% са с основно и по-ниско образование.

Приоритетни инвестиционни проекти, залегнали в Областния план за развитие са:

*Изграждане на "Завод за твърди битови отпадъци край гр.Пловдив" - Предвижда се в него да се преработват битовите отпадъци на няколко общини с общ брой на населението около 550 хил. души. От предварително проучване на общината става ясно, че инвестицията ще бъде в размер на 15 310 000 евро.

*Водоснабдяване на гр. Пловдив от язовир "Въча" - Предвижда се изграждане на довеждащ водопровод от изтичалото на язовир " Въча" до Пречиствателна станция за питейни води с дължина 2.6 км., изпълнен от стоманобетонени тръби; изграждане на Пречиствателна станция за питейни води; изграждане на външни магистрални водопроводи до гр. Пловдив с дължина 25 км. Приблизителна стойност - 72 млн. евро.

*Железопътна връзка през Стара планина /тунел/, между гр.Троян и гр.Карлово. Съоръжението се разглежда като елемент от трансевропейските транспортни коридори №№ 4,7,8 и 9, осигуряващи ефективни връзки между Централна и Северна Европа и регионите на Средиземноморието, Черноморския басейн, Близкия и Среден изток. Железопътната връзка през Стара планина е 30км по първи вариант и 29.6км по втори вариант. Сметната стойност е съответно около 66 млн. долара и 73 млн. долара. По предварителни изчисления средствата, вложени за реализация на първия вариант ще се възвърнат за срок от 10 г.

*Разширение и модернизация на стадион " Пловдив". По проект стадионът трябва да разполага с 57 хил. седящи места. Целта е в спортния комплекс да бъдат привлечени чуждестранни отбори, които да провеждат своята аклиматизация и подготовка за предстоящите Олимпийски игри в Атина през 2004г. Необходими средства - 21 млн. евро.

Град Пловдив е вторият университетски център в страната след столицата. В града функционират шест висши учебни заведения:

- Висша медицинска академия;
- Висш институт за хранително-вкусова промишленост;
- Селскостопанска академия;
- Технически университет;
- Пловдивски университет с акцент педагогически и хуманитарни науки;
- Висш музикално-педагогически институт.

В Пловдив има и редица филиали на почти всички авторитетни висши институти в България.

В областта има множество специализирани средни училища, от които 22 бр. са техникуми, професионални гимназии и училища на изкуствата, с 4-5 годишен срок на обучение.

I. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

1.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

1.1.1. Мрежа за контрол качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ – Пловдив, като част от НАСЕМ – подсистема “Въздух”

Под “качество на атмосферния въздух” се разбира състоянието на приземния слой на атмосферата, определено от състава и съотношението на естествените ѝ съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход.

Контролът на основните показатели, характеризиращи качеството на приземния слой на атмосферния въздух в региона на РИОСВ – Пловдив се осъществява от пунктовете за мониторинг на МОСВ в посочените по-долу населени места, пунктът за мониторинг на МЗ в ХЕИ – Пловдив и пунктът за мониторинг на НИМХ – Пловдив.

Извършват се контролни измервания за определяне нивата на наблюдаваните замърсители: серен диоксид, азотен диоксид, прах общ, фини прахови частици – PM10 и PM2,5, оловни аерозоли и кадмий, озон, въглероден оксид, амоняк, сероводород, бензен, общи и неметанови въглеводороди, като под “ниво” се разбира определена стойност за концентрацията на даден замърсител.

“Вредно вещество (замърсител)” е всяко вещество, въведено пряко или косвено от човека в атмосферния въздух, което е в състояние да окаже вредно въздействие върху здравето на населението и околната среда.

Във връзка с ограничаване на антропогенното въздействие са издадени различни нормативни актове, имащи за цел защитата на човека в началото, а по-късно и на цялата околна среда от отрицателните последици и опасности от човешката дейност.

С тези закони и норми се ограничават:

- Емисиите – въз основа на видовете източници се определя допустимото количество вредни вещества, които могат да бъдат изпускани в атмосферния въздух от точкови източници /комини/ ;
- Имисиите – определят се допустимите (граничните) концентрации на вредните вещества, чието наличие в атмосферния въздух не е свързано със здравния риск на населението.

В качеството на основен показател за опасност от замърсяване на въздуха се прилага тегловната концентрация на замърсителя.

Пределно допустима концентрация (ПДК) е максималната концентрация на вредно вещество, която за определен период от време не оказва нито пряко, нито косвено вредно въздействие върху човека и неговото потомство.

Оценка на степента на замърсяването на атмосферния въздух се извършва чрез:

- Максималната еднократна концентрация (ПДК м.е.) или средночасова норма (СЧН), която определя степента на кратковременно въздействие на замърсителя върху организма на човека – 30 или 60 минути.
- Средноденонощната концентрация (ПДК ср.дн.) или средноденонощна норма (СДН) показва допустимата степен на замърсяване на въздуха в

продължителен период – получава се като средноаритметична величина от единични измервания или от непрекъснат отбор на пробите.

- Средногодишната концентрация (ПДК ср.год.) или средногодишна норма (СГН) е средната аритметична стойност от средноденоношните концентрации, регистрирани в продължение на една година.

За наблюдение замърсяването на въздушния басейн Пловдив - Асеновград са разкрити и функционират за националната система осем стационарни пункта, от които един е с непрекъснат автоматичен контрол :

1) Пункт 01 – “НИМХ” - Пловдив - даващ представа за замърсяването на атмосферния въздух в централната градска част от интензивен транспортен поток, локални битови и обществени топло енергийни инсталации работещи на твърдо и течно гориво.

2) Пункт 05 – “ХЕИ” - Пловдив - намиращ се в западната част на града в жилищен район и до парк, около които минава интензивна пътна артерия, както и локални битови и обществени топло енергийни инсталации работещи на твърдо и течно гориво.

3) Пункт 07 – Бая “Старинна”, възобновен от 09.2002 г. ХЕИ. Наблюдаващ замърсяване от интензивен автотранспорт.

4) Пункт 14 – “бл. “Гигант”” - Пловдив - намиращ се в северната градска част на кръстовището ул.“Карловско шосе” - бул. ”Дунав” и даващ представа за замърсяването от автомобилния транспорт, гара “Филипово”, Северна индустриална зона, автогара “Север”.

5) Пункт 15 – “Куклен” – с. Куклен - отразяващ влиянието на емисиите от промишлеността - “КЦМ” АД - Пловдив.

6) Пункт 16 – “Кметство” - с.Долни Воден - отразяващ влиянието на емисиите от промишлеността - КЦМ АД - Пловдив.

7) Пункт 17 – “Асеновград” – гр. Асеновград - дава характеристика на замърсяването на емисиите от “КЦМ” АД, както и формирация се фон на замърсяване от промишлеността в града , автомобилния транспорт и комунално-битовия сектор.

8) Пункт 19 - АИС “Евмолпия” - Централна Градска Част , автоматичен непрекъснат контрол – формиращ се общ градски фон на замърсяване.

Първите три пункта се обслужват от ведомствата на НИМХ – Пловдив и ХЕИ – Пловдив и данните се получават ежедневно в РДП на РИОСВ по телефона. Останалите пунктове се обслужват от персонала на Лабораторния комплекс на ИАОС и РИОСВ.

1.1.2. Качество на атмосферния въздух – състояние и тенденции.

През 2004 година в Регионална лаборатория – Пловдив на ИАОС са анализирани 924 проби за общ прах, 143 проби за ФПЧ₁₀, 7168 газови проби (серен и азотен диоксид), 921 проби за оловни аерозоли и 920 проби за кадмий. Останалите анализи са извършени от специалистите на НИМХ – Пловдив и ХЕИ – Пловдив.

В таблица N 1.1 са дадени броят на обработените проби по пунктове .

Табл. 1.1

N	Нас. място	Прах/ФПЧ		SO ₂	NO ₂	Pb	Cd
		бр.		бр.	бр.	бр.	бр.
1	Пловдив -пункт 14	200	143	683	767	200	199
2	Пловдив -пункт 01	252		1008	1008	-	-
3	Пловдив -пункт 05	253		1007	1007	-	-
4	Пловдив -пункт 07	118		471	471	-	-
5	Асеновград	242		977	941	240	240
6	Куклен	200		941	940	238	238
7	Долни Воден	239		974	945	243	243

В таблица 1.2 са дадени максималните регистрирани средночасови стойности на SO₂ и NO₂ за 2004 год.

Табл. 1.2

N	Населено място	Пункт N	SO ₂ СЧН-380µg/m ³			NO ₂ СЧН-260µg/m ³		
			месец	max	пъти СЧН	месец	max	пъти СЧН
1	Пловдив бл. "Гигант"	5678414	декември	222.0	-	април	101.9	-
2	Пловдив НИМХ	5678401	февруари	175.0	-	март	152.0	-
3	Пловдив ХЕИ	5678405	ноември	3807.0	10	юли	184.0	-
4	Пловдив ХЕИ-баня "Старинна"	5678407	юни	814.0	2.14	ноември	222.0	-
5	Асеновград	0070217	февруари	859.7	2.26	юли	84.5	-
6	Куклен	4046715	септември	713.2	1.88	април	47.4	-
7	Долни Воден	2234916	февруари	495.4	1.3	март	70.5	-

От приложените таблици и диаграми за състоянието на атмосферния въздух може да се направи заключение, че от всички наблюдавани пунктове най-замърсен със SO₂ е въздухът при пункт "ХЕИ" Пловдив, където максимално отчетената средночасова стойност на SO₂ е 3807.0µg/m³, следван от пункт гр. Асеновград с измерена максимална стойност - 859.7µg/m³, където 1% от пробите през 2004г. надвишават ПДК. От всички наблюдавани пунктове най-замърсен с NO₂ е въздухът при пункт "Баня "Старинна" - 222.0µg/m³, но не се превишават СЧН и СГН.

От табл.1.2 се вижда, че завишаване на стойностите на SO₂ се наблюдава предимно през зимните месеци. Това е нормално, поради използването предимно на твърдо гориво за отопление за битови нужди.

Таблица на регистрираните максимални стойности на прах и кадмий за 2004 г.

Табл. 1.3.

№	Нас. място	Пункт №	ФПЧ ₁₀ СДН 70µg/m ³	ФПЧ _{2,5} СДН 56µg/m ³	Прах ПДК ср.дн. 0,25mg/m ³	Кадмий ПДК ср.дн. 0,00002 mg/m ³
			max.	max.	max.	max.
1	Пловдив бл."Гигант"	5678414	228µg/m ³ декември	-	0.320 юли	0.000023 ноември
2	Пловдив НИМХ	5678401	-	-	0.420 януари	-
3	Пловдив ХЕИ	5678405	186.5 януари	164 януари	0.420 февруари	-
4.	Пловдив ХЕИ "Баня старинна"	5678407	-	-	0.430 септември	-
4	Асеновград	0070217	-	-	0.573 януари	0.000192 декември
5	Куклен	4046715	-	-	0.434 януари	0.00019 октомври
6	Долни Воден	2234916	-	-	0.583 януари	0.000145 декември

Съгласно табл.1.3 най-високо отчетено ниво на Cd е на пункт - Асеновград - 0,000192 mg/m³ през м. декември, а най-ниско от максималните е на пункт – бл. "Гигант - 0.000023 mg/m³ през м. ноември. Процентът на пробите за Cd, надвишаващ ПДК по пунктове е: бл."Гигант" – 0.5% , Асеновград – 8.3%, Куклен - 5.4%, Д.Воден - 10%. При Pb нормата е СГН и не е отчетено превишаване на нормата. Не е отчетено превишаване на СГН и на Cd .

Най - висока стойност на общ прах е измерена на пункта при с. Д. Воден - 0.583 mg/m³, следван от пункт Асеновград – 0.573 mg/m³, и пункт с. Куклен - 0.434 mg/m³.

По отношение измерването на фини прахови частици под 10 µm се забелязва значително замърсяване през зимните месеци. Най - високо отчетена стойност е през месец декември на пункта на бл. "Гигант" - 228.0µg/m³ при СДН - 70µg/m³.

Фини прахови частици под 2,5 µm се измерват само на пункта на ХЕИ по определена схема. Най-високата измерена стойност през годината е 164.0µg/m³ при СДН - 56µg/m³.

В Регионална лаборатория – Пловдив на ИАОС - София нивата на газовете SO₂ и NO₂ в атмосферния въздух се определят спектрофотометрично, съгласно БДС. Количествените анализи се извършват със спектрофотометър UV/VIS Lambda 2S PERKIN ELMER. Определянето на прах се извършва по тегловен метод - по БДС, пробонабирането се осъществява с апаратура "Bravo". Определяне

съдържанието на олово и кадмий се извършва по метода на атомната абсорбция, като се използва атомно - абсорбционен спектрофотометър UNICAM 939.

От извършени наблюдения и проверки в региона, контролиран от РИОСВ, както и информацията, получавана от седемте мониторингови пунктове за качеството на атмосферния въздух, превишавания на нивата по прах, серен диоксид и кадмий са засичани епизодично в отделни дни в районите на гр.Асеновград, кв.Д.Воден, с.Куклен и гр.Пловдив – пункт ХЕИ, НИМХ и бл.Гигант основно през първото тримесечие. От проведените измервания с мобилната автоматична лаборатория в региона съгласно план-програмата няма регистрирани отклонения от установените норми. През зимния период по сведения на общинските еколози се наблюдава масовото използването на твърди горива /въглища и дърва/ за отопление в битовия сектор, от където при неблагоприятни метеорологични условия /безветрие/ се отчитат пикови наднормени замърсявания от серен диоксид, фини прахови частици /ФПЧ 10/ и сяроводород. За последния компонент дава отражение и състоянието на канализационните системи. В тази връзка предприемане на конкретни мерки от страна на РИОСВ, както и от съответните Общини, са невъзможни на този етап и може да доведе до забавяне изпълнението на меропрятия, залегнали в екологичните програми по управление качеството на атмосферния въздух .

Таблица на броя проби, % проби над допустимата концентрация и най-високите регистрирани превишения по пунктове на общ прах ,ФПЧ₁₀, олово, кадмий, SO₂ и NO₂ за периода 01.01.2004 г. – 31.12.2004г.

Месец	Населено място Пункт N ⁰	Прах 0.25 mg/m ³ ПДК _{сдк}			ФПЧ ₁₀ 70 µg/m ³ СДН			Кадмий 0.00002 mg/m ³ ПДК _{сдк}			Олово 0.6 µg/m ³ СГН			SO ₂ 380 µg/m ³ СЧН			NO ₂ 260 µg/m ³ СЧН		
		Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% ад ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.
м.01.2004	Асеновград 0700217	21	47 9.87	0.573				21	0	0.00001	21			83	0	372.20	83	0	76.60
м.02. 2004	Асеновград 0700217	19	5.2 1	0.374				19	0	0.000004	19			80	2.5 2	859.7	80	0	39.20
м.03. 2004	Асеновград 0700217	21	28 6	0.362				21	0	0.000008	21			86	1.1 1	510.9	86	0	32.40
м.04. 2004	Асеновград 0700217	20	25 5	0.305				20	0	0.000004	20			80	0	59.7	80	0	25.7
м.05. 2004	Асеновград 0700217	18	16 3	0.444				18	0	0.000006	18			76	0	74.4	76	0	27.5
м.06. 2004	Асеновград 0700217	16	0	0.186				16	0	0.000019	16			70	0	111.7	70	0	25.9
м.07. 2004	Асеновград 0700217	21	0	0.199				21	0	0.000009	21			84	0	105.8	84	0	84.5
м.08. 2004	Асеновград 0700217	22	4.5 1	0.252				22	0	0.000015	22			80	0	235.30	80	0	19.2
м.09. 2004	Асеновград 0700217	20	10 2	0.259				20	15 3	0.000034	20			80	3.7 6	584.10	80	0	27.1
м.10. 2004	Асеновград 0700217	21	0	0.241				20	10 2	0.000042	20			84	0	155.3	84	0	26.1
м.11. 2004	Асеновград 0700217	22	4.5 1	0.295				21	28 6	0.000039	21			88	1.1 1	567.10	52	0	43.5
м.12. 2004	Асеновград 0700217	21	28 6	0.370				21	42 9	0.000192	21			86	3.4 3	466.8	86	0	50.7

Месяц	Населено място Пункт № ⁰	Прах 0.25 mg/m ³ ПДК _{СДК}			ФПЧ ₁₀ 70 µg/m ³ СДН			Кадмий 0.00002 mg/m ³ ПДК _{СДК}			Олово 0.6 µg/m ³ СГН			SO ₂ 380 µg/m ³ СДН			NO ₂ 260 µg/m ³ СГН		
		Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.
м.01. 2004	Д. Воден 2234916	17	35 6	0.583			17	0	0.000007	17			73	0	233.2	61	0	54.9	
м.02. 2004	Д. Воден 2234916	20	5 1	0.283			20	0	0.000004	20			78	1.2 1	495.4	72	0	22.7	
м.03. 2004	Д. Воден 2234916	22	0	0.230			22	0	0.000011	22			88	0	153.9	83	0	70.5	
м.04. 2004	Д. Воден 2234916	20	0	0.237			20	0	0.000007	20			77	0	184.8	77	0	32.1	
м.05. 2004	Д. Воден 2234916	19	0	0.174			19	0	0.000005	19			76	0	45.50	76	0	31.4	
м.06. 2004	Д. Воден 2234916	22	0	0.120			22	9.0 2	0.000039	22			88	0	177.5	88	0	28.4	
м.07. 2004	Д. Воден 2234916	22	0	0.114			22	0	0.000009	22			88	0	67.8	88	0	18.2	
м.08. 2004	Д. Воден 2234916	17	0	0.100			17	17 3	0.000026	17			68	0	34.4	62	0	22.6	
м.09. 2004	Д. Воден 2234916	20	0	0.149			20	40 8	0.000061	20			80	0	287.2	80	0	35.3	
м.10. 2004	Д. Воден 2234916	21	0	0.105			21	19 4	0.000145	21			84	0	136.3	84	0	38.7	
м.11. 2004	Д. Воден 2234916	22	0	0.161			22	9 2	0.000045	22			88	0	192.4	88	0	37	
м.12. 2004	Д. Воден 2234916	21	4.7 1	0.498			21	33 7	0.000145	21			86	0	202.9	86	0	35.9	

Меcец	Населено място Пункт N ⁰	Прах 0.25 mg/m ³ ПДК _{сдк}			ФПЧ ₁₀ 70 µg/m ³ СДН			Кадмий 0.00002 mg/m ³ ПДК _{сдк}			Олово 0.6 µg/m ³ СГН			SO ₂ 380 µg/m ³ СДН			NO ₂ 260 µg/m ³ СГН		
		Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. про- би	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. пр оби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.
м.01. 2004	Куклен 4046715	21	23 5	0.434			21	0	0.000007	21			84	1.1 1	410.7	84	0	34.6	
м.02. 2004	Куклен 4046715	18	0	0.240			18	0	0.000002	18			78	1.2 1	503.6	78	0	36.6	
м.03. 2004	Куклен	21	0	0.236			21	0	0.000013	21			80	0	193.6	80	0	24.9	
м.04. 2004	Куклен 4046715	20	5 1	0.313			20	0	0.000009	20			77	1.2 1	421.5	77	0	47.4	
м.05. 2004	Куклен 4046715	19	0	0.095			18	0	0.000004	18			70	0	369.2	70	0	25.0	
м.06. 2004	Куклен 4046715	21	0	0.137			21	9.5 2	0.000096	21			79	0	45.1	79	0	27.6	
м.07. 2004	Куклен 4046715	13	0	0.078			13	0	0.000008	13			55	0	46	55	0	13.0	
м.08. 2004	Куклен 4046715	22	0	0.089			22	0	0.000017	22			85	0	105.7	85	0	16.8	
м.09. 2004	Куклен 4046715	20	0	0.081			20	10 2	0.000035	20			79	1.2 1	713.2	78	0	33.0	
м.10. 2004	Куклен 4046715	21	0	0.088			21	23 5	0.00019	21			82	1.2 1	539.0	82	0	36.8	
м.11. 2004	Куклен 4046715	22	0	0.119			22	0	0.000020	22			88	1.1 1	416.6	88	0	37.20	
м.12. 2004	Куклен 4046715	21	0	0.187			21	19 4	0.000066	21			84	0	377.4	84	0	43.5	

Месец	Населено място Пункт № ⁰	Прах 0.25 mg/m ³ ПДК _{сдк}			ФПЧ ₁₀ 70 µg/m ³ СДН			Кадмий 0.00002 mg/m ³ ПДК _{сдк}			Олово 0.6 µg/m ³ СГН			SO ₂ 380 µg/m ³ СДН			NO ₂ 260 µg/m ³ СГН		
		Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.
м.01. 2004	НИМХ – Пловдив 5678401	21	47 10	0.420									84	0	174	84	0	104	
м.02. 2004	НИМХ – Пловдив 5678401	20	45 9	0.420									80	0	175	80	0	99	
м.03. 2004	НИМХ – Пловдив 5678401	22	40 9	0.380									88	0	142	88	0	152	
м.04. 2004	НИМХ – Пловдив 5678401	20	35 7	0.370									80	0	136	80	0	130	
м.05. 2004	НИМХ – Пловдив 5678401	19	31 6	0.310									76	0	150	76	0	120	
м.06. 2004	НИМХ – Пловдив 5678401	22	22 5	0.330									88	0	74	88	0	122	
м.07. 2004	НИМХ – Пловдив 5678401	22	22 5	0.350									88	0	104	88	0	117	
м.08. 2004	НИМХ – Пловдив 5678401	22	4.5 1	0.260									88	0	86	88	0	65	
м.09. 2004	НИМХ – Пловдив 5678401	20	60 12	0.330									80	0	93	80	0	127	
м.10. 2004	НИМХ – Пловдив 5678401	20	70 14	0.390									80	0	47	80	0	106	
м.11. 2004	НИМХ – Пловдив 5678401	22	72 16	0.410									88	0	129	88	0	111	
м.12. 2004	НИМХ – Пловдив 5678401	22	50 11	0.400									88	0	140	88	0	70	

Месец	Населено място Пункт № ⁰	Прах 0.25 mg/m ³ ПДК _{сдк}			ФПЧ ₁₀ 70 µg/m ³ СДН			ФПЧ _{2.5} 56 µg/m ³ СДН			Олово 0.6 µg/m ³ СГН			SO ₂ 380 µg/m ³ СДН			NO ₂ 260 µg/m ³ СГН		
		Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.
м.01. 2004	ХЕИ – Пловдив 5678405	21	4.7 1	0.340	4	100 4	186.5	4	100 4	164				84	10 8	800	84	0	103
м.02. 2004	ХЕИ – Пловдив 5678405	20	20 4	0.420	4	50 2	129.	4	25 1	106.5				80	5 4	541	80	0	103
м.03. 2004	ХЕИ – Пловдив 5678405	22	9 2	0.360	4	25 1	106	4	50 2	95				88	0	362	88	0	79
м.04. 2004	ХЕИ – Пловдив 5678405	20	10 2	0.300	4	50 2	109	4	25 1	66				79	1.2 1	428	79	0	103
м.05. 2004	ХЕИ – Пловдив 5678405	19	0	0.150	5	0	60	5	0	47				76	0	81	76	0	118
м.06. 2004	ХЕИ – Пловдив 5678405	22	0	0.150	2	0	62.7	2	0	30.9				87	1.1 1	679	87	0	182
м.07. 2004	ХЕИ – Пловдив 5678405	22	0	0.190	4	25 1	104	4	25 1	78				88	0	256	88	0	184
м.08. 2004	ХЕИ – Пловдив 5678405	22	0	0.210	5	20 1	112	5	20 1	74.4				88	0	130	88	0	146
м.09. 2004	ХЕИ – Пловдив 5678405	20	0	0.230	3	66 2	96	3	33 1	74				80	0	246	80	0	163
м.10. 2004	ХЕИ – Пловдив 5678405	21	0	0.210	4	50 2	98	4	25 1	84				84	2.3 2	421	84	0	132
м.11. 2004	ХЕИ – Пловдив 5678405	22	4.5 1	0.260	4	25 1	112.5	4	25 1	89				88	5.6 5	3807	88	0	167
м.12. 2004	ХЕИ – Пловдив 5678405	22	4.5 1	0.280	5	60 3	148.5	5	60 3	132				85	7 6	676	85	0	166

Месец	Населено място Пункт № ⁰	Прах 0.25 mg/m ³ ПДК _{сдк}			ФПЧ ₁₀ 70 µg/m ³ СДН			Кадмий 0.00002 mg/m ³ ПДК _{сдк}			Олово 0.6 µg/m ³ СГН			SO ₂ 380 µg/m ³ СДН			NO ₂ 260 µg/m ³ СГН		
		Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. про- би	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. пр оби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.
м.01. 2004	Баня Ста- ринна – П-в 5678407	10	20 2	0.340									40	7.5 3	632	40	0	134	
м.02. 2004	Баня Ста- ринна – П-в 5678407	10	0	0.220									40	0	281	40	0	116	
м.03. 2004	Баня Ста- ринна – П-в 5678407	10	30 3	0.300									40	0	333	40	0	111	
м.04. 2004	Баня Ста- ринна – П-в 5678407	10	0	0.220									40	0	172	40	0	180	
м.05. 2004	Баня Ста- ринна – П-в 5678407	10	0	0.130									40	0	127	40	0	129	
м.06. 2004	Баня Ста- ринна – П-в 5678407	10	0	0.200									40	2.5 1	814	40	0	168	
м.07. 2004	Баня Ста- ринна – П-в 5678407	10	0	0.120									40	0	81	40	0	116	
м.08. 2004	Баня Ста- ринна – П-в 5678407	10	0	0.120									38	0	0	38	0	138	
м.09. 2004	Баня Ста- ринна – П-в 5678407	10	20 2	0.430									40	0	321	40	0	133	
м.10. 2004	Баня Ста- ринна – П-в 5678407	10	20 2	0.310									40	0	125	40	0	153	
м.11. 2004	Баня Ста- ринна – П-в 5678407	10	20 2	0.340									40	2.5 1	589	40	0	222	
м.12. 2004	Баня Ста- ринна – П-в 5678407	8	12 1	0.260									33	3.0 1	400	33	0	163	

Месец	Населено място Пункт № ⁰	Прах 0.25 mg/m ³ ПДК _{сдж}			ФПЧ ₁₀ 70 µg/m ³ СДН			Кадмий 0.00002 mg/m ³ ПДК _{сдж}			Олово 0.6 µg/m ³ СГН			SO ₂ 380 µg/m ³ СДН			NO ₂ 260 µg/m ³ СГН		
		Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.	Бр. проби	% над ПДК брой	Макс. Стойн.
м.01. 2004	Блок Гигант – Пловдив 5678414	2	0	0.073	2	0	49	2	0	0.000001	2			8	0	0	8	0	21.7
м.02. 2004	Блок Гигант – Пловдив 5678414	0			0			0			0			0			0		
м.03. 2004	Блок Гигант – Пловдив 5678414	18	0	0.202	18	38	170	18	0	0.000005	18			72	0	25.30	40	0	75.4
м.04. 2004	Блок Гигант – Пловдив 5678414	20	0	0.189	20	25	127	20	0	0.000004	20			80	0	18.30	80	0	101.9
м.05. 2004	Блок Гигант – Пловдив 5678414	18	0	0.143	19	5.2	81	18	0	0.000003	18			76	0	14.2	76	0	85.5
м.06. 2004	Блок Гигант – Пловдив 5678414	21	0	0.146	21	0	60	21	0	0.000012	21			81	0	18.2	84	0	73.9
м.07. 2004	Блок Гигант – Пловдив 5678414	20	5	0.320	17	0	40	20	0	0.000007	20			15	0	0	80	0	41.3
м.08. 2004	Блок Гигант – Пловдив 5678414	22	0	0.165	5	0	33	22	0	0.00001	22			19	0	0	67	0	55.0
м.09. 2004	Блок Гигант – Пловдив 5678414	17	0	0.178				17	0	0.000013	17			80	0	85	80	0	72.1
м.10. 2004	Блок Гигант – Пловдив 5678414	19	0	0.187				18	0	0.000009	19			78	0	42.2	78	0	60.4
м.11. 2004	Блок Гигант – Пловдив 5678414	22	9	0.270	20	35	176	22	4.5	0.000023	22			88	0	73.6	88	0	74.6
м.12. 2004	Блок Гигант – Пловдив 5678414	21	9.5	0.279	21	61	228	21	0	0.000016	21			86	0	222	86	0	64.2
			2			13													

Автоматична станция “Евмолпия”

	озон			NO2			TНC			NMHC			CO			SO2			NH3			PM10			H2S			
	Ср м ст	Макс. дн ст	Макс изм ч. Ст.	Ср м ст	Макс. дн ст	Макс изм ч. Ст.	Ср м ст	Ма кс. дн ст	Макс изм ч. Ст.	Ср м ст	Макс. дн ст	Макс изм ч. Ст.	Ср м ст	Макс. дн ст	Макс изм ч. Ст.	Ср м ст	Макс. дн ст	Макс изм ч. Ст.	Ср м ст	Макс. дн ст	Макс изм ч. Ст.	Ср м ст	Макс. дн ст	Ма кс изм ч. Ст.	Ср м ст	Мак с. дн ст	Макс изм ч. Ст.	
1	23,72	47,64	68.4	40.79	69.47	128.61							1.83	3.74	8.08	80.5	159.48	384.92				119.56	274.56					
2	35,77	56,83	82.7	31.39	68.23	140.27							1.46	4.00	10.68	72.79	198.77	613.92				78.45	243.24					
3			83.2			125.26							0.99	1.33	7.09		87.85	256.58				53.13	103.38					
4			129.1	38.02	66.47	139.02							0.94	1.23	2.46	6	35.57	202.33				43.94	75.45			0.0042	0.008	
5	76,65	106,5	132.1	29.75	42.85	85.22										8.8	19.18	26,09	0.0071	0.0129	0.0215	31.96	63.97			0.0042	0.007	
6	57,87	83,89	116	21.67	42.24	118.65							1.31	1.69	2.3	26.76	55.1	223,53	0.0026	0.0107	0.0175	41.76	62.42			0.0036	0.006	
7	77,92	90,96	164	13.96	21.3	97.73	4.04	4.21	5.1	0.37	0.49	1.4	1.43	2.01	3.42	21.24	35.47	36,5	0.0016	0.0038	0.0073	49.94	134.89			0.0037	0.008	
8	68,89	100,89	166.2	18.61	31.87	115.24	4.13	4.43	5.35	0.41	0.57	1.32	2.14	2.36	3.31	26.92	35.64	39,1	0.0005	0.0025	0.0041	40.18	190.98			0.0041	0.008	
9	55,64	71,22	140	25.65	47.92	161.7	4.27	4.94	8.23	0.48	0.94	4.82	2.05	3.01	11.44	24.33	40.54	78.95	0.0045	0.0136	0.0265	32.38	60.70			0.0062	0.014	
10	36,59	56,89	107	26.7	49.41	132.45	4.56	5.39	8.63	0.63	1.14	4.56	2.19	2.93	7.73	10.68	15.64	31.22	0.0029	0.0051	0.0084	40.43	91.36			0.0061	0.015	
11	40,54	67,21	98.33	27.0	68.11	129.76	4.78	7.68	15.81	0.73	3.36	11.3				69.13	218.62	1156.36	0.0050	0.0116	0.0297	56.12	133.24			0.0091	0.029	
12	27,4	42,85	82.89	46.96	101.74	234.98	5.33	7.27	12.5	0.97	2.43	7.12	1.52	3.68	10.84			169.92	0.0066	0.0148	0.0287	116.9	248.95			0.0074	0.022	

Справка за работата на Мобилната автоматична станция

Задължителни пунктове

(според одобрен от МОСВ годишен график)

Район за ОУКАВ	Пункт	Продължителност на измерването /изпълнение/		Регистрирани превишения /замърсител, пъти ПДК/
		Начало /дата,час/	Край /дата,час/	
1	2	3	4	6
гр. Стамболийски	КК "ВИТАМИНА"	09.02.2004 – 12:00 ч.	13.02.2004 – 12:00 ч.	-
гр. Стамболийски	пред общината	15.03.2004 – 14:00 ч.	19.03.2004 – 14:00 ч	-
гр. Карлово	бензиностанция "ЛУКОЙЛ"	24.03.2004 – 16:00 ч.	27.03.2004 – 12:00 ч	-
гр. Карлово	кръстовището до РДВР	29.03.2004 – 15:00 ч.	01.04.2004 – 12:00 ч	-
гр. Карлово	ЖП гара	05.04.2004 – 15:00 ч.	09.04.2004 – 11:00 ч	-
гр. Стамболийски	КК "ВИТАМИНА"	19.04.2004 – 15:00 ч.	23.04.2004 – 12:00 ч	-
гр. Стамболийски	ЕРР – до бившата автогара	27.04.2004 – 12:00 ч.	30.04.2004 – 12:00 ч	-
гр. Стамболийски	пред общината	10.05.2004 – 12:00 ч.	15.05.2004 – 12:00 ч	-
гр. Стамболийски	КК "ВИТАМИНА"	17.05.2004 – 12:00 ч.	21.05.2004 – 12:00 ч	-
гр. Карлово	до северния портал на "Карловска коприна"	07.06.2004 – 16:00 ч.	11.06.2004 – 12:00 ч	-
гр. Карлово	бензиностанция "ЛУКОЙЛ"	12.07.2004	16.07.2004 – 12:00 ч	-
гр. Карлово	Пътно управление	04.10.2004	08.10.2004	-
гр. Карлово	ЖП гара	11.10.2004	15.10.2004	-
гр. Карлово	до северния портал на "Карловска коприна"	19.20.2004	23.10.2004	-
гр. Карлово	Пътно управление	26.10.2004	30.10.2004	-
гр. Карлово	кръстовището до РДВР	01.11.2004	05.11.2004	-
гр. Стамболийски	ЕРР – до бившата автогара	24.11.2004	29.11.2004	-

Извънредни измервания:

- с, Куклен – 4 дни (17.02.2004 – 20.02.2004) – заявка на РИОСВ Пловдив
- УХТ Пловдив – 5 дни (08.03.2004 – 12.03.2004) – заявка на РИОСВ Пловдив
- гр. Първомай – 4 дни (13.06.2004 – 16.06.2004) – договор м/у ИАОС – РЛ – Пловдив и "ADF – България"
- гр. Асеновград – 2 дни (09.07.2004 – 10.07.2004) – заявка на РИОСВ Пловдив
- гр. Пловдив – 3 дни (15.09.2004 – 17.09.2004) – седмица на мобилността – заповед на Министъра на МОСВ
- гр. Пловдив – 3 дни (21.09.2004 – 23.09.2004) – седмица на мобилността – заповед на Министъра на МОСВ
- гр. Пловдив – 4 дни (08.10.2004 – 11.04.2004) - заявка на РИОСВ Пловдив

ИНФОРМАЦИЯ
ЗА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА
СЪГЛАСНО ЧЛ. 21 НА НАРЕДБА N:9/ 1999Г.

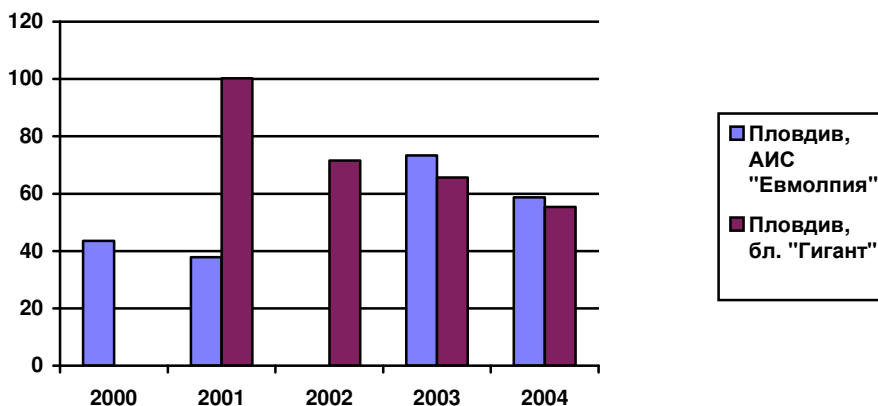
PM10 /фини прахови частици/

Този атмосферен замърсител е контролиран денонощно в 2 пункта. И в двата е регистрирано превишение на ПДК_{ср.дн.+ДО}. В пункта на бл. "Гигант" в 23 % от пробите през годината са регистрирани концентрации над денонощната норма /70µg/m³/, а в АИС "Евмолпия" – в 20% от пробите.

Най-висок брой на превишения на нормата е регистриран в пункт АИС "Евмолпия" – 75 бр. Средногодишната норма плюс допустимото отклонение за ФПЧ10 е превишена и в двата пункта. Най-висока средногодишна концентрация е измерена в пункт АИС "Евмолпия" – 58.73 µg/m³, където е измерена и най-високата средноденонощна концентрация през годината – 274.56 µg/m³.

От началото на 2004 г. в пункта на ХЕИ се пробонабира PM10 по указана от МЗ методика веднъж седмично през светлата част на денонощието /8 часа/. В 39 % от пробите през годината са регистрирани концентрации над денонощната норма /70µg/m³/ . Най-високата измерена концентрация през годината е 186.5 µg/m³.

Сравнителна графика за замърсяването на въздуха с фини прахови частици (µg/m³)
За периода 2000 – 2004г.

PM 2,5 /Прах под 2,5 микрона/

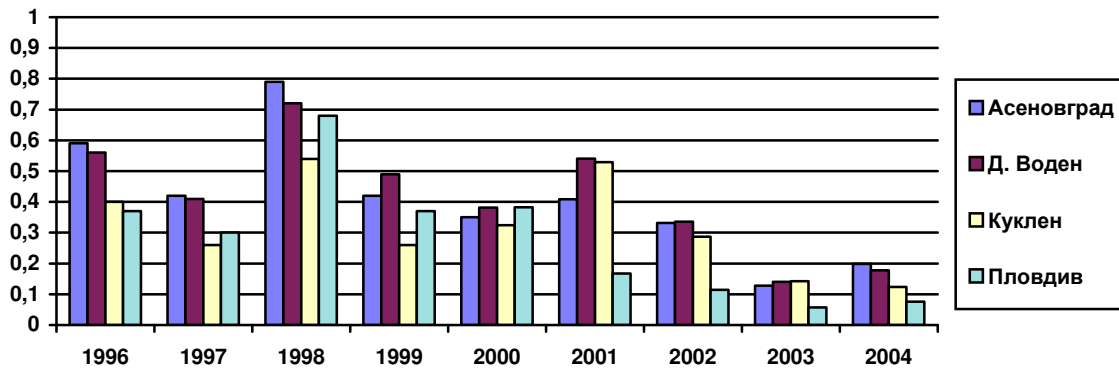
Този атмосферен замърсител се контролира от началото на 2004 г. в пункта на ХЕИ. Пробонабира се по указана от МЗ методика веднъж седмично през светлата част на денонощието /8 часа/. В 33 % от пробите през годината са регистрирани концентрации над денонощната норма /56µg/m³/ . Най-високата измерена концентрация през годината е 164 µg/m³.

Оловни аерозоли

Превишаване на средногодишната норма за 2004г. (0.6 µg/m³) не е регистрирано в нито един пункт. Максимална средногодишна концентрация е измерена в гр. Асеновград - 0.199 µg/m³.

Като цяло в района, контролиран от РИОСВ – Пловдив, продължава тенденцията към трайно задържане на годишните концентрации на оловни аерозоли под съответната средногодишна норма.

**Динамика на атмосферното замърсяване
с оловни аерозоли ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) в мониторинговите пунктове на РИОСВ - Пловдив
за периода 1996 - 2004г.**

Серен диоксид

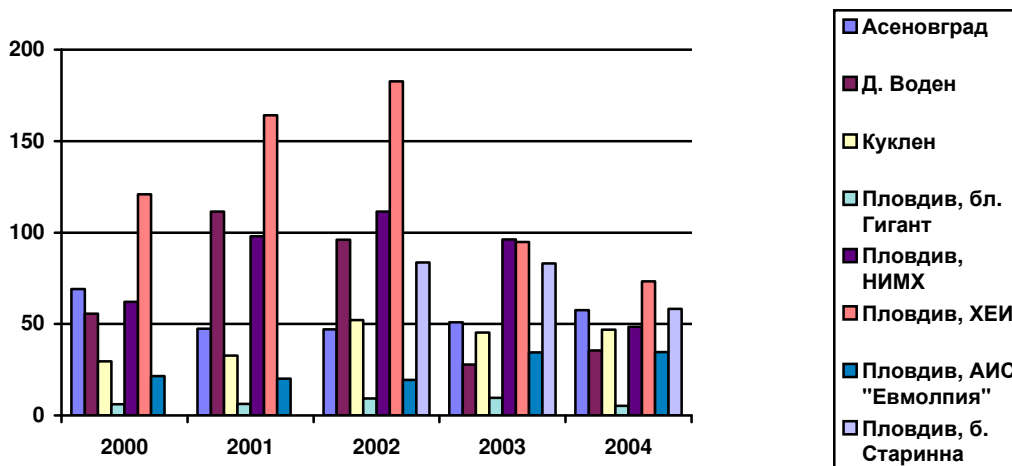
През годината серният диоксид е контролиран в 8 пункта.

В шест от всички посочени пунктове се наблюдава превишение на ПДКм.е.+ДО. Максимално измерена стойност на серен диоксид е регистрирана в пункта на ХЕИ – гр. Пловдив – $3807 \mu\text{g}/\text{m}^3$, като превишението над нормата е 10,02 пъти ПДКм.е.+ДО. Характерно е, че високи концентрации са получени в следствие на натрупване на замърсявания от горивни процеси в комунално – битовия и промишлен сектор в дни след продължително безветрие.

Най-много превишения на ПДКм.е.+ДО са регистрирани в Пловдив – пункта на ХЕИ.

Най-високите концентрации са регистрирани през зимните месеци в гр. Пловдив, което е свързано с увеличаване потреблението на топло и електро енергия от населението през този период. В пунктовете, контролиращи влиянието на промишлената дейност върху качеството на атмосферния въздух, също се наблюдава сезонна зависимост - месечното изменение на концентрацията зависи от натоварването на производствените мощности и отоплението през зимните месеци.

**Сравнителна графика за замърсяването на въздуха
със серен диоксид ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) за периода 2000 – 2004г**

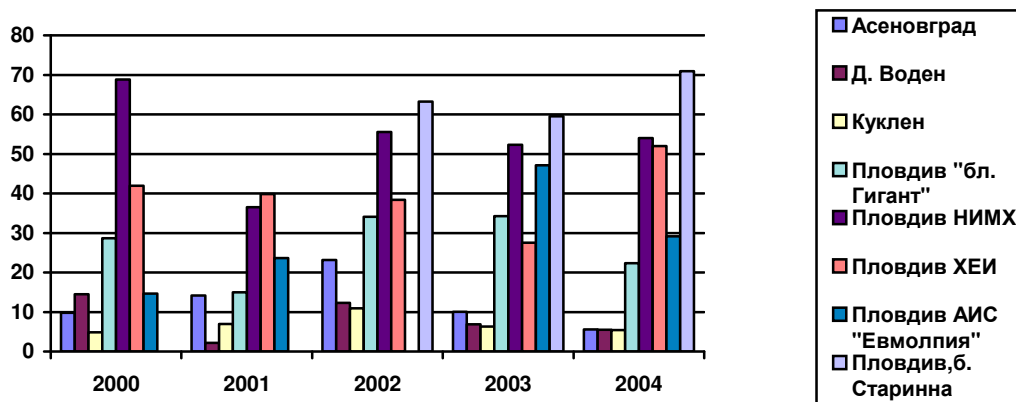
Азотен диоксид

Този атмосферен замърсител е контролиран в 8 пункта. Не е регистрирано превишение на ПДКм.е.+ДО. Най-високи стойности през годината са измерени в пункт "АИС "Евмолпия" – 234.98 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ и в пункт "баня "Старинна" – гр. Пловдив - 222 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Превишаване на ПДКср.г. + ДО е регистрирано в пункт баня "Старинна" – Пловдив – 1.36 пъти и в пункт "НИМХ" – Пловдив – 1.04 пъти.

Производството на топло енергия за битови и промишлени цели, както и автомобилният транспорт са основните източници за съдържанието на азотен диоксид в атмосферния въздух.

Сравнителна графика за замърсяването на въздуха с азотен диоксид ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) за периода 2000 – 2004г

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЗАМЪРСЯВАНЕТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ С ОБЩ ПРАХ И КАДМИЙ

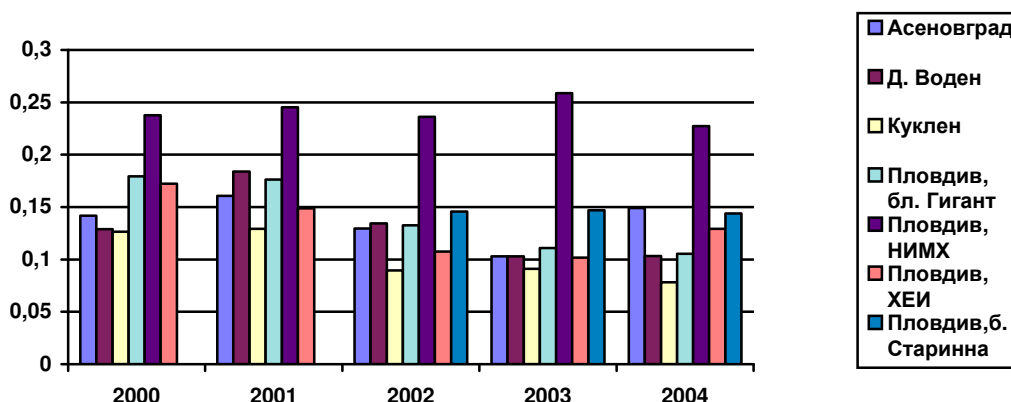
Общ прах

Този замърсител се контролира в 7 пункта.

Традиционно високи са концентрациите в пункта на НИМХ. Най-висока средногодишна концентрация през 2004 год. е регистрирани в Пловдив, пункт "НИМХ" – 0,227 мг/куб.м. при норма 0,15 мг/куб.м. Не се забелязва тенденция към намаляване съдържанието на общ прах в атмосферния въздух.

От месечното разпределение на концентрациите на става ясно, че за разлика от серния диоксид, при праха не се наблюдава съществена връзка между завишените стойности на концентрациите и повишената консумация на горива през зимните месеци. Съществена роля за замърсяването на атмосферния въздух играе запрашеността на пътните артерии и пътния транспорт. Замърсяването с прах остава основен проблем за територията на цялата страна.

Сравнителна графика за замърсяването на въздуха с прах (mg/m^3) за периода 2000 – 2004г.

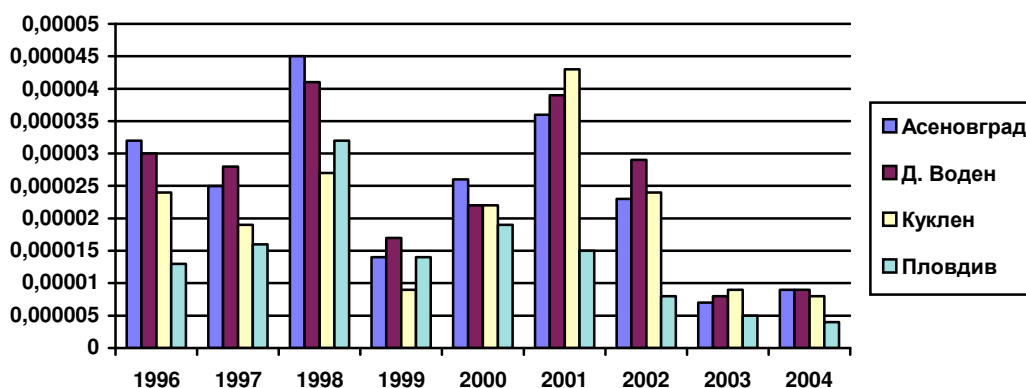
Кадмий

Контролиран е в пунктовете бл. “Гигант”- гр. Пловдив, Асеновград, Куклен и Д. Воден. За разлика от предишни години през 2004г. не са измерени концентрации, превишаващи ПДКср.г. Процентът на дните, в които са измерени концентрации над ПДКср.дн., е както следва: в Пловдив, бл. “Гигант” – 0.5%, Асеновград – 8.3%, Куклен – 5.4%, Долни Воден – 10%.

През годината най-високите измерени концентрации, превишаващи денонощната пределно допустима концентрация са както следва: в Пловдив, бл. “Гигант” – 1,15 пъти ПДК, Асеновград – 9.6 пъти ПДК, Куклен – 9.5 пъти ПДК, Долни Воден – 7.25 пъти ПДК.

Причината за превишенията са както емисиите от "КЦМ" АД - гр. Пловдив в момента на пробовземане, така и утаените количества кадмий на земната повърхност през целия период на работа на предприятията, които при определени метеорологични условия попадат в пробите.

Динамика на атмосферното замърсяване с кадмий (mg/m^3) в мониторинговите пунктове на РИОСВ - Пловдив за периода 1996 - 2004г.

Озон

Контролиран е в АИС “Евмолпия”. През годината не е регистрирано превишаване на праг за информиране на населението ($180 \mu\text{g}/\text{m}^3$); праг за растителна защита ($200 \mu\text{g}/\text{m}^3$) и праг за предупреждение на населението ($360 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Максимално измерената еднократна концентрация /1 час/

1.1.3. Източници на емисии на територията на РИОСВ – Пловдив

РИОСВ – Пловдив понастоящем контролира над 200 обекта, потенциални и реални замърсители на атмосферния въздух, като в перспектива ще подлежат на пълна актуализация за степента на емитираните вредности от всички точкови източници.

Община Пловдив: Обектите са 50 бр. От тях са извършени проверки на 12 бр. обекти, като превишаване на пределно допустимите емисии (ПДЕ) от точкови източници са регистрирани на 5 бр. обекти, подробно дадени в т.1.1.4.

Причина за наднормените замърсявания е използването на некачествен високосернист мазут като гориво в топлоенергийните и технологични съоръжения, за което са наложени санкции.

С реализирането на идейния проект за обща газификация на гр. Пловдив, след 2004 г. се предвижда поэтапното ѝ внедряване в останалия промишлен сектор.

Община Асеновград: Обектите са 12 бр. Поради неритмичното натоварване на производствените мощности, замърсяването на атмосферния въздух е незначително. Газификацията на гр. Асеновград е в напреднал стадий, като до този момент е изградена линейната инфраструктура за храняване на промишления и обществен сектор.

Община Първомай: Контролираните обекти са 9 бр. Няма регистрирани източници на замърсяване на атмосферния въздух, поради цялостна газификация на промишления и обществен сектор и част от битовия.

Община Карлово: Контролирани обекти - 20 бр. Вследствие на намалената производствена програма в отделните фирми, консумацията на топлоенергия е сведена до минимум. Частични замърсявания се емитират от локалните парови централи, работещи на високосернист мазут в обектите “Българска роза” АД, “Месокомбинат” АД гр. Карлово и “СКФ Берингс” ЕАД. Наложени са санкции.

В дългосрочен план, в зависимост от развитието на индустриалната част и натоварването на съществуващите производствени мощности, се предвижда преминаване към по-качествени и алтернативни горива.

Община Стамболийски: Контролирани обекти - 4 бр. Основният голям точков източник е “Фабрика за хартия - Стамболийски” АД. При направени контролни измервания на емисиите емитирани в атмосферния въздух от пещта за регенерация на вар е констатирано нива на прах над НДЕ. Наложена е санкция. Поради газифицирането на топлоенергийните мощности и високо ефективната работа на прахоуловителната инсталация към содорегенерационния котлоагрегат всички наблюдавани замърсители са под допустимите норми. Всички останали обекти, предимно консервни предприятия, не оказват съществено влияние върху замърсяването поради сезонния характер на работа и ниския производствен капацитет.

Община Родопи: Контролирани обекти – 2 бр. При направените проверки не са констатирани превишавания на НДЕ.

Община Куклен: Основният голям замърсител е “КЦМ” АД. Наложена санкция за неспазване на допустимите емисионни норми за серен диоксид месечната санкция е прекратена със Заповед № С-7-132-12/07.09.2004 г.

За максимално намаляване на вредностите от металургичните технологични линии е изготвена инвестиционна програма за реализация, неразделна част към издаденото “Комплексно разрешително за предотвратяване и контрол на замърсяването в КЦМ” от МОСВ, съгласно Директива 96/61 на ЕС.

Съгласно утвърдения списък на районите за оценка и управление качеството на атмосферния въздух от МОСВ / писмо № 2351 от 10.10.2001 год./, Община Родопи е причислена към чл. 30 точка 1 от Наредба № 7 / ДВ бр.45 от 1999 год./, но с обособяването на Община Куклен, район от Община Родопи е класифициран в чл.30 точка 3, за който не се изготвят програми за намаляване нивата на замърсителите. Оценката за замърсяването се извършва на база измервания от мобилните автоматични пунктове за контрол качеството на атмосферния въздух /МС/, така и от данни за измервани емисиите на вредни вещества, статистически данни и теоретични разчети за емисиите от съответните сектори на промишлеността, бита и автотранспорта .

През зимния период, вследствие на интензивното използване на твърди горива за отопление в битовия сектор при определени метеорологични условия /безветрие/, се натрупват замърсители в приземния слой от ФПЧ 10, Серен диоксид, Азотни оксиди и Въглероден оксид до границите на пределно допустимите норми както следва:

1. ФПЧ 10:

-ПДК ср.дн. - 50 mg/m³, ПДК ср.дн. + ДО - 70 mg/m³,
ПДК ср.год. - 30 mg/m³, ПДК ср.год. + ДО - 42 mg/m³

2. Серен диоксид :

ПДК м.е./1 ч./ - 350 mg/m³, ПДК м.е./1 ч./ + ДО - 380 mg/m³,
ПДК ср.дн. - 125 mg/m³, ПДК ср.дн. + ДО - 130 mg/m³

3. Азотни оксиди:

ПДК м.е./1ч./ - 200 mg/m³, ПДК м.е./1ч./ + ДО - 260 mg/m³,
ПДК ср.год. - 40 mg/m³, ПДК ср.год. + ДО - 52 mg/m³

Дисперсионната матрица на замърсяванията, които биха могли да се получат при комплексното въздействие от промишления, комунално-битовия сектор и автотранспорта при най-неблагоприятни метеорологични условия в населените места, разположени по

периферията на Общините Пловдив и Куклен са в границите на показателите дадени по-горе. За целта е използвана информация и за количеството използвани горива в съответните сектори до 2003 год., както и състоянието на пътната инфраструктура и наличието и поддържането на зелените площи.

Сравнително най-ниско / ок. 15-20 % от пределно допустимите концентрации (ПДК) по серен диоксид и прах / е замърсяването на атмосферния въздух в районите на населените места Марково и Брестовица. Доближаване до допустимите норми на същите замърсители е предимно в районите на населените места Крумово, Брестник, Белащица, Брани поле, Златитрап и Кадиево. Причините са от използваните твърди горива в битовия сектор през зимния сезон, както и от известно влияние по розата на разпространение на замърсителите от "КЦМ" АД, "Фабрика за хартия" АД гр.Стамболийски и др.

През летните месеци замърсяванията са главно от прах и неприятни миризми, породени от състоянието на инфраструктурата / липса на канализации и неподдържани пътни артерии/, сметища, отглеждане на различни видове животни в не регламентирани количества вътре в населените места, както и използването на естествени и изкуствени торове в интензивно развитите селскостопански райони. Това води до допълнително замърсяване на атмосферния въздух с летливи органични съединение / ЛОС/, метан и амоняк.

Община Хисар. Съгласно утвърдения списък на районите за оценка и управление качеството на атмосферния въздух от МОСВ / писмо № 2351 от 10.10.2001 год./, Община Хисар е включена в чл. 30 точка 4, район за който не се изготвят програми за намаляване нивата на замърсителите, като класификацията е изготвена на база статистически данни и теоретични разчети за емисиите от съответните сектори на промишлеността, бита и автотранспорта.

През зимния период, вследствие на интензивното използване на твърди горива за отопление в битовия сектор при определени метеорологични условия /безветрие/, се натрупват замърсители в приземния слой от ФПЧ 10, Серен диоксид, Азотни оксиди и Въглероден оксид до границите на пределно допустимите норми както следва:

1.ФПЧ 10:

-ПДК ср.дн. - 50 mg/m³, ПДК ср.дн. + ДО - 70 mg/m³,
ПДК ср.год. - 30 mg/m³, ПДК ср.год. + ДО - 42 mg/m³

2.Серен диоксид :

ПДК м.е./1 ч./ - 350 mg/m³, ПДК м.е./1 ч./ + ДО - 380 mg/m³,
ПДК ср.дн. - 125 mg/m³, ПДК ср.дн. + ДО - 130 mg/m³

3.Азотни оксиди:

ПДК м.е./1ч./ - 200 mg/m³, ПДК м.е./1ч./ + ДО - 260 mg/m³,
ПДК ср.год. - 40 mg/m³, ПДК ср.год. + ДО - 52 mg/m³

В тази връзка е необходимо да се актуализират данните, за да се изготви по-достоверна матрица на съответното замърсяване, както и реални измервания с подвижната автоматична имисионна лаборатория, с което да се установи комплексното въздействие на промишления, комунално-битовия сектори и автотранспорта върху замърсяването. Информацията обхваща количеството използвани горива в съответните сектори през 2003 год., броя на автомобилите ср.дневно по видове преминаващи на входните и изходни пътни артерии в населените места, както и състоянието на пътната инфраструктура и наличието и поддържането на зелените площи.

Община Садово. Съгласно утвърдения списък на районите за оценка и управление качеството на атмосферния въздух от МОСВ / писмо № 2351 от 10.10.2001 год./, Община Садово е причислена към чл. 30 точка 4 от Наредба № 7 / ДВ бр.45 от 1999 год./, за който не се изготвят програми за намаляване нивата на замърсителите. Оценката за замърсяването се извършва на база измервания от мобилните автоматични пунктове за контрол качеството на атмосферния въздух / МС /, така и от данни за измерени емисии на вредни вещества изхвърляни в атмосферния въздух от промишлени обекти, статистически данни и теоретични разчети за емисиите от съответните сектори на промишлеността, бита и автотранспорта.

През зимния период, от интензивното използване на твърди горива за отопление в битовия сектор при определени метеорологични условия /безветрие/, се натрупват

замърсители в приземния слой от ФПЧ 10, Серен диоксид, Азотни оксиди и Въглероден оксид до границите на пределно допустимите норми както следва:

1.ФПЧ 10:

-ПДК ср.дн. - 50 mg/m³, ПДК ср.дн. + ДО - 70 mg/m³,
ПДК ср.год. - 30 mg/m³, ПДК ср.год. + ДО - 42 mg/m³

2.Серен диоксид :

ПДК м.е./1 ч./ - 350 mg/m³, ПДК м.е./1 ч./ + ДО - 380 mg/m³,
ПДК ср.дн. - 125 mg/m³, ПДК ср.дн. + ДО - 130 mg/m³

3.Азотни оксиди:

ПДК м.е./1ч./ - 200 mg/m³, ПДК м.е./1ч./ + ДО - 260 mg/m³,
ПДК ср.год. - 40 mg/m³, ПДК ср.год. + ДО - 52 mg/m³

4.Въглероден оксид:

ПДК ср.ден. - 10 mg/m³, ПДК ср.д. + ДО* - 16 mg/m³

* -допустимо отклонение за 2004 год.,

като за целта е използвана информацията за количеството използвани горива в съответните сектори до 2002 год., както и състоянието на пътната инфраструктура и наличието и поддържането на зелените площи.

През летните месеци замърсяванията са главно от прах и неприятни миризми, породени от състоянието на инфраструктурата / липса на канализации и неподдържани пътни артерии / , сметища, отглеждане на различни видове животни в не регламентирани количества вътре в населените места, както и използването на естествени и изкуствени торове в интензивно развитите селскостопански райони . Това води до допълнително замърсяване на атмосферния въздух с летливи органични съединение / ЛОС/, метан и амоняк.

Останалите по-малки общини като Раковски, Марица, Брезово, Калояново, Съединение, Перущица и Кричим са с незначителен индустриален потенциал, който не оказва влияние върху замърсяването на атмосферния въздух.

Замърсяванията са главно през зимния период, при ползването на твърди горива в битовия сектор, в зависимост от метеорологичните условия.

1.1.4. Контрол на обектите, замърсяващи въздуха, през 2004г.

Във връзка с емисионния лабораторен контрол са обхванати 29 обекта, замърсители на атмосферния въздух в т.ч. 14 обекта подлежащи на задължителен мониторинг.

Взетите проби са анализирани в Регионална лаборатория - Пловдив на ИАОС - Пловдив.

I.Превिшаване съдържанието на прах са допуснати:

1. "Асеновград БТ" АД, гр. Асеновград – 3,15 пъти над НДЕ.
2. "ИНСА ОЙЛ" ООД гр. Раковски – 1,34 и 1,27 пъти над НДЕ.
3. "Каменица" АД гр. Пловдив – 1,02 пъти над НДЕ.
4. "Брилянт" АД гр. Пловдив - 2,4 пъти над НДЕ.
5. "Българска роза Карлово" АД, гр. Карлово – 1,04 пъти над НДЕ.
6. "Дунапак - Родина" АД гр. Пловдив – 1,32 пъти над НДЕ.
7. "Месокомбинат Карлово" АД – 1,03 пъти над НДЕ.
8. "Кока кола Хеленик България" ЕАД – 1,02 пъти над НДЕ.
9. "СКФ Берингс България" ЕАД – 1,67 пъти над НДЕ.
10. УМБАЛ "Св. Георги" АД гр. Пловдив - 2,71; 1,22 и 1,05 пъти над НДЕ.
11. Фабрика за хартия-Стамболийски" АД, гр. Стамболийски – 1,29 пъти над НДЕ.

II. Превишаване на НДЕ за серен диоксид са допуснали:

1. "Асеновград-БТ" АД -2,36 пъти над НДЕ
2. УМБАЛ "Св. Георги" АД гр. Пловдив - 1,20; 1,9 и 1,89 пъти над НДЕ.
3. "Каменица" АД гр. Пловдив – 1,17 пъти над НДЕ.

4. "Брилянт" АД гр. Пловдив - 2,89 пъти над НДЕ.
5. "Дунапак - Родина" АД гр. Пловдив – 2,46 пъти над НДЕ.
6. "Българска роза" АД гр. Карлово – 1,62 и 1,25 пъти над НДЕ.
7. "Месокомбинат Карлово" АД, гр. Карлово – 1,30 и 1,02 пъти над НДЕ.
8. "СКФ Берингс България" ЕАД, гр. Сопот – 1,59 и 1,13 пъти над НДЕ.

III. Превिшаване на НДЕ за азотни оксиди са допуснали:

1. "Асеновград БТ" АД, гр.Асеновград – 1,49 пъти над НДЕ.
2. УМБАЛ "Св. Георги" АД гр. Пловдив - 1,07; 1,44 и 1,54 пъти над НДЕ.
3. СС "Хеленик Ботълинг Къмпани" България АД гр. Пловдив - 1,67 пъти над НДЕ.
4. "Каменица" АД гр. Пловдив – 1,30 пъти над НДЕ.
5. "Брилянт" АД гр. Пловдив - 1,88 пъти над НДЕ.
6. "Българска роза" АД гр. Карлово – 2,10 пъти над НДЕ.
7. "Месокомбинат Карлово" АД, гр. Карлово – 1,26 пъти над НДЕ.
8. "СКФ Берингс България" ЕАД, гр. Сопот – 2,08 и 1,03 пъти над НДЕ

V. Превишаване на НДЕ по съдържание на сажди са допуснали:

1. "Асеновград БТ" АД гр. Асеновград – 2,79 пъти над НДЕ.
2. "Каменица" АД гр. Пловдив – 1,18 пъти над НДЕ.
3. "Брилянт" АД гр. Пловдив - 1,79 пъти над НДЕ.
4. "Дунапак - Родина" АД гр. Пловдив – 1,27 пъти над НДЕ.
5. "Месокомбинат Карлово" АД, гр. Карлово – 1,24 пъти над НДЕ.
6. "СКФ Берингс България" ЕАД, гр. Сопот – 1,16 и 1,02 пъти над НДЕ
7. УМБАЛ "Св. Георги" АД гр. Пловдив - 1,19 и 1,04 пъти над НДЕ.

Концентрациите на серен диоксид, въглероден оксид, азотни оксиди и кислород са определени с автоматични газови анализатори: MIR - 9000, АС - 20 М и SE MACOXQ, монтирани в бус "Мерцедес" 208 D.

Концентрациите на прах и сажди са определени по БДС, като съответно пробонабирането е извършено с пробовземна система BRAVO M2 Tesco.

1.1.5. Райони за оценка и управление (РОУ) на качеството на атмосферния въздух (КАВ)

Районите за оценка и управление качеството на атмосферния въздух са определени в съответствие с изискванията на Наредба N:7 към Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ) ДВ бр. 45/99 год.

Изпълнителната агенция по околната среда (ИАОС) съгласувано с РИОСВ – Пловдив изготви списък на районите за оценка и управление на КАВ на територията ѝ, утвърден от МОСВ.

- по чл.30 ал.1 т.1: райони, в които нивата на един или няколко замърсители превишават установените норми и/или нормите плюс определени пределно допустими отклонения от тях (включително и районите, в които е налице превишаване на установените норми за съответните замърсители, в случаите, когато за последните не са определени допустими отклонения). Тук попадат:

Район N:9 – Пловдив.

Териториален обхват: I подрайон - Община Пловдив
 II подрайон - Община Асеновград
 - Община Куклен

- по чл.30 ал.1 т.3: райони, в които нивата на един или няколко замърсители са между съответните горни и долни оценъчни прагове.

Тук попадат:

Район N:27 – Карлово.

- Териториален обхват: – Община Карлово
 Район N:28 – Стамболийски
- Териториален обхват: – Община Стамболийски
 Район N:29 – Първомай
- Териториален обхват: – Община Първомай
- по чл.30 ал.1 т.4: райони, в които нивата на замърсителите не превишават долните оценъчни прагове.
- Тук попадат:
 Район N:30 – Марица
- Териториален обхват: - Община Марица
 - Община Брезово
 - Община Раковски
 - Община Калояново
 - Община Съединение
 - Община Хисар
- Район N:31 – Кричим
- Териториален обхват: - Община Кричим
 - Община Перушица
- Район N:32 – Садово
- Териториален обхват: - Община Садово

Районите, класифицирани по т.3 – Карлово, Стамболийски и Първомай, не разполагат със стационарни пунктове за контрол качеството на атмосферния въздух (СПККАВ). В тях наблюдението на показателите фини прахови частици (ФПЧ₁₀), серен диоксид (SO₂), азотни оксиди (NO_x) и въглероден монооксид (CO) се извършва веднъж на полугодие.

Общините, класифицирани по т.4 – Марица, Брезово, Раковски, Калояново, Съединение, Хисаря, Кричим, Перушица и Садово, също не разполагат със СПККАВ.

В тях наблюденията на замърсяването се извършва чрез данни от инструментални измервания на емисиите на вредни вещества, изхвърляни от точкови източници в атмосферния въздух, както и от експертна оценка на база статистически и теоретични разчети.

Във връзка с изпълнение разпоредбите на чл.27 от ЗЧАВ (чл.31 и чл. 34 от Наредба N:7 - ДВ бр. 45/99 год. Общините Пловдив, Асеновград и Куклен са изготвили и приели програмите по управление на емисиите и достигане на установените норми за вредните вещества в атмосферния въздух.

СПРАВКА ЗА РАЗРАБОТВАНЕТО/ПРИЛАГАНЕТО НА ОБЩИНСКИТЕ ПРОГРАМИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ЕМИСИИТЕ И ДОСТИГАНЕ НА УСТАНОВЕНИТЕ НОРМИ ЗА ВРЕДНИ ВЕЩЕСТВА В РАЙОНИТЕ ЗА ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ НА КАВ НА ТЕРИТОРИЯТА НА РИОСВ - Пловдив

РОУКАВ	ОБХВАТ		Изпълнение на предвидените мерки (или етап на разработване)	Дейност на РИОСВ
	териториален	замърсители		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Пловдив	Община Пловдив Райони: Централен, Източен, Западен, Северен,	SO ₂ , Прах, ФПЧ ₁₀ , Cd	Съгласуване от РИОСВ писмо изх.№2250/14.07.03г. Приета от Общински Съвет протокол №3/26.02.2004 <hr/> 1. Инвентаризация на затревени терени,	1. Контрол по изпълнение и актуализиране планове за извършване на СПИ за промишлените обекти;

	Южен, Тракия.		<p>пешеходни пътеки, алеи, паркинги, крайблокови пространства;</p> <p>2. Ремонтни работи и поддържане на настилките от уличната мрежа;</p> <p>3. Повишаване качеството на метене и миене на уличната мрежа и обществени места;</p> <p>4. Локализация източниците на вторичен унос;</p> <p>5. Ограничаване достъпа на лични МПС в ЦГЧ;</p> <p>6. Изпълнение на проект за ограничаване на тежкотоварния транспорт по градски пътни артерии;</p> <hr/> <p>7. В процес на актуализация на месна системата за наблюдение на КАВ. Предвижда се въвеждане 2005 г</p>	<p>2. Информиране на общинските органи за състоянието на КАВ и степента на въздействие на промишлените източници;</p> <p>3. Справка за употребата на горива в транспорта и битовия сектор;</p>
Асеновград - Куклен	Общини Асеновград и Куклен	SO ₂ , Прах, ФПЧ10, Cd	<p>Съгласуване от РИОСВ писмо изх.№3415/12.11.03г.</p> <p>Приета от Общ.Съвет протокол №85/28.01.2004</p> <hr/> <p>1. Разширяване на газификацията за гр. Асеновград;</p> <p>2. Системно поддържане на настилките от уличната мрежа;</p> <p>3. Подобриване системата на улично почистване;</p> <p>4. Ограничаване на тежкотоварния транспорт по градски пътни артерии;</p> <p>5. Локализация на неорганизирани</p>	<p>1. Контрол по изпълнение и актуализиране планове за извършване на СПИ за промишлените обекти;</p> <p>2. Информиране на общинските органи за състоянието на КАВ и степента на въздействие на промишлените източници;</p> <p>3. Справка за употребата на горива в транспорта и битовия сектор;</p>

			<p>източници;</p> <p>6. Контрол при строителни дейности;</p> <hr/> <p>7. В процес на изграждане на автоматичен мониторингов пункт за Куклен. Предвижда се въвеждане 2005 г</p> <p>8. Неизпълнение на инвестиционен план за газификация за “Месокомбинат” АД – Асеновград.</p>	
--	--	--	---	--

1.2. ВОДИ

1.2.1. Контрол и наблюдение върху състоянието на повърхностни води

РИОСВ гр.Пловдив обслужва поречията на р.Марица и р.Тунджа. Водосборната област на р.Марица на територията на Инспекцията възлиза на 13674 кв.км.

Дължините на основните реки в поречията са: р.Марица 84,9 км.; р.Въча 17,7 км.; р.Чепеларска 16,9 км.; р.Стряма 90 км.; р.Стара река 18 км.; р.Пясъчник 27 км.; р. Потока 14,6 км.; р.Черкезица 11 км.; р.Сребра 12 км.; р.Пикла 22,9 км.; р.Азмака 7,2 км. и др.

Водите, в зависимост от ползуването им се разделят на три категории:

първа - води, които се ползват за питейно-битови нужди и в други дейности, изискващи вода от същото качество;

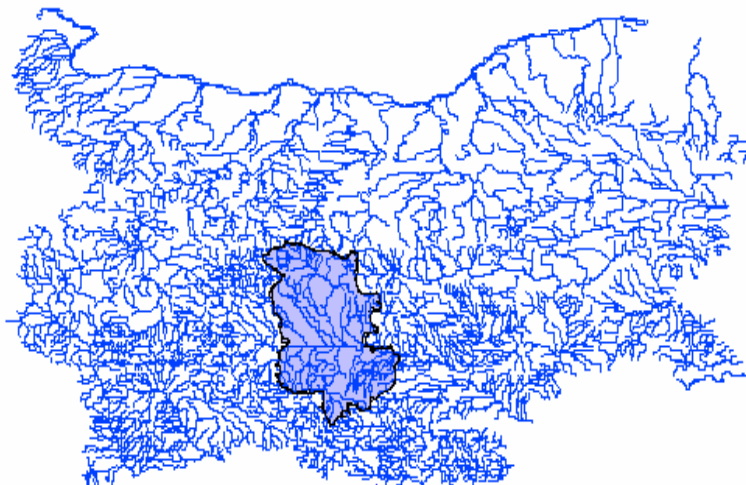
втора - води, които се ползват за водопой на животни, културни нужди,рибовъдство, воден спорт и др.;

трета – води , които се ползват за напояване, в промишлеността и др.

Категоризацията на повърхностните водни обекти на територията на РИОСВ гр.Пловдив е както следва :

- р.Марица след гр.Пазарджик до вливането на р.Въча – III категория.
- р.Марица след вливането на р.Въча до гр.Пловдив – II категория.
- р.Марица след гр.Пловдив до вливането на р.Черкезица.- III категория.
- р.Марица след вливането на р.Черкезица до гр.Димитровград – II категория.
- р.Стара след първото населено място до вливането в р.Въча – II категория.
- р.Въча след първото населено място до вливането в р.Марица–II категория.
- р.Пясъчник след първото населено място до вливането в р.Марица- II категория.
- р.Първенецка след първото населено място до вливането в р.Марица- II категория.
- р.Чепеларска от първото населено място до гр.Асеновград – II категория.
- р.Чепеларска от гр.Асеновград до вливането в р.Марица- III категория.
- р.Стряма от извори до първото населено място – I категория.
- р.Стряма след първото населено място до вливането в р.Марица- II категория.
- р.Азмака след първото населено място до вливането в р.Марица- II категория.
- р.Черкезица след първото населено място до вливането в р.Марица- II категория.

Със Заповед № РД-192/11.05.1998 г. на Министъра на околната среда и водите са определени 9 пункта за контрол качеството на повърхностните води от Националната автоматизирана система за екологичен мониторинг (НАСЕМ).

Карта на повърхностните води в РБългария

А. Имисионен контрол

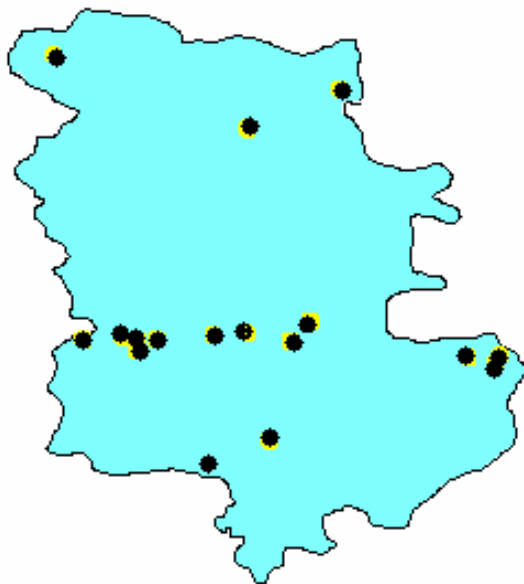
1.Физикохимичен анализ

През 2004 година в ЛКИКОС - РИОСВ - гр.Пловдив ежесечно е наблюдавано състоянието на повърхностните води на р.Марица, р.Въча, р.Чепеларска и р.Стряма в 8 пункта (съгласно писмо с изх.№ 1076/ 12.06.1998 година на ИАОС - гр.София) .

- 1.Изход от ПСОВ на "Целхарт" ЕООД - гр.Стамболийски
- 2.р.Въча при с.Йоаким Груево
- 3.р.Марица при гр.Пловдив (ХМС 301)- моста "Герджика"
- 4.р.Чепеларска при с.Бачково
- 5.р.Чепеларска преди вливане в р.Марица (сп.Кемера)
- 6.р.Марица при гр.Първомай (ХМС 304)
- 7.р.Стряма след с.Баня
- 8.р.Стряма при с.Маноле

Два пъти през м .февруари и м.август е изследвана водата от пункт 9.р.Стряма над гр.Клисура - (фонв)

Ежесечно в пункт 2. - р.Въча при с.Йоаким Груево е измервано водно количество с хидрометрично витло.

Пунктове от мониторинговата мрежа на повърхностни води на РИОСВ - Пловдив

Анализирани са 110 проби от повърхностни води по установените от ИАОС показатели.Системно се контролират 18 основни физикохимични показатели за качеството на водите (температура, рН, разтворен кислород, наситеност с кислород, БПК5, ПО, РВ, НВ и др.).В съответствие със специфичните условия се контролират допълнително и още 12 показателя -тежки метали, ХПК, НП, ПАВ.

След анализ на състоянието на водите от горепосочените пунктове за 2004 година се наблюдава следното:

Основни показатели - превишение над допустимите стойности в пунктове:

рН (активна реакция)	1.р.Чепеларска-с.Бачково: м.февруари и септември са измерени следните стойности-8.9; 8.59; при норма (6.5 ÷ 8.5 рН) 2.р.Чепеларска преди вливане в р. Марица(сп.Кемера): м.август-8.57 (6 ÷ 9 рН) 3. р.Стряма над гр.Клисура-(фонв): стойност 8.62 през м.август при норма (6.5 ÷ 8.5 рН)
-----------------------------	--

Окисляемост перманганатна	1.Изход от ПСОВ “Целхарт” АД Стамболийски: измерени стойности- м.януари, февруари и март – 41.4; 41; 40.4 мг/л при норма под 40 мг/л
ХПК	1. Изход от ПСОВ “Целхарт” АД Стамболийски: измерена стойност 120 мг/л през м.март при норма под 100 мг/л
Амониев азот	р.Стряма-гр.Баня: м. Януари, май, септември, октомври, ноември и декември - стойности 0.12, 0.26, 0.23, 0.18, 0.20 и 0.128 мг/л при норма под 0.1 мг/л
Нитритен азот	1.Изход от ПСОВ “Целхарт”АД Стамболийски: стойност през м.октомври – 0.077 мг/л, м.ноември – 0.16 мг/л при норма 0,06 мг/л 2.р. Въча при с. Й. Груево – м.октомври – 0.041мг/л, м. ноември – 0.06 мг/л при норма 0.04 мг/л 3. р.Марица в гр.Пловдив (ХМС 301) - м.октомври – 0.067 мг/л, м. ноември – 0.14 мг/л при норма 0.04 мг/л 4. р.Чепеларска-с.Бачково: - м. ноември – 0.09 мг/л при норма 0.04 мг/л 5. р.Чепеларска преди вливане в р. Марица(сп.Кемера): м. юли – 0.08 мг/л, м. октомври – 0.133 мг/л при норма 0.04 мг/л 6. р.Стряма-гр.Баня: м. Януари, октомври, ноември и декември – 0.021, 0.080, 0.11 и 0.03 мг/л при норма 0.002 мг/л 7. р.Стряма–с.Маноле: м. октомври, ноември и декември – 0.053, 0.11 и 0.07мг/л при норма 0.04мг/л. 8. р.Марица при гр.Първомай (ХМС 304): м. октомври – 0.069 мг/л, м. ноември – 0.11 мг/л при норма 0.04 мг/л
Фосфати	1.р.Марица-гр.Първомай:м. септември -1.20 мг/л (норма 1.0 мг/л)
Неразтворени вещества	1. р.Марица в гр.Пловдив (ХМС 301): м. Юни – 76 мг/л (норма 50 мг/л) 2.р.Чепеларска-с.Бачково: м.юни и м. ноември – 55 и 120 мг/л (норма 50 мг/л) 3. р.Чепеларска – сп.Кемера: м. Ноември – 137 мг/л (норма 100 мг/л) 4. р.Стряма-гр.Баня: м.август, октомври и ноември – 38.8, 81 и 50 мг/л (норма 30 мг/л) 5.р.Марица при гр. Първомай: м.юни, ноември и декември - 72, 164 и 52 мг/л (норма 50 мг/л)

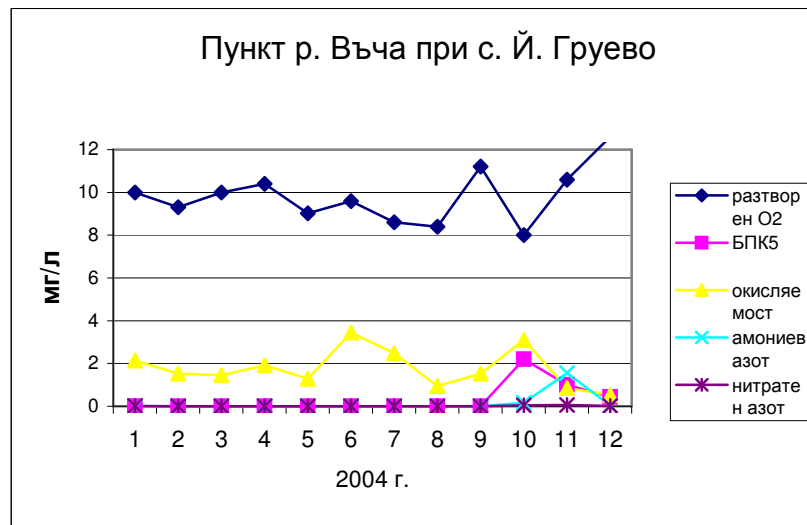
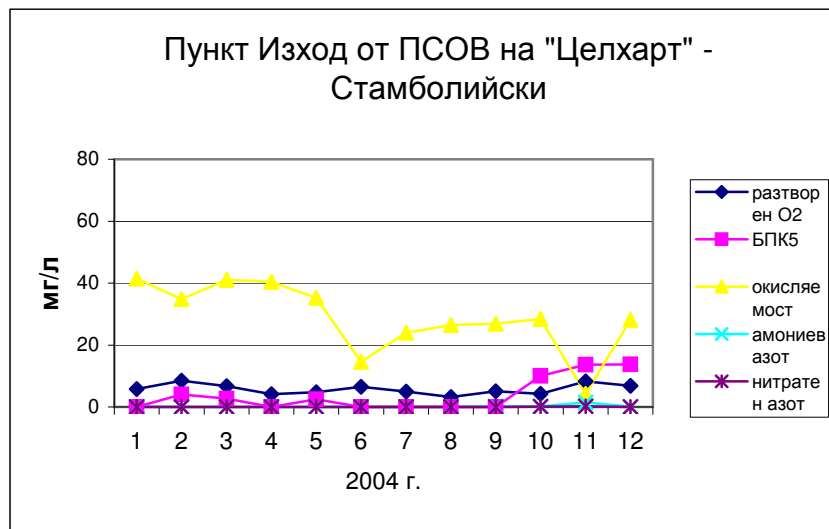
Специфични показатели и тежки метали

Манган	р.Стряма-гр.Баня – 0.112мг/л при норма 0.1 мг/л
Олово	р.Чепеларска преди вливане в р.Марица (сп.Кемера) - измерена стойност 0.205 мг/л през м. декември при норма 0.2 мг/л. Повишеното съдържание на олово е в резултат на заустените отпадъчни води на “КЦМ “АД.

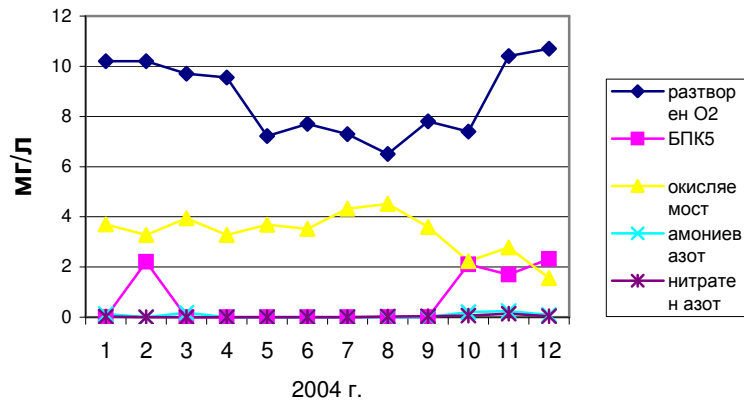
Кадмий	р.Чепеларска преди вливане в р.Марица (сп.Кемера) – измерена стойност 0.179 мг/л през м. август, 0.111 мг/л през м. октомври и 0.103 мг/л през м. декември при норма 0.02 мг/л. Повишеното съдържание на кадмий е в резултат на заустените отпадъчни води на “КЦМ“АД.
Цинк	р.Чепеларска преди вливане в р.Марица (сп.Кемера) – измерена стойност 25 мг/л през м. август, 12.31 мг/л през м. септември и 36.75 мг/л през м. декември при норма 10 мг/л. Повишеното съдържание на кадмий е в резултат на заустените отпадъчни води на “КЦМ“АД.

Всички останали основни показатели през отчетния период на изследваните повърхностни води са били в границите на допустимите концентрации.

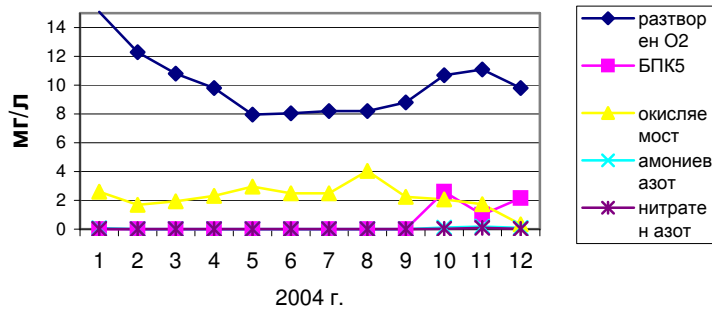
**Месечно изменение на концентрацията
на разтворен кислород, БПК5, окисляемост, амониев азот и нитритен азот
в пунктовете от мониторинговата мрежа на повърхностни води**

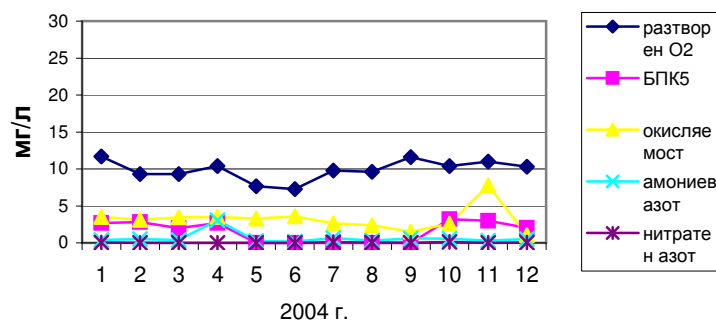
Пункт р. Марица в гр. Пловдив
(ХМС 301)

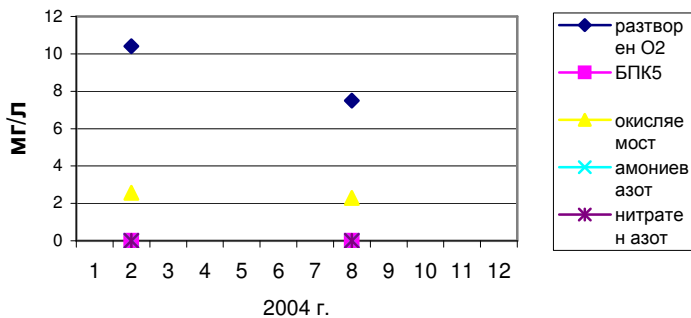
Пункт р. Чепеларска на моста за
с. Бачково

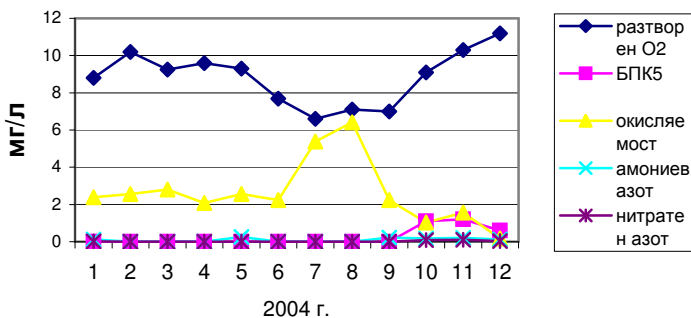
Пункт р. Чепеларска преди вливане в
р. Марица (сп. Кемера)

Пункт р. Стряма - над гр. Клисурa

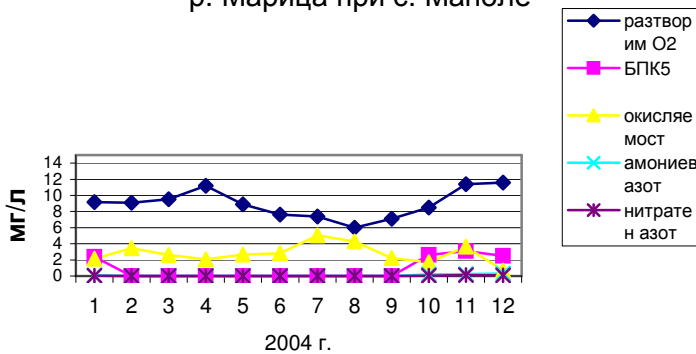

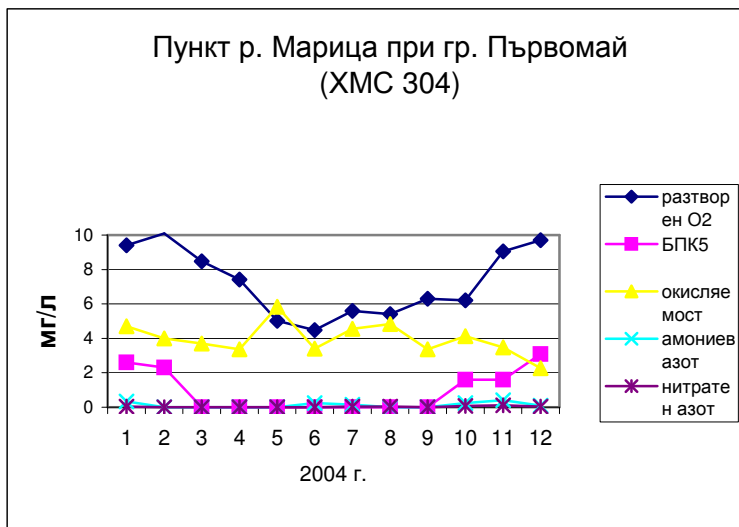
Пункт р. Стряма - с. Баня

Пункт р. Стряма преди вливането ѝ в

р. Марица при с. Манолe

2. Биологична оценка на качеството на повърхностни течащи води

Биологичен мониторинг на повърхностни течащи води в пловдивски регион се извършва от 1998г. Пробонабирането и анализът се извършват според утвърдената от Министъра на околната среда и водите Методика за биологична оценка на качеството на течащи води (04.1998 г.). Този метод дава интегрална оценка на общото замърсяване чрез анализ на съобществата от индикаторни дънни макроорганизми (макрозообентос). Хидробиологичните изследвания отчитат какъв е ефектът от цялостното въздействие на замърсителите върху околната среда, използвайки съответно подобрени биоиндикатори. Използваният метод е много чувствителен към органично замърсяване, както и към токсичност на водите. Това е най-евтиният и ефективен метод за реална екологична оценка на речните екосистеми, както и за реална екологична категоризация на реките. Поради своята икономичност хидробиологичният мониторинг създава възможност да се поддържа широко мащабна мрежа от пунктове.

При анализът се използва Биотичен Индекс (БИ) за оценка качеството на повърхностните течащи води с 5-степенна скала. Най-високата стойност БИ 5 е за най-чисти, неповлияни от антропогенни въздействия води, докато БИ 1 е за изключително тежко замърсени води.

Таблица за връзката на биологичните категории с приетата категоризация на водоприемниците според Наредба No 7 (08.08.1986 г.; ДВ бр. 96/86 г.):

Биотичен Индекс	Категория по Наредба No 7	Качество на водата
5 ; 4-5	I	чисти незамърсени води с високо качество
4	I	чисти незамърсени води с добро качество
3-4	II	слабо замърсени води
3	II ; III	слабо до средно замърсени води
2-3	III	средно замърсени води
2	III ; извън категориите	силно замърсени води
1-2 ; 1	извън категориите	много силно замърсени води; екологически поразен речен участък

Биотичния индекс е приложим само за реки, като има и някои ограничения: неприложим е за пресъхващи реки, полусолени лимани, изкуствени канали и други.

През 2004 г. съгласно Националната Програма за Хидробиологичен мониторинг на повърхностни течащи води бяха взети проби от следните пунктове:

р. Марица

преди “Целхарт” АД гр. Стамболийски
гр. Стамболийски - моста
преди р. Въча, сметище за гр. Пловдив
след р. Въча, с. Оризаре
преди гр. Пловдив, мост на 6-ти км - юг
преди гр. Пловдив, мост на 6-ти км - север, след отводнителен канал ГК 2
гр. Пловдив, пешеходен мост
след гр. Пловдив, Германския мост
след ГПСОВ, преди р. Чепеларска
гр. Садово, след р. Чепеларска
след канал на Кристал-Катуница, преди с. Поповица
с. Мирново - моста
между с. Винаца и гр. Първомай, помпена станция
с. Добри дол

р. Стара (Баташка)

с. Исперихово
устие, западно от гр. Стамболийски

р. Въча

преди гр. Кричим
след гр. Кричим
с. Куртово Конаре
с. Йоаким Груево
с. Кадиево

р. Потока

преди гр. Съединение, кв. Точиларци
след гр. Съединение
устие, 9-ти км на гр. Пловдив към гр. Пазарджик

р. Първенецка

с. Храбрино, моста за х. Родопски партизани
след с. Храбрино
устие, преди вливане в р. Марица

р. Лилковска

след р. Ситовска, с. Плочник

р. Пепелаша

с. Храбрино

р. Пясъчник

преди с. Старосел, път за х. Чивира
с. Старосел
с. Церетелево
гр. Пловдив, преди северен колектор на гр. Пловдив

р. Геренска

с. Красново
с. Беловица

р. Калаващица

с. Мало Крушево
преди вливане в яз. Пясъчник

р. Чепеларска

с. Нареченски бани
Юговско ханче, преди р. Юговска
след р. Юговска
с. Бачково

след с. Бачково, между двата тунела
преди гр. Асеновград
след ГК на гр. Асеновград
преди канал на КЦМ и “Агривя”
след канал на КЦМ и “Агривя”
с. Катунивца - моста
моста на Кемера

р. Юговска

устие, Юговско ханче

р. Сушивца

след с. Мостово

р. Стряма

преди гр. Клисура

след гр. Клисура

с. Столетово

с. Богдан - с. Московец, моста

между с. Каравелово и с. Климент

с. Дъбене

с. Баня преди СК

с. Баня след СК

с. Песнопой

с. Долна Махала – с. Бегово, моста

с. Чернозем - с. Ръжево моста

с. Калековец - с. Стряма, моста

с. Трилистник

с. Маноле - моста

устие, след “Свиневъдство” ЕАД с. Маноле

р. Дамлъдере (Белята)

резерват Чамджа

устие, с. Слатина - с. Столетово втори мост

р. Стара

гр. Карлово, водопад Сучурум

гр. Карлово, преди ГК

след ГК на гр. Карлово

р. Бяла

Мъжки Калоферски Манастир

с. Левски - гр. Калофер - моста, къмпинг Бяла река

с. Пролом - моста

р. Черкезивца

с. Долнослав

с. Болярци – с. Избегли – моста

с. Поповивца, преди устие

р. Рахманлийска

преди с. Розовец

след с. Розовец

с. Зелениково

р. Мечка

след смесване с р. Тополовска

кв. Дебър – гр. Първомай

кв. Любеново - гр. Първомай

р. Текирска

устие, с. Добри дол

Общо взетите проби са 83. При анализа им е използван Биотичен Индекс (БИ) за оценка качеството на повърхностните течащи води с 5-степенна скала (официално одобрена от МОСВ методика за мониторинг през април 1998 г.). Най-високата стойност **БИ 5** е за най-чисти води неповлияни от антропогенни въздействия, докато **БИ 1** е за изключително тежко замърсени води.

Най-тежко поразени екологично речни участъци, с най-силно влошени биологични показатели:

р. Чепеларска, след ГК на гр. Асеновград - БИ 1

Екстремно органично замърсяване на р. Чепеларска от канализацията на гр. Асеновград. Реката се възстановява до известна степен 8-9 км по-надолу в резултат на процесите на самопречистване.

р. Чепеларска, след канал на КЦМ и “Агрива” - БИ 1

Участъкът на р. Чепеларска след канала на КЦМ и Агрива до с. Катунца е екологически поразен речен участък с унищожена речна екосистема. Дължината на поразения участък е около 2 км. Източникът на токсичното поразяване на водите на р. Чепеларска е канала на КЦМ и “Агрива”.

р. Стряма, след “Свиневъдство” ЕАД с. Маноле - БИ 1

Устието на р. Стряма е органично замърсено в следствие на залпово изхвърляне на непречистени води и утайки от “Свиневъдство” ЕАД с. Маноле. Дължината на поразения речен участък е около 500 м (до вливането и в р. Марица).

Б. Емисионен контрол

1.Обекти, източници на отпадъчни води

От общо 210 населени места, само в 14 е изградена канализационна мрежа стопанисвани от “В и К” ЕООД гр.Пловдив. В 11 населени места има частично изградени канализационни клонове за дъждовни води. Впоследствие в тях нерегламентирано са включени битово – фекални води на част от домакинствата на населените места, както и производствени води от новоразкрити след 1989 год. частни фирми, в резултат на което в момента са превърнати в смесени. Изградени са и се експлоатират само две ГПСОВ - в гр. Пловдив за биологично пречистване на отпадъчните води и в гр. Хисар - ПСОВ за механично пречистване. Отпадъчните води от останалите канализационни системи са заустени без пречистване в открити водоприемници – реки, дерета и отводнителни канали.

Отпадъчните води на 108 обекта са включени в канализациите на населените места. Съгласно чл. 4 от Наредба № 7 /ДВ бр.98 от 2000 г./ качеството на отпадъчните води се контролира от собственика на канализационните системи /“В и К” ЕООД гр.Пловдив или Общините/ на основание сключен Договор. За пречистване на производствените им води са изградени локални пречиствателни съоръжения.

Община Пловдив

Гр.Пловдив е с население 355771 жители. 62 обекта, изпускащи отпадъчни води, са разположени в южната част на гр. Пловдив. Отпадъчните им производствени води след пречистване в локални пречиствателни съоръжения са включени в градска канализация и се допречистват в ГПСОВ. Станцията е разположена на територия от 200 дка. в югоизточната част на гр. Пловдив на около 1 500 м. от чертите на града. Работните проекти са изготвени през 1973 –75 год. по схемата за механично и пълно биологично пречистване на отпадъчните води за трета категория водоприемник и с проектен капацитет – Q - 213 000 куб. м. /ден. или 2 465 л/ сек. През 1984 – 85 г. са въведени в експлоатация механичното и биологично стъпало, както и цеха за обезводняване на утайки. Изграден е първият етап, с който е предвидено да се пречистват отпадните води формирани от населението и промишлеността на южната част на града, като е отредено място за изграждане на съоръжения за втори етап с цел поемане и пречистване отпадните води на северната част на града, както и на част от околните селища. През 1993 год. са разработени ППП за реконструкция, модернизация и разширение на ПСОВ с цел реализиране и на вторият етап. През 1995 – 2001 год. в ГПСОВ е извършен първи етап от разширение, реконструкция и модернизация с капацитет за втория етап на

съоръженията включващ промяна на аерационната система на биобасейните; изграждане на нови 4 бр. вторични радиални угаители; въздуходувна и ПС с финансиране от Правителството на Швейцария за оборудване и от МОСВ за СМР.

ПСОВ има необходимост от разширение, реконструкция и модернизация на следните подобекти:

за обработка на водите – отливен канал – разширение; входни съоръжения – реконструкция; решетки - подмяна; шнекова помпена станция- разширение и реконструкция; пясъкозадържатели – реконструкция; ПУ и разпределително устройство към тях – разширение и реконструкция; ПС за сурови утайки - реконструкция

за обработка на утайките – система за обезводняване на утайките – разширение и реконструкция; изграждане на съоръжение за стабилизиране на утайките; проучване и изграждане на площадка за депониране на утайките или въвеждане на технология за оползотворяването им.

С изключение на проблема с депониране или оползотворяване на утайките за останалите подобекти има проектна готовност във фаза ППП. Необходими средства – 48, 7 млн. лв, от които СМР – 32,5 млн. лв и МС –16,2 млн. лв. Има подписана спогодба между Правителствата на Швейцария и РБългария за финансиране на оборудването по втори етап на “Разширение, реконструкция и модернизация”, но все още няма финансиране за СМР.

Тревожно е положението на депото, на което се депонират утайките добити в резултат пречистване отпадъчните води . Разположено е в землището на с. Катуница, Община Садово на левия бряг на р. Чепеларска. Терена представлява бивша кариера за инертни материали, на площ от 103,8 дка. Депото не отговаря на изискванията на ЗУО.

През 2002 год. завърши изграждането на обект: “Северен обходен канал и съоръжения за прехвърляне на отпадъчните води през р. Марица“ с оглед включването им за пречистване от ГПСОВ - Пловдив, като със средства отпуснати от НФООС при МОСВ, Държавния бюджет и Община Пловдив са извършени строително-монтажните работи, а машинното оборудване е доставка като безвъзмездна помощ от Швейцарското правителство. През юни 2003 год. е приет от ДПК. До момента не е въведен в експлоатация.

Община Хисар

Кметство Хисаря - жителите на централната градска част заедно с тези на квартал Минерални бани, Веригово и Миромир наброяват 9273 души. Има малко на брой промишлени обекти. През 1963 год. е въведена и действа пречиствателна станция за механично пречистване на отпадъчните води с капацитет 37 л/сек. Станцията е морално остаряла. Не може да поеме и пречисти водите от целия град. Община Хисар е възложила изготвянето на проект “Разширение, реконструкция и модернизация на ГПСОВ гр. Хисар ” през 2001 год. До настоящият момент са представени ППП. Стойността на предстоящото строителство възлиза на около 5 000 х. лв. Обектът е включен в Общинската стратегия за развитие на Община Хисар за периода 2000 – 2006 год. и в Областния план за развитие на Област Пловдив, изготвен през 2001 год.

Производствени обекти с пречиствателни станции

Община Стамболийски

“Целхарт” гр. Стамболийски – има изградена и действаща пречиствателна станция за биологично пречистване на производствени и битови отпадъчни води. Станцията е въведена в експлоатация през 1972 год. с капацитет 856 л/сек. Пречистените отпадъчни води заустват в р. Марица - трета категория водоприемник. В период на маловодие на водите на реката са констатирани отклонения от нормите по Наредба № 7 по показател ХПК.

Община Карлово

“ВМЗ” АД гр. Сопот – има изградена и действаща пречиствателна станция за химично пречистване на производствени отпадъчни води. Пречистените отпадъчни води заустват в р. Манастирска - II категория водоприемник.

“Българска роза “АД гр. Карлово - има изградена и действаща пречиствателна станция за биологично пречистване на производствени и битови отпадъчни води. Пречистените отпадъчни води заустват в “Батово дере”- втора категория водоприемник.

Пречиствателна станция “Марино поле” – Изградена в края на 2001г. локална пречиствателна станция за биологично пречистване на битови отпадъчни води. През 2003 год. станцията е спряна от експлоатация, поради липса на отпадъчни води за пречистване. Базата не се ползва за подготовка на военнослужещи.

Община Марица

“СОКОТАБ БЪЛГАРИЯ” ЕООД – Фабрика за обработка на ориенталски тютюн с. Бенковски - Изградена и въведена в експлоатация пречиствателна станция за биологично пречистване на битови отпадъчни води, с капацитет 50 куб. м. /ден. Пречистените отпадъчни води заустват в отводнителен канал.

“ЛИБХЕР ХАУСГЕРЕТЕ МАРИЦА” ЕООД, Завод за хладилници с. Радиново- Изградена и въведена в експлоатация пречиствателна станция за биологично пречистване на битови отпадъчни води, с капацитет 50 куб. м. /ден. Пречистените отпадъчни води заустват в отводнителен канал.

Община Садово

“Волекс 95” ЕООД гр. София – “Кланица” с. Милево, Община Садово за водоплаващи птици. Изградена и въведена в експлоатация пречиствателна станция за механично и биологично пречистване на битови и производствени отпадъчни води, с капацитет 150 куб. м. /ден. Пречистените отпадъчни води заустват в отводнителен канал.

Община Брезово

“Брезово” ООД гр. Брезово обект “Кланица за гъски” - въведена в експлоатация пречиствателна станция за механично и биологично пречистване на производствени отпадъчни води. Максимален капацитет на станцията – 200 куб. м./ден. Пречистените отпадъчни води заустват в р. Розовецка.

Община Калояново

“Деликатес - 2” ООД с. Житница обект – “Кланица с цех за месопреработка” Има изградена и въведена в експлоатация пречиствателна станция за механично и биологично пречистване на битови и производствени отпадъчни води. Пречистените отпадъчни води заустват в р. Пикла.

Община Първомай

ЕТ “Бор - чвор - Д. Минев” с. Дълбок извор обект – “Малко млекопреработвателно предприятие”. Има изградена и въведена в експлоатация пречиствателна станция за механично и биологично пречистване на битови и производствени отпадъчни води. Пречистените отпадъчни води заустват в р.Тополовска.

“МАХ - 2003” ЕООД гр. София обект – “Мандра”. Има изградена и въведена в експлоатация пречиствателна станция за биологично пречистване на битови и производствени отпадъчни води. Пречистените отпадъчни води заустват в р. Тополовска.

Производствени обекти без пречиствателни станции

Отпадъчните води на 164 производствени обекта са зауствени в открити водоприемници или в почвата. Големите замърсители в района - промишлените обекти “КЦМ” АД Пловдив, “Агрива” АД Пловдив, “Спиртна фабрика” с. Катуница, “ВМЗ” АД гр. Сопот /за битови води/ нямат изградени съоръжения за пречистване.

Община Куклен

“КЦМ “ АД гр. Пловдив – изпуска отпадъчни води /промишлени и битови/ чрез открит канал в р. Чепеларска /водоприемник III категория/ без изградена пречиствателна станция. От 14.06.2004 год. е издадено и действа Комплексно разрешително № 1 на „КЦМ” АД Пловдив на основание чл 117 ал. 1 от ЗООС. Съгласно *Наредбата за определяне и налагане на санкции при увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми* е налагана и

периодично актуализирана месечна санкция за неспазване на определените в Решение по ОВОС, а от 14.06.2004 год. и Комплексно разрешително индивидуални емисионни ограничения. РИОСВ - Пловдив е утвърдил и контролира План за собствен мониторинг на повърхностни води. Данните от този мониторинг постъпват в РИОСВ – Пловдив. РИОСВ – Пловдив контролира сроковете по утвърдената от МОСВ Програма за изграждане на Централна пречиствателна станция.

”Агрив” АД гр.Пловдив – изпуска отпадъчни води /промишлени и битови/ чрез открит канал на “КЦМ” АД в р. Чепеларска без изградена пречиствателна станция. Дружеството работи на прекъснат режим на работа. РИОСВ – Пловдив извършва контрол върху качеството на изпусканите от обекта отпадъчни води в съответствие с индивидуалните емисионни ограничения заложи в Разрешителното за заустване. Изготвена е Програма за привеждане дейността на “Агрив” АД в съответствие с нормативната уредба по околна среда .

Община Садово

“Спиртна фабрика” с. Катунца - Отпадъчните води от обекта заустват директно без пречистване в отводнителен канал - водоприемник П–ра категория. РИОСВ – Пловдив периодично извършва контрол върху качеството на изпусканите от обекта отпадъчни води. При констатирани отклонения от нормите за категорията на водоприемника са налагани и налагат санкции. Първата наложена санкция е от 1978 г. До момента Дружеството няма издадено разрешително за ползване на воден обект с цел заустване на отпадъчни води.

Животновъдни ферми

На територията, контролирана от РИОСВ – Пловдив през 2004 год. има 6 бр. действащи свинеферми . По големи замърсители са :

1.Свинеферма с. Белозем - собственост на “Стомар инвест “ АД гр. Пловдив. Отпадъчните води заустват директно в отводнителен канал. За замърсяване на водоприемника през годините са налагани санкции, като първата е от 1985 г. С писмо изх. № 5919/ 28.11.2001 год. РИОСВ гр. Пловдив е изготвил предложение до МОСВ за преустановяване дейността на обекта на основание чл. 199 и 199 “а” от Закона за водите. С писмо № 14/29.10.2002 год. “Стомар инвест” АД ни уведомява , че са закупени 17 дка. земя собственост на Община Раковски за изграждане на лагуни, но до края на 2004 год. проектирането и строителството не е започнало и продължава директното заустване на непречистени отпадъчни води в отводнителният канал.

2.Свинеферма с. Крумово,Община Родопи - собственост на “Елит –95” ООД с. Дълбок извор Община Асеновград – отглеждат се 2071 еквивалентни броя свине. Отпадъчните води от дейността се утаяват в земно насипни лагуни и заустват в отводнителен канал. Има сигнали от физически лица за замърсяване водите на канала след заустване отпадъчните води от свинефермата.

3.Свинекомплекс с. Маноле община Марица собственост на: Изградена е само една Пречиствателна станция за отпадъчни води - на бившия свинекомплекс Маноле. От 01.09.2003 год. пречиствателната станция не работи и отпадъчните води непречистени се заустват в р. Стряма, поради спряно електроподаване на пречиствателната станция от “Електро-разпределение” ЕАД Пловдив за неизплатена консумирана енергия за минали периоди. Непречистените отпадъчни води заустват в р. Стряма, която след около 300 м. се влива в река Марица. За нарушението е съставен акт. Направено е предложение до МОСВ за прилагане на принудително-административна мярка съгласно Закона за водите за временно спиране дейността на обекта. Наложена е месечна санкция съгласно чл. 69 от ЗООС. До края на 2004 год. продължава заустването на непречистени води в р. Стряма.

От извършени проверки на кланици, цехове за месо и млекопреработка е установено, че пречиствателните им съоръжения не се поддържат в необходимия технологичен режим, в резултат на което не са редки случаите на констатирано замърсяване водите на открити водоприемници. За регистрирано замърсяване се налагат санкции и издават наказателни постановления по ЗВ и ЗООС.

Оперативна дейност

През 2004 год. контролната дейност е насочена предимно към обекти включени в списък утвърден от ИАОС при МОСВ във връзка със създаване на Национална система за мониторинг на отпадъчните води, както и на обекти изпускатели с отпадъчните води във водната околна среда опасни и вредни вещества включени в Приложения 1 и 2 към Наредба №6/2000. Извършени са 218 бр. проверки на 179 бр. обекта.

Взето е участие в проверки във връзка с преценка необходимостта за оценка на въздействие върху околната среда на постъпили уведомления за инвестиционни намерения

При проверките са дадени 121 бр. предписания, от които 34 бр не са изпълнени, тъй като са с по-дълъг или постоянен срок за изпълнение, като основно предписанията са за откриване на процедури за получаване на разрешителни по чл. 44 и чл. 46 т Закона за водите, както и във връзка спазване на условията в издадените разрешителни и провеждане на собствен мониторинг.

През периода, на основание чл.46 ал. 1 т. 3 от Закона за водите са открити процедури за получаване разрешение за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води на 31 обекта. Изготвени са 8 бр. становища на проекто-разрешителни за заустване. Издадени от БД УВ ИБР с център Пловдив са 15 броя Разрешителни за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води.

Съставени са **25 акта** за констатирани административни нарушения във връзка със спазване разпоредбите на Закона за водите. На основание Заповед № РД – 255/18.03.2003 год.на МОСВ 5 бр. акта са изпратени до Директора на Басейнова дирекция на Източно Беломорски район с център Пловдив за издаване на наказателни постановления. Изпратени са 8 броя преписки в БД “ ИБМ “ гр.Пловдив за съставяне на актове за констатирани нарушения. От Директора на РИОСВ гр. Пловдив са издадени 10 бр. наказателни постановления на **обща стойност 18 500 лв.**

През годината са наложени санкции на основание чл. 14 ал. 1и 2 от Наредбата за реда за определяне и налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми /ДВ бр. 69 от 2003 год/, във връзка с чл. 69 ал 1 и 2 от ЗООС /ДВ бр. 91 от 2002 год/ както следва:

1. **“ Братя Къртеви “ ООД с.Радиново,Община Марица** – Заповед № С–7–3360–2/05.04.2004 год. на Министъра на ОСВ в размер на 4 850 лева, считано от 15.03.2004 г. Изпусканите от обект свинеферма “Маноле 1“ с.Маноле отпадъчни води не отговарят на нормите за категорията на водоприемника, в който са зауствени. Със Заповед № С–7–3360–3/31.12.2004 год. на Министъра на ОСВ, санкцията е отменена, считано от 20.12.2004 год. От същата дата тече санкция наложена със заповед през 2005 год. от Директора на РИОСВ – Пловдив.
2. **“ Елит -95“ ООД с. Дълбок извор, Община Първомай** – Заповед № И–7–115–1/ 25.04.2004 год. на Директора на РИОСВ – Пловдив в размер на 1 225 лева, считано от 17.03.2004 г. – изпусканата от обект свинеферма с. Крумово отпадъчна вода не отговарят на нормите за категорията на водоприемника , в който е зауствена.
3. **“ Стомар инвест“ АД гр. Пловдив** – Заповед № И –7–115–1/ 25.05.2004 год. на Директора на РИОСВ – Пловдив в размер на 2 999 лева, считано от 04.05.2004 г. – изпусканите от обект свинеферма с. Белозем отпадъчни води не отговарят на нормите за категорията на водоприемника , в който са зауствени.
4. **“ ВМЗ “ ЕАД гр. Пловдив** – Заповед № И–7–45–4/28.06.2004 год. в размер на 810 лева, считано от 02.06.2004 г. - изпусканата от обекта отпадъчна вода не отговаря на индивидуалните емисионни ограничения от Разрешителното за заустване. Със Заповед № И–7–45–5/ 30.08.2004 год., считано от 14.07.2004 год. санкцията е намалена 41 лв. Със Заповед № И–7–124–1/ 23.12.2004 год., е наложена нова санкция в размер на 35 лв ., считано от 18.11.2004 год.
5. **“ Винпром Пещера “ АД гр. Пловдив** – Заповед № С-7 –3413-1/21.07.2004 год. на МОСВ е наложена санкция в размер на 57 086 лв., за периода от 13.05.2004 г до 03.06.2004 г. С наше писмо изх. № М-731/ 17.12.2004 год. до МОСВ е предложено

да бъде наложена еднократна санкция в размер на 5 430 лв. за периода от 25.11.04 до 02.12.04 год.

6. **“КЦМ” АД Пловдив** - Заповед № С-7–3237-2/ 24.09.2004 год. санкцията е намалена от 10 9925 лв. на 3 840 лв. считано от 15.11.2004 г. поради временно спиране на оловно производство. Със Заповед № С-7–3237-3/ 31.12.2004 год. е наложена санкция в размер на 13 720 лв.
7. **ЕТ “Оскар –К. Николов” Пловдив** –Със Заповед № И–7–113–1/ 11.02.2004 год. е наложена еднократна санкция в размер на 1150 лв. за изпускане на непречистени отпадъчни води в отводнителен канал от свинеферма с. Житница
8. **“Агррия” АД Пловдив** – Със Заповед № И–7–122–1/ 15.11.2004 год. е наложена еднократна санкция в размер на 320 лв.
9. **“СКФ Берингс България “ЕООД София** – Със Заповед № И – 7 – 123 – 1/ 23.12.2004 год е наложена месечна санкция в размер на 74 лв. за площадка с. Кърнаре, считано от 18.11.2004 год.
10. Предложение до Директора на РИОСВ – Пловдив за налагане на месечна санкция на **“Винпром Пещера” АД** за Винарска изба гр. Съединение считано от 02.12.2004 год. – 128 лв.
11. Предложение до Директора на РИОСВ – Пловдив за налагане на месечна санкция на **“Химик” АД Асеновград** , считано от 01.12.2004 год . – 145 лв.

През годината са изготвени 23 броя становища за отпускане на средства от ПУДООС при МОСВ относно строителство на:

- обект: “Канализация “ с.Брестовица”, Община Родопи.
- обект “Канализация “ с. Устина, Община Родопи.
- обект “Канализация “ с.Куклен.
- обект “Канализация “ Съединение
- обект “Канализация “ Марково
- обект “Канализация “ Розино
- обект “Канализация “ Маноле
- обект “Канализация “ Дъбене
- Почистване речно корито гр. Хисар
- Отводняване ж.п. прелез кв. Прослав Пловдив
- Подмяна на напорен тръбопровод Брезово
- обект “Канализация “ Скутаре
- обект “Канализация “ Куртово конаре
- Реконструкция, модернизация на ГПСОВ
- Корекция на Долновоенско дере
- обект “Канализация “ Болярци
- Подобряване на уличната водопроводна мрежа и канализация Садово
- Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа Клисуре
- Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа Долно воден
- обект “Канализация “ Първенец
- обект “Канализация “ Червен
- обект “Канализация “ Тополово
- Изграждане на ПСОВ – Винарска изба Перушица

Взето е участие в разглеждането на 3 бр. ДОВОС от ЕЕС при РИОСВ гр. Пловдив. Взето е участие в изготвяне на становища за 8 бр. обекта във връзка са подадени заявления за КПКЗ.

Извършени са проверки по 27 бр. писмени сигнали и такива постъпили по “Зелен телефон” на РИОСВ Пловдив от граждани за констатирани нарушения относно ползване на водни обекти. На жалбоподателите е отговорено.

Проблеми при контрола по чистотата на водите

До момента стоят неразрешени проблемите с третиране на:

- утайките, формирани от пречиствателните съоръжения на производствените обекти и от домакинствата в населените места без изградени канализации,
- оползотворяване или обезвреждане на събраните количества кръв в цеховете за месодобив, намиращи се на територията контролирана от Инспекцията. В града ни се намира “Екарисаж Пловдив” АД, който е приватизиран. В него не е проектирана и изградена инсталация за преработка на кръвта, което създава предпоставки за нейното нерегламентирано изхвърляне в открити водоприемници и замърсяване на водите им. До момента проблема не е решен, а продължава строителството на нови обекти и разширяване капацитета на съществуващите.
- Канализациите в много села и градове са построени като дъждовни. С годините в тях нерегламентирано са включени и битово – фекални води на част от домакинствата на населените места, в резултат на което в момента са превърнати в смесени. Канализациите не се стопанисват от “В и К” ЕООД. Те не са заведени в активите и на общините, тъй като липсват проектни документи и протокол образец 16 за приемането им и въвеждане в експлоатация.

От 01.08.2003 год. дейността по контрола на повърхностните и подземните води по отношение на ползването и водоползването се осъществява от Басейнова Дирекция по Управление на Водите – Източно Беломорски Район - център Пловдив.

1.2.2. Подземни води -

А. Водоснабдяване на населените места, намиращи се в териториалния обхват на РИОСВ - Пловдив.

- общ проектен дебит – 3212 л/сек.

- общо годишно водопотребление – 101 298 032 куб.м.

Водоснабдяването е разделено на 10 района. Подземните води в тях се добиват чрез водовземни съоръжения (сондажни кладенци, шахтови кладенци, дренажи и каптирани естествени извори). Разпределението на водовземните съоръжения по общини е както следва:

Община	Сондажен кладенец	Шахов кладенец	Дренажи	КЕИ
Асеновград	22	0	9	43
Карлово	12	12	3	21
Кричим	11	7	0	13
Марица/с.Труд/	29	0	0	0
Пловдив	34	0	0	0
Първомай	37	0	3	3
Раковски	30	1	6	3
Родопи	12	4	2	46
Съединение	11	17	1	0
Хисар	12	9	1	0

Всички водоизточници се експлоатират от “В и К” ЕООД-гр.Пловдив.

Б. Санитарно охранителни зони на водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване

В РИОСВ липсва информация за учредени санитарно-охранителни зони около водоизточници за питейно – битово водоснабдяване и водоизточници на минерални води за периода до влизане в сила на Наредба №3 за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди. По смисъла на цитираната наредба на територията на РИОСВ са издадени заповеди за учредяване на санитарно-охранителни зони както следва:

- около водоизточници на пресни студени води – 2 бр.
- около водоизточници на минерални води - 2 бр.
- в процедура за учредяване са - 3 бр.

Упражняван е системен контрол на експлоатацията на мониторинговите системи за проследяване качеството на подземните води.

В. Мониторинг на подземните води

Наблюдението на подземните води в района на РИОСВ - Пловдив обхваща през 2004 година 38 пункта:

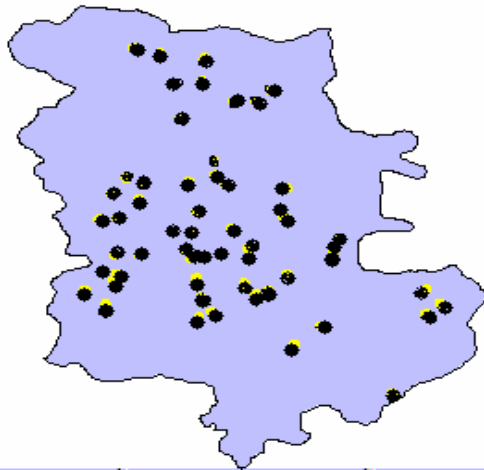
1. 221-а - Каптирани карстови извори - "Рупата" и "Воденицата"- с.Куклен

2. 221.б - Артезиански кладенец - с.Куклен
3. 252 - ПС - 6 тр. кладенеца - гр.Първомай
4. 252 -1- Тр.кладенец - гр.Перушица
5. 253 - Тр.кладенец - с.Катуница
6. 254 - Тр.кладенец - с.Брани поле
7. 255 - 2 тр.кладенеца - с.Брестник
8. 257 - Сондаж на КГМР - западен - с.Крумово
9. 259-б - Кладенец - гр.Пловдив - КЦМ
10. 260 - Сондаж на КГМР - с.Злати трап
11. 261-а - ПС - ПБВ - тр.кладенец - с.Православен
12. 261-б - Сондаж на КГМР - с.Бяла река
13. 262 - Тр.кладенец - ПС - с.Йоаким Груево
14. 264 - Шахтов кладенец на КГМР - с.Куртово Конаре
15. 280 - 3 тр.кладенеца ПС - гр.Съединение
16. 281 - Тр.кладенец ПС - с.Костиево
17. 281-1 - Тр.кладенци ПС - с.Цаланица
18. 282 - 3 шахтови кладенеца ПС - с.Любен
19. 283 - Шахтов кладенец ПС - с.Церетелево
20. 284 - 3 тр.кладенеца ПС - с.Голям Чардак
21. 285-а - 4 тр.кладенеца ПС - с.Труд
22. 285-б - Сондаж КГМР - южен - с.Труд
23. 285-б-1 - 3 тр.кладенеца ПС - с.Граф Игнатиево
24. 287 - Тр.кладенец + шахтов кладенец - с.Долна махала
25. 289 - 3 тр.кладенеца ПС - с.Войводиново
26. 259 - и - Тр.кладенец - гр.Пловдив
27. 290 - 3 тр.кладенеца ПС - с.Калековец
28. 291 - Кладенец ПС-ПБВ - гр.Раковски
29. 292-а - 3 тр.кладенеца ПС - с.Белозем
30. 292-б - Сондаж КГМР - с.Белозем
31. 293 - 3 тр.кладенеца ПС - с.Рогош
32. 296 - ПС- 3 шахтови + 1 тръбен кладенец - с.Бегунци
33. 298 - ПС - шахтов кладенец + извор - с.Дъбене
34. 300 - Сондаж КГМР (N) - с.Климент
35. 302 - Сондаж КГМР (N) - с.Иганово
36. 303-а - Сондаж КГМР - с.Борец
37. 303-б - Сондаж КГМР - с.Борец
38. 301 - Сондаж КГМР (Gal) - ПС - ПБВ - с.Столетово

От извършените измервания на Регионална лаборатория – Пловдив на ИАОС са констатирани частични отклонения от норматива по Наредба 1/2000г. в земеделските райони на: нитрати – до 2 пъти над нормата (30 мг/л) в пунктовете в Браниполе, Брестник, Перушица,

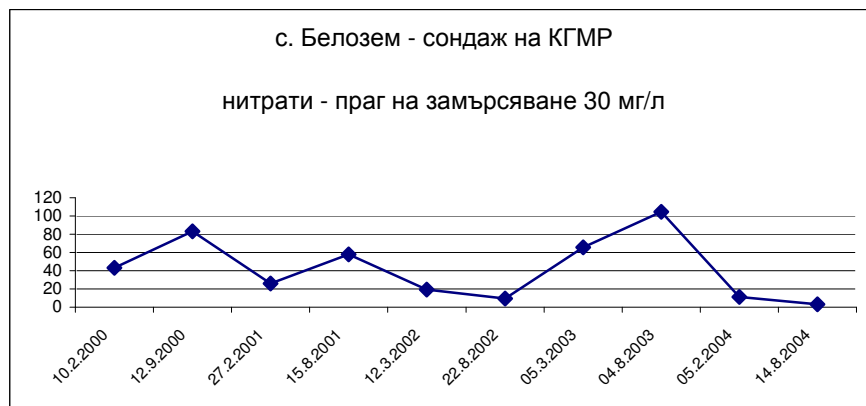

Раковски, Граф Игнатиево и Крумово; нитрити - в пункта в гр. Раковски. Повишеното съдържание на нитрати се проявява предимно през влажния период на годината.

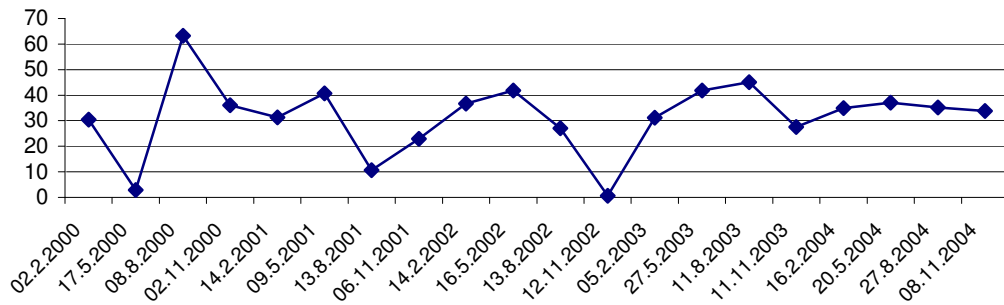

Пунктове от мониторинговата мрежа за подземни води на РИОСВ - Пловдив

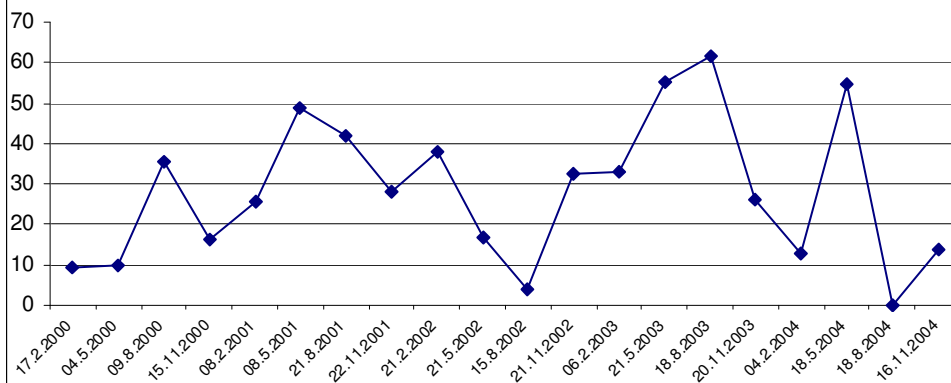
Сравнителни диаграми за съдържанието на нитрати в някои от пунктовете от мониторинговата мрежа за подземни води

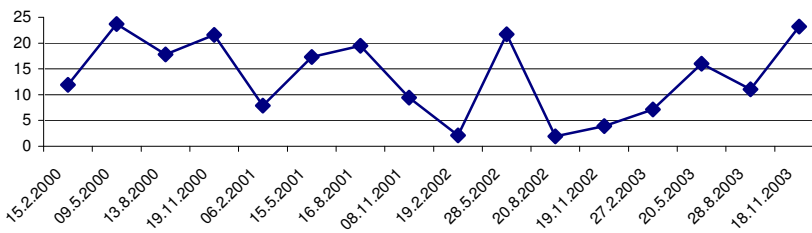
с. Брани поле тр. кладенец
нитрати - праг на замърсяване 30 мг/л

гр. Граф Игнатиево кладенец
нитрати праг на замърсяване 30 мг/л

с. Йоаким Груево кладенец
нитрати - праг на замърсяване 30 мг/л

1.3. ЗЕМИ И ПОЧВИ

1.3.1.Баланс на земите.

Общата територия на Пловдивска област е 588 984 ха, от които 273 024 ха обработваема земеделска земя, 191 909 ха гори и 123 765 ха други земи.

В района на РИОСВ - Пловдив е създадена организация на контролна дейност в пунктове за наблюдение и контрол от Националната автоматична система за екологичен мониторинг /НАСЕМ/, с цел провеждане на мониторинговата дейност в подсистема “Земи и почви”. Пунктовете, от които се извършва пробонабирането на почвените проби, са разположени на цялата територия на РИОСВ. Те са постоянни и са в зависимост от източника и вида на замърсяването.

1. Замърсяване на почвите с тежки метали и металоиди.

Източник - промишленост.

Пробонабирането се извършва в следните пунктове:
Пункт № 101, землище на с. Ягодово, общ. Родопи
Пункт № 102, землище на с. Куклен, общ. Куклен
Пункт № 103, землище на с. Брани поле, Родопи
Пункт № 105, землище на с. Моминско, общ. Садово
Пункт № 106, землище на с. Марково, общ. Родопи
Пункт № 107, землище на с. Крумово, общ. Родопи
Пункт № 108, землище на с. Куклен, общ. Куклен
Пункт № 109, землище на кв. Долни Воден, гр. Асеновград
Пункт № 110, землище на с. Куклен, общ. Куклен
Пункт № 111, землище на с. Устина., общ. Родопи

Източник – напояване

Пробонабирането се извършва в следните пунктове:
Пункт № 301, землище на с. Катунца, общ. Садово
Пункт № 302, землище на с. Правище, общ. Съединение
Пункт № 303, землище на с. Костиево, общ. Марица

Източник - химизация на селското стопанство

Пробонабирането се извършва в следните пунктове:
Пункт № 201, землище на с. Сърнегор, общ. Брезово
Пункт № 202, землище на кв. Дебър, гр. Първомай
Пункт № 203, землище на с. Долна Махала, общ. Калояново
Пункт № 204, землище на с. Куртово Конаре, общ. Стамболийски

Източник – автотранспорт

Пробонабирането се извършва в следните пунктове:
Пункт № 401, землище на с. Розино, общ. Карлово
Пункт № 402, землище на с. Розино, общ. Карлово
Пункт № 403, землище на гр. Садово
Пункт № 404, землище на гр. Садово
Пункт № 405, землище на с. Бачково, общ. Асеновград
Пункт № 406, землище на с. Бачково, общ. Асеновград

Забележка: През 2004 г., съгласно указания на ИАОС - гр. София не е извършено пробонабиране и анализ на почви за замърсяване с тежки метали и металоиди по източници - промишленост, напояване, автотранспорт и химизация на селското стопанство.

През 2004 г. се определиха следните нови почвени пунктове за почвен мониторинг – I ниво – 16X16 км.

Пункт № 217, землище на с. Конуш, Общ. Асеновград
Пункт № 201, землище на с. Катунца, Общ. Садово
Пункт № 185, землище на гр. Пловдив – юг
Пункт № 186, землище на с. Труд, Общ. Марица
Пункт № 187, землище на с. Черноземен, Общ. Калояново
Пункт № 188, землище на с. Михилци, Общ. Хисар
Пункт № 203, землище на с. Борец, Общ. Брецово
Пункт № 204, землище на с. Мраченик, Общ. Карлово
Пункт № 216, землище на с. Тополово, Общ. Асеновград
Пункт № 200, землище на с. Бачково, Общ. Асеновград
Пункт № 171, землище на с. Любен, Общ. Съединение
Пункт № 170, землище на гр. Съединение
Пункт № 157, землище на гр. Клисуре, Общ. Карлово
Пункт № 173, землище на с. Кърнаре, Общ. Карлово
Пункт № 189, землище на гр. Карлово
Пункт № 202, землище на с. Ясно поле, Общ. Марица
Пункт № 184, землище на с. Дедево, Общ. Родопи
Пункт № 233, землище на с. Православен, Общ. Първомай

Пунктовете са определяни, като са съобразени с типа на почвите, начина на трайно ползуване и културите които се използват. Определени са им географски координати, които образуват мрежа от 16X16 км един от друг. През есента на 2004 г. е извършено пробонабиране от пунктовете на две дълбочини от 0 – 20 см и от 20 – 40 см. Пробите са анализирани от РЛ Пловдив към ИАОС по следните показатели: РН, олово, кадмий, мед, цинк, арсен въглерод, азот и фосфор. Не са установени превишавания на ПДК в анализираниите 36 бр. проби.

1. Замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители /пестициди/.

На територията на РИОСВ се извършва почвен мониторинг за замърсяване на почвите с пестициди. Пунктовете се определят от ИАОС – София. Анализите се извършват в РЛ – Пловдив към ИАОС. През 2004 г. не са пробонабирани и анализирани почвени проби за пестициди.

На ежегоден контрол и мониторинг подлежат складове, в които залежават забранени и негодни за употреба пестициди. От извършените проверки се установи следното /Приложение табл. № 1/:

Общият брой на складовете през 2004 е 30 броя. През годината са ликвидирани и санирани 13 бр. склада. Остават за контрол 17 бр. склада, в които се съхраняват 599 136 кг пестициди и 6 бр. стоманено-бетонени контейнери, в които се съхраняват 36 600 кг пестициди и пестицидни отпадъци.

През 2004 г. са финансирани от ПУДОС и изпълнени проекти на Общ. Асеновград – 18 316 лв., Общ. Марица – 35 548 лв., Общ. Калояново – 24 794 лв., Общ. Хисаря – 29 118 лв., Общ. Раковски – 40 091 лв. и Общ. Съединение – 24 598 лв.

**Складове с негодни и забранени за употреба ПРЗ в Област Пловдив
през 2004 г.**

№	Община, населено място	Собственост на склада	Прахообразни ПРЗ в кг	Течни ПРЗ в литри	Смесени с инертни м-ли в куб.м.	Бетонови контейнери	Състояни е на склада	Охрана
1.	Асеновград с.Патриарх Евтимово	кооперативна	68000	800	-	-	Добро	Не
2.	Асеновград Булгартабак	държавна	-	-	-	-	Ликвидиран 2004	-
	Общо		68000	800		-		
3.	Родопи С. Брестник	кооперативна	30000	1100	-	-	Добро	Не
4.	Родопи С.Цалапица	общинска	65560	1500	-	-	Добро	Да
	Общо		95560	2600		-		
5.	Хисаря Гр. Хисар	кооперативна	-	-	-	4 броя X 5,5 куб. м	Добро	Да
6.	Хисаря С. Старо Железаре	кооперативна	21631	11641	-	-	Добро	Да
7.	Хисаря С.Старосел	кооперативна	4548	2413	-	2 броя X5,5 куб. м	Добро	не
	Общо		26179	14054		6 броя X5,5 куб. м		
8.	Съединение С.Неделево	кооперативна	109000	1600	-	-	Добро	Не
9.	Съединение Кв. Точиларци	кооперативна	3000	-	-	-	лошо	не
10.	Съединение С. Любен	кооперативна	-	-	-	-	Ликвидиран 2004	-
	Общо		112000	1600				
11.	Първомай Гр. Първомай	кооперативна	65900	4000	-	-	Добро	Не
12.	Първомай Гр.Първомай-оранджерии	частна	5000	500	-	-	Добро	да
13.	Първомай С.Искра	кооперативна	4700	300	-	-	Добро	Да
	Общо		75600	4800				
14.	Раковски Гр.Раковски	кооперативна	60027	3973	-	-	Добро	Не
15.	Раковски Гр.Раковски	частна	-	-	-	-	Ликвидиран 2004	-
16.	Раковски С.Болярино	-	-	-	-	-	Ликвидиран 2004	-
17.	Раковски С.Стряма	-	-	-	-	-	Ликвидиран 2004	-
18.	Раковски С.Белозем	-	-	-	-	-	Ликвидиран 2004.	-
	Общо		60027	3973				
19.	Карлово С.Войнягово	кооперативна	17960	-	-	-	Добро	да
	Общо		17960			-		
20.	Калояново С.Иван Вазово	кооперативна	20000	200	-	-	Добро	Не
	Общо		20000	200				
21.	Марица С.Маноле	-	-	-	-	-	Ликвидиран 2004	-
22.	Марица С.Бенковски	-	-	-	-	-	Ликвидиран 2004	-
23.	Марица С.Калековец	-	-	-	-	-	Ликвидиран 2004	-
24.	Марица С.Трилистник	общинска		300	-	-	Добро	Не
25.	Марица С.Войводиново	-	-	-	-	-	Ликвидиран 2004	-
26.	Марица С.Рогош	-	-	-	-	-	Ликвидиран 2004	-
27.	Марица С.Костиево	-	-	-	-	-	Ликвидиран 2004	-
	Общо		32900	300				
28.	Брезово Гр.Брезово	кооперативна	54360	-	-	-	Добро	Да
29.	Брезово С.Чоба	кооперативна	8500	2000	-	-	Добро	Да
30.	Брезово	кооперативна	28550	1440	-	-	Добро	Не

	С.Борец						
	Общо		91410	3440			
	Общо за областта		599636	31767		6 броя X 5,5 куб. м	

Складове-депо изградени с финансови средства на МОСВ или НСРЗ в Област Пловдив

Община, населено място	Собственост на склада	ПРЗ-прахообразни в кг	ПРЗ-течни в литри	Стоманенобетонени Контейнери	Състояние на склада и ПРЗ	Охрана
Асеновград С.Патриарх Евтимово	кооперативна	68000	800	-	добро	Не
Родопи С.Цалапица	общинска	65560	1500	-	добро	Да
Хисаря с. Старосел	кооперативна	4548	2413	2 бр. X 5,5 куб. м	-	Да
Хисаря Гр. Хисаря	кооперативна	-	-	4 бр. X 5,5 куб. м	-	Да
Хисаря С.Старо Железаре	кооперативна	21631	11641	-	добро	Да
Съединение С.Неделево	кооперативна	109000	1600	-	добро	Не
Съединение с. Точиларци	кооперативна	3000	-	-	лошо	Не
Първомай Гр.Първомай	кооперативна	65900	4000	-	добро	Не
Карлово С.Войнягово	кооперативна	17960	-	-	добро	Да
Брезово Гр.Брезово	кооперативна	54360	-	-	добро	Да
Брезово С.Чоба	кооперативна	8500	2000	-	добро	Да
Брезово С.Борец	кооперативна	28550	1440	-	добро	Не
Калояново	кооперативна	20000	200	-	добро	не
Марица с. Трилистник	общинска	32900	300	-	добро	не
Раковски гр. Раковски	кооперативна	60027	3973	-	добро	не
Общо за областта		366674	22381	6 бр. X 5,5 куб. м		

Складове с негодни и забранени за употреба ПРЗ в Област Пловдив

Община, населено място	Собственост на склада	Прахообразни и ПРЗ в кг	Течни ПРЗ в литри	Смесени инертни м-ли в куб.м.	Състояние на склада	Охрана
Асеновград с.Патриарх Евтимово	кооперативна	19213	800	-	Добро	Не
Асеновград Булгартабак	държавна	2000	-	-	Добро	Да
Общо		21213	800			
Родопи С. Брестник	кооперативна	30000	1100	-	Добро	Не
Родопи С.Цалапица	общинска	65560	1500	-	Добро	Да
Общо		95560	2600			
Хисаря Гр. Хисар	кооперативна	6844	2549	-	Добро	Да
Хисаря С. Старо Железаре	кооперативна	21631	11641	-	Добро	Да
Хисаря С.Старосел	кооперативна	4548	2413	-	Добро	Да
Общо		33023	16603			
Съединение С.Неделево	кооперативна	85000	1000	-	Добро	Не
Съединение С. Любен	кооперативна	3000	600	-	Лошо	Не
Общо		88000	1600			
Първомай Гр. Първомай	кооперативна	65900	4000	-	Добро	Не

Първомай Гр.Първомай-оранджери	частна	5000	500			
Първомай С.Искра	кооперативна	4700	300	-	Добро	Да
Общо		75600	4800			
Раковски Гр.Раковски	кооперативна	8718	1073	-	Добро	Не
Раковски Гр.Раковски	частна	8700	-	-	Добро	Да
Раковски С.Болярино	кооперативна	2000	1900	-	Добро	Не
Раковски С.Стряма	кооперативна	10500	-	-	Добро	Да
Раковски С.Белозем	частна	4500	1000	-	Лошо	Не
Общо		34418	3973			
Карлово С.Войнягово	кооперативна	17960	-	-	Добро	да
Общо		17960				
Калояново С.Иван Вазово	кооперативна	10000	200	-	Лошо	Не
Общо		10000	200			
Марица С.Маноле	частна	4600	-	-	Добро	Да
Марица С.Бенковски	частна	2700	-	-	Добро	Да
Марица С.Калековец	частна	2100	-	-	Добро	Не
Марица С.Трилистник	общинска	1200	300	-	Добро	Не
Марица С.Войводиново	частна	2200	-	-	Лошо	Не
Марица С.Рогош	частна	2800	-	-	Добро	Да
Марица С.Костиево	частна	700	-	-	Лошо	Не
Общо		16300	300			
Брезово Гр.Брезово	кооперативна	54360	-	-	Добро	Да
Брезово С.Чоба	кооперативна	8500	2000	-	Добро	Да
Брезово С.Борец	кооперативна	28550	1440	-	Добро	Не
Общо		91410	3440			
<i>Общо за областта</i>		<i>483484</i>	<i>34316</i>			

Складове-депо изградени с финансови средства на МОСВ в Област Пловдив

Община, населено място	Собственост на склада	ПРЗ- прахообразн и в кг	ПРЗ-течни в литри	Състояние на склада и ПРЗ	Охрана
Асеновград С.Патриарх Евтимово	кооперативна	19213	800	Склада-добро ПРЗ-лошо	Не
Родопи С.Цалапица	общинска	65560	1500	добро	Да
Хисаря С.Старо Железаре	кооперативна	21631	11641	добро	Да
Съединение С.Неделево	кооперативна	85000	1000	добро	Не
Първомай Гр.Първомай	кооперативна	65900	4000	добро	Не

Карлово С.Войнягово	кооперативна	17960	-	добро	Да
Брезово Гр.Брезово	кооперативна	54360	-	добро	Да
Брезово С.Чоба	кооперативна	8500	2000	добро	Да
Брезово С.Борец	кооперативна	28550	1440	добро	Не
Общо за областта		366674	22381		

2. Увреждане на почвите и земите от добивната промишленост.

На територията контролирана от РИОСВ – Пловдив, се осъществява само добив на инертни материали по кариерен способ. В резултат на добивните дейности към началото на годината са нарушени 92,26 ха земи. През 2004 г. са нарушени 4,90 ха земи, Рекултивирани са 40,00 ха.

3. Ерозия на почвите.

Ерозията е процес, който механично уврежда почвите, като унищожава хумусния слой, което води до намаляване на почвеното плодородие ежегодно. През 2004 г. година не са финансирани проекти против ерозията и не са известни такива, които се изпълняват на контролираната от РИОСВ - Пловдив територия. Дейностите по предотвратяване на почвената ерозия основно се финансират от МЗГ.

4. Засоляване и вкисляване на почвите.

- **Засоляване** - изградени са опорни пунктове за мониторинг от НАСЕМ.

Пробонабрани и анализирани са 72 броя почвени проби в пунктове Ясно поле, Пловдив и Белозем. Пробонабирането се извършва от 4 точки за всеки пункт в три дълбочини – 0 – 20 см, 20 – 40 см и 40 – 60 см, два пъти в годината пролет и есен.

- **Вкисляване** - изградени са опорни пунктове за мониторинг от НАСЕМ.

Пробонабрани и анализирани са 48 броя почвени проби в пунктове Борец, Тополово, Раковски – Секирово, Отец Кирилово, Карлово, Ръжево Конаре. Пробонабирането се извършва от 4 точки за всеки пункт в две дълбочини – 0 – 20 см и 20 – 40 см – веднъж годишно – есен.

От извършените анализи за вкисляване и засоляване на почвите не са установени стойности застрашаващи почвеното плодородие, освен традиционно засолените почви в землището на с. Белозем

През 2004 г. не се изпълняват проекти и мероприятия за подобряване състоянието на установени засолени или вкислени почви.

5. Замяряване на почвите със строителни и битови отпадъци.

На територията контролирана от РИОСВ – Пловдив има образувани множество нерегламентирани и криминални сметища със строителни и битови отпадъци, които замърсяват и увреждат почвите на региона. В тази връзка по предписания на РИОСВ – Пловдив от страна на общините са предприети мерки по почистването на такива замърсени терени. Въпреки усилията, които полагат общините, все още е недостатъчен контролът от тяхна страна за недопускане на почвите със строителни и битови отпадъци. На площ от 222,89 дка са разположени съществуващи сметища, които предстоят да бъдат ликвидирани до 2006 г. поетапно, във връзка с изпълнението на Националната програма по управление на отпадъците.

6. Увреждане на почвите от опожаряването на растителност.

Във връзка с категоричната забрана за палене на стърнища, крайпътни ивици и слогове и други растителни отпадъци, с цел недопускане увреждане на околната среда и предотвратяване вредната практика от масово палене на стърнища, са изпратени до всички Общини и ОД”ЗГ” писма за стриктно изпълнение на нормативната база, забраняваща паленето на стърнища и други растителни остатъци и увеломяването на всички кметства, земеделски

кооперации и сдружения, относно забраната. Въпреки категоричната забрана и предприетите превантивни мерки от страна на общините през 2004 година се палеха стърнища, които нанесоха вреди не само на почвите. Трябва да се отбележи, че сравнение с 2002 година пожарите в земеделските земи намаляха. Не се констатираха големи пожари. Намаляването на броя на пожарите се дължи вероятно на дъждовното лято, а също и на популяризиране на забраната от медиите и Общините. Не е достатъчен контролът осъществяван от общинските власти, той трябва да се засили още. Хората трябва да се убеждават, че полза от палене на стърнище няма, а само вреди на почвите, въздуха и биологичното разнообразие.

1.3.2.Кратка обобщена оценка за състоянието на почвите на територията на РИОСВ - Пловдив.

Почвата е повърхностният рохкав слой от земната кора на сушата, образуван под действието на много фактори, която притежава свойството плодородие. На контролираната от РИОСВ - Пловдив територия са разположени едни от най плодородните почви в страната. Затова дълг на всеки, който използва почвата, като средство за производство или и действа по друг начин да я опазва от увреждане и замърсяване, като по този начин гарантира ефективна защита на човешкото здраве и естествените почвени функции. През последните години се наблюдава тенденция към намаляване замърсяването на почвите. Това се отнася основно за земеделските земи и се дължи на кризата в земеделието, а от тук ограниченото ползуване на пестициди и торове. Основен замърсител на почвите в контролираната от РИОСВ - Пловдив територия е КЦМ - АД. Замърсяванията са стари. Имайки предвид, че очистването на почвите е един много дълготраен процес и резултатите от анализите на мониторинга, тенденцията на замърсяването с олово, кадмий и цинк е към задържане. Това се дължи на подобряване въздушните пречиствателни съоръжения на КЦМ.

По отношение опазване на почвите през 2004 г. трябва да се отбележи значителното намаляване палежите на стърнища; обезвреждане на по-голяма част от складовете, съхраняващи стари и негодни за употреба пестициди.

1.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

1.4.1. Защитени територии

Резервати

Резерват “Червената стена”

Обявен за резерват през 1962 г. с последна заповед за разширяване № 1050 от 1990 г. на Министерство на околната среда. Обща площ 3029 ха, 2334 от които на територията, контролирана от РИОСВ - Пловдив. Разположен е в землището на с.Бачково и с.Добростан, община Асеновград и община Лъки. Типичен ботаничен резерват. Съхранява характерни за района реликтни съобщества от черен бор, борисова ела, космат дъб и др. Установени са 645 вида висши растения, от които 96 ендемични таксона и 38 таксона, включени в Червената книга на България. Характерни ендемични представители са родопският силивряк, родопското лале, венериното пантофче и др.

През 1977 г. резерватът е включен в списъка на биосферните резервати по програмата на Юнеско “Човекът и биосферата”.

Резерватът е изключителна държавна собственост и се охранява от Регионална инспекция по околната среда и водите, гр.Пловдив.

На територията на резервата са забранени всякакви дейности, с изключение на преминаването на хора по маркираните пътеки.

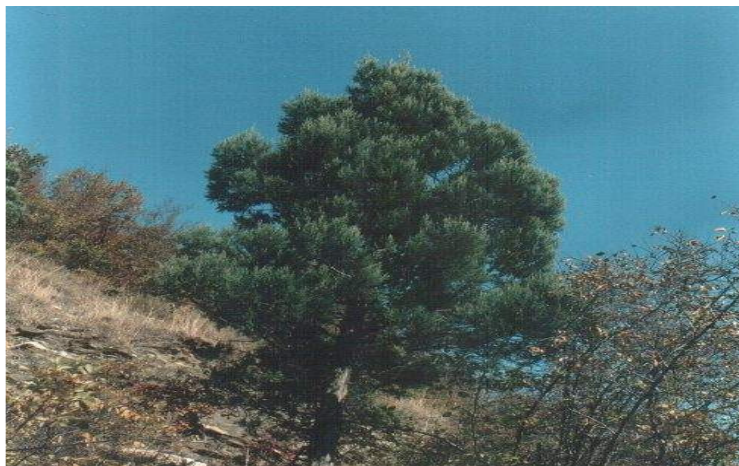
Резерват “Червената стена”

Поддържан резерват “Изгорялото гюне”

Обявен за резерват с ПМС 5334 от 16.08.1949 г. и заповед № 2245 от 30.12.1956 г. на Главно управление на горите. Обща площ 29,3 ха. Разположен е в землището на гр.Кричим. На неговата територия се съхранява едно от редките находища на дървовидна хвойна (*Juniperus excelsa* Vieb.). Характерни растителни видове за резервата са келяв габър, космат дъб, люляк, жасмин.

Поддържаният резерват е изключителна държавна собственост и се охранява от Регионална инспекция по околната среда и водите, гр.Пловдив.

На територията на резервата са забранени всякакви дейности, с изключение на преминаването на хора по маркираните пътеки

Поддържан резерват “Изгорялото гюне”

Защитени местности

1. Защитена местност “Находище на блатно кокиче”

ЗМ “Находище на блатно кокиче” - с. Винаца е обявена със Заповед № 1938 / 03.07.1970 г. на МГОПС/ с цел да се запази едно от малкото естествени находища в България на блатно кокиче /*Leucosjum aestivum*/ . Намира се в землището на с. Винаца , Община Първомай с площ 18,6 ха. и обхваща част от горски масив стопанисван и охраняван от Държавно лесничество - гр. Първомай под контрола на РИОСВ - Пловдив. Растението съдържа алкалоида галантамин ,който е основен компонент за производството на уникалното българско лекарство “Нивалин” .

2. Защитена местност “Дъбите” – “Конска поляна”

Местността е обявена за защитена със Заповед № 4526 17.11.1975 год. на МГОПС с площ 294 ,7 ха, с цел да се запази характерен и забележителен ландшафт на местността , включващ вековни букови и дъбови гори с голямо разнообразие на растителни и животински видове, ползваща се за отдих и туризъм. Намира се в землището на с. Красново, Община Хисар в близост до хижа “Бунтовна” . Охранява се и се стопанисва от ДЛ - гр. Хисар под контрола на РИОСВ - Пловдив.

3. Защитена местност “Мъртвицата”

Местността е обявена за защитена със Заповед № 155 / 11.004.1978 г. на КОПС при МС с цел да се запази единственото по поречието на р. Марица и във вътрешността на страната естествено находище на бяла водна лилия /*Nymphaea alba*/ Намира се в землището на с. Поповица, Община Садово, с обща площ 1,0 ха . Територията се стопанисва и охранява от Кметство с. Поповица, общ. Садово под контрола на РИОСВ - Пловдив.

4. Защитена местност “Марциганица”

Местността се намира в близост до х. “Марциганица” и биосферния резерват “Червената стена” се в землището на с. Добростан, Община Асеновград. Територията е обявена за защитена местност със Заповед № 55 / 29.01.1980 г. на КОПС при МС с цел да се запази характерен ландшафт на местността, ползваща се за отдих и туризъм с площ 27,5 ха. Защитената местност се стопанисва и охранява от ДЛ - Асеновград под контрола на РИОСВ - Пловдив. Дървесната растителност е с преобладаващ изкуствено залесителен характер,целящ постигането на декоративен ефект в околността на близкоразположената х.”Марциганица”.

5.Защитена местност “Дебелата кория”

Находището на блатно кокиче в м.”Дебелата кория” в близост до с.Чернозем, общ. Калояново е обявено за защитена местност със Зап.№ 202/11.03.1987 г. на КОПС при МС с обща площ 0.4 ха с цел запазването на едно от малкото естествени находища на блатно кокиче в България. Защитената територия обхваща част от равнинна гора и се стопанисва и охранява от ДЛ - Хисар под контрола на РИОСВ - Пловдив.

6.Защитена местност “Чинар дере”

Защитената местност е обявена със Заповед № РД - 420/14.11.1995 год. на МОС с цел запазването на едно от последните естествени находища на източен чинар /*Platanus orientalis*/

в България с площ 27,7 ха. Разположена е по поречието на р. Тополовска с дължина 3 км и ширина от 30 до 100 м, източно от с. Тополово, Община Асеновград. Стопанисва и охранява от Държавно лесничество "Асеновград", под контрола на РИОСВ – Пловдив.

7.Защитена местност "Кричим"

Обявена за защитена територия със Заповед № РД-575/01.11.2000 г. на МОСВ с цел опазване на местообитанията и популациите на защитените видове растения и животни и съхраняване на уникална лонгозна гора и забележителен ландшафт.Обща площ 1734,7 дка.Намира се в землището на с.Куртово Конаре, общ.Стамболийски. Стопанисва се и се охранява от Национална служба за охрана под контрола на РИОСВ - Пловдив.

8.Защитена местност "Дъбето"

Обявена за защитена територия със Заповед № РД-650/23.11.2000 г.на МОСВ с цел опазване на вековна гора от благун и летен дъб.Обща площ 10.3 ха. Намира се в землището на с.Нови извор, общ.Асеновград. Стопанисва се и се охранява от ДЛ - Асеновград под контрола на РИОСВ - Пловдив.

9. Защитена местност "Усойката"

Естественото находище на черен бор в местността "Усойката" е обявено за природна забележителност със Заповед № 468 / 30.12.1977 г. на КОПС при МС с площ 4,0 ха, с цел запазването на едно от редките естествени находища на черен бор *Pinus nigral* в Родопите на възраст над 200 години. Прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД-334/31.03.2003 г. на МОСВ. Намира се в местността "Усойката", землище на с. Добростан, Община Асеновград. Съгласно изискванията на Закона за защитените територии природната забележителност предстои да бъде прекатегоризирана в защитена местност. Територията се стопанисва и охранява от ДЛ - гр. Асеновград под контрола на РИОСВ - Пловдив.

10.Защитена местност "Лале баир"

Местността "Лале баир" е обявена като природна забележителност със Заповед N 534 от 25.09.1978 г. на КОПС при МС, с цел запазването на естествено находище на българския ендемит и защитено растение родопско лале (*Tulipa rhodopaea*) с площ 2,0 ха. Прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД-335/31.03.2003 г. на МОСВ. Намира се в местността "Лале баир" в землището на гр. Асеновград. Предстои прекатегоризирането на защитената територия в защитена местност, съгласно изискванията на Закона за защитените територии. Територията се стопанисва и охранява от ДЛ – Асеновград под контрола на РИОСВ - Пловдив.

11. Защитена местност "Дванадесет дръжкоцветни дъба"

Групата от дванадесет дръжкоцветни дъба, в короните на които е изградена гнездовата колония на сива чапла е обявена за природна забележителност със Заповед № 18/08.01.1981 г. на КОПС при МС. Прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД-336/31.03.2003 г. на МОСВ. Намира се в м."Герена", землище на с.Паничери, Община Хисар. Съгласно изискванията на Закона за защитените територии природната забележителност следва да бъде прекатегоризирана в защитена местност. Дъбовете с чапловата колония,които са на възраст над 200 г. се намират в частни ливади, които през есенно-зимния период се използват за пасище от местното население.

12.Защитена местност"Аязмото"

Обявена за защитена територия със Заповед № РД-897/22.11.2001 г.на МОСВ с цел опазване на гнездова колония на малка бяла чапла и нощна чапла.Обща площ 3.7 ха. Намира се в землището на с.Конуш, общ.Асеновград. Стопанисва се и се охранява от общ. Асеновград под контрола на РИОСВ - Пловдив.

13. Защитена местност скален комплекс "Караджов камък"

Обявена за защитена територия със Заповед № РД-1015/06.08.2003 на МОСВ, с цел опазване местообитания на защитени и редки видове животни. Намира се в землището на селата Мостово и Сини връх, община Асеновград, с обща площ 1331,1 ха. На територията му са разположени два скални комплекса Караджов камък и Хайдушки камък. Тук е установено постоянно гнездене на черен щъркел, скален орел, белоопашат мишелов, сокол-скитник, черношипа ветрушка, алпийски бързолет, червенокръста лястовица, скална лястовица, домашна червеноопашка, гарван-гробар, скалите се обитават и от дива коза, дива котка, вълк,

кафява мечка, и др. защитени видове. Обектът се стопанисва от ДЛ – Асеновград в горскостопанско отношение и ДДивС “Кормисош” в ловностопанско отношение, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

14. Защитена местност “Находище на дървовидна хвойна

Обявена със Заповед №РД-1465/12.12.2003 г. на МОСВ, с цел опазване естествено находище на дървовидна хвойна (*Juniperus excelsa* Bieb). Територията представлява находище и на много други редки и защитени растителни видове като родопски силивряк, веленовски дебелец, венерин косъм, бодлив залист, пистация и мн. др. Намира се в землището на с.Бачково, община Асеновград, с обща площ – 13,2 ха. Обектът се стопанисва от ДЛ – Асеновград в горскостопанско отношение и ДДивС “Кормисош” в ловностопанско отношение, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

15. Защитена местност “Перестица”

Обявено със Заповед № 173/09.03.1983 г. на КОПС при МС за историческо място. Прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД-331/31.03.2003 г. на МОСВ, с цел опазване гнездово местообитание на черен щъркел и характерен ландшафт. Обща площ – 6,1 ха. Намира се в землището на гр. Перушица. Стопанисва се и се охранява от ДЛ – Кричим, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

16. Защитена местност “Средна поляна”

Обявено със Заповед № 1050/22.12.1987 г. на КОПС при МС за историческо място. Прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД-333/31.03.2003 г. на МОСВ, с цел опазване на вековна букова гора, с обща площ 17,3 ха. Намира се в землището на с.Богдан. Стопанисва се и се охранява от ДЛ – Карлово, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

17. Защитена местност “Върлищница”

Обявено със Заповед № 3572/30.12.1966 г. на МГГП за историческо място. Прекатегоризирано в защитена местност със Заповед № РД-327/31.03.2003 г. на МОСВ, с цел опазване на вековна букова гора и характерен ландшафт с широколистни горски съобщества с обща площ 176,8 ха. Намира се в землището на гр.Клисура. Стопанисва се и се охранява от ДЛ – Карлово, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

18. Защитена местност “Шарения остров”

Обявено със Заповед № 2122/21.01.1964 г. на КГГП за историческо място. Прекатегоризирано в защитена местност със Заповед № РД-325/31.03.2003 г. на МОСВ, с цел опазване на типична естествено формирала се лонгозна растителност върху островно образование на р. Марица, с обща площ 0,4 ха. Намира се в землището на гр.Първомай. Стопанисва се и се охранява от ДЛ – Карлово, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

19. Защитена местност “Голица”

Обявено със Заповед № 775/19.10.1979 г. на КОПС при МС за историческо място. Прекатегоризирано в защитена местност със Заповед № РД-330/31.03.2003 г. на МОСВ, с цел опазване на вековна иглолистна гора от бял бор, смърч и бяла мура, с обща площ 55,2 ха. Намира се в землището на с. Лилково, община Родопи. Стопанисва се и се охранява от ДЛ – Пловдив, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

20. Защитена местност “Гонда вода”

Обявено със Заповед № 24/03.01.1970 г. на МГГП за историческа място. Прекатегоризирано в защитена местност със Заповед № РД-328/31.03.2003 г. на МОСВ, с цел опазване на вековна гора от черен бор, с обща площ 74,1 ха. Намира се в землището на с.Бачково, община Асеновград. Стопанисва се и се охранява от ДЛ – Асеновград, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

21. Защитена местност “Чивира”

Обявено със Заповед № 356/05.02.1966 г. на КГГП за историческо място. Прекатегоризирано в защитена местност със Заповед № РД-326/31.03.2003 г. на МОСВ, с цел опазване на вековна букова гора и характерен ландшафт с широколистни горски и ливадни съобщества, с обща площ 106,5 ха. Намира се в землището на с.Старосел, община Хисар и с. Каравелово община Карлово. Стопанисва се и се охранява от ДЛ – Хисар и ДЛ – Карлово, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

22. Защитена местност “Средногорец”

Обявено със Заповед № 3813/12.12.1974 г. на МГГП за историческо място. Прекатегоризирано в защитена местност със Заповед № РД-329/31.03.2003 г. на МОСВ, с цел опазване на вековна букова гора и характерен ландшафт с широколистни горски и ливадни съобщества, с обща площ 16,5 ха. Намира се в землището на с. Каравелово община Карлово. Стопанисва се и се охранява от ДЛ – Карлово, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

23. Защитена местност “Барикадите”

Обявено със Заповед № 77/03.02.1986 г. на КОПС за историческо място. Прекатегоризирано в защитена местност със Заповед № РД-332/31.03.2003 г. на МОСВ, с цел опазване на вековна букова гора и характерен ландшафт с широколистни горски и ливадни съобщества, с обща площ 119,7 ха. Намира се в землището на с. Старосел, община Хисар и гр. Копривщица, област София Стопанисва се и се охранява от ДЛ – Хисар и ДЛ – Копривщица, под контрола на РИОСВ – Пловдив и РИОСВ – София.

24. Защитена местност „Анатема”

Обявена със Заповед № РД-1201/18.11.2004 г. на МОСВ, с цел опазване находища и местообитания на редки и защитени растителни и животински видове. Намира се в землището на гр. Асеновград, с обща площ 1218,585 дка. Обектът се стопанисва от ДЛ – Асеновград, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

25. Защитена местност „Гъстите дъбчета”

Обявена със Заповед № РД-1200/18.11.2004 г. на МОСВ, с цел опазване естествена вековна дъбова гора. Намира се в землището на с. Бегово, община Калояново, с обща площ 384,244 дка. Обектът се стопанисва от ДЛ – Хисар, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

Природни забележителности

1. Природна забележителност “Фосилни находки”

С цел запазването на находището на фосилни находки от гръбначни животни, представители на хоботни бозайници, то е обявено за природна забележителност със Заповед № 36 / 11.01.1968 год. на МГГП с обща площ 9100 ха, обхващащо поземлен и горски фонд в част от землищата на селата Поповица, Ахматово, Богданци, Селци Езерово, Бяла река и Православен, обл. Пловдивска. Най-често намирани в природната забележителност са единични кости, кътни и бивни зъби на мастодонти и дейнотериуми. Намирани са и кости на копитни бозайници. Природната забележителност се стопанисва и охранява от Община Първомай, Община Садово и Държавните лесничейства Първомай и Асеновград под контрола на РИОСВ-Пловдив.

2. Природна забележителност “Малките острови”

Местността “Малките остров” е обявена за природна забележителност със Зап. № 693/23.07.1987 г. на КОПС при МС с цел запазване на естествените местообитания на колониално гнездещи птици - малък корморан, нощна чапла, малка бяла чапла и др. Намира се в землищата на селата Винаца и Милево Пловдивска област и с. Мирово Старозагорска област. Обхваща площ от 57.3 ха. Още в края на 80-те години колонията от чаплови птици се е преместила и на тази територия до настоящия момент все още не е констатирано ново гнездене на чаплови птици.

3. Природна забележителност “Младежки хълм”

През 1970 год. със Заповед № 707 / 09.03.1970 г. на МГГП южната част на Младежкия хълм /Джендем тепе/ е обявена за природната забележителност с площ 3,0 ха. с цел запазване естествено находище на редки за нашата флора растителни видове между които и българските и балкански реликтни ендемити четинеста звъника/*Hypericum setiferum*/, румелийска жълтуга/*Genista rumelica*/, фривалдскиев зановец/*Chamaecytisus frivaldszkyanus*/, мехуресточашково сграбиче/*Astragalus physocalix*/ и тракийски равнец /*Achillea thracica* /. През 1995 год. със Заповед № РД-466/22.12.1995 год. на МОС, площта на природната забележителност е увеличена на 36,2 ха, като обхваща почти цялата територия на “Младежки хълм”. Намира се в гр. Пловдив - “Младежки хълм” /Джендем тепе/. Защитената територия се стопанисва и охранява от Община Пловдив под контрола на РИОСВ - Пловдив.

4. Природна забележителност “Данов хълм”

С цел запазването на хълма, изграден от сиенитни скали, представляващ уникално геоморфоложко образование от гледна точка на разположението му и притежаващ определена природо-научна и естетическа стойност е обявен за природна забележителност със Заповед № РД-466/22.12.1995 г. на Министерство на околната среда с обща площ 5,3 ха. Намира се в гр.Пловдив - “Данов хълм”/”Сахат тепе”/. Природната забележителност се стопанисва и охранява от Община Пловдив под контрола на РИОСВ - Пловдив.

5. Природна забележителност “Хълм на освободителите”

С цел запазването на хълма, изграден от сиенитни скали, представляващ уникално геоморфоложко образование от гледна точка на разположението му и притежаващ определена природо-научна и естетическа стойност е обявен за природна забележителност със Заповед № РД-466/22.12.1995 г. на Министерство на околната среда с обща площ 22,0 ха. Намира се в гр.Пловдив - “Хълм на Освободителите”/”Бунарджика”/. Природната забележителност се стопанисва и охранява от Община Пловдив под контрола на РИОСВ - Пловдив.

6. Природна забележителност “Гаргина дупка”

Обявена със Заповед № РД-1005 /04.08.2003 г. на МОСВ, с цел опазване местообитание на редки и защитени видове прилепи. Намира се в землището на с.Мостово, община Асеновград. Това е най-дългата пещера в подрайона на Мостово - Орещец, който е част от Добростанския пещерен район (524 м. дължина, денивелация 38 м.). Пещерата е едно от най-важните убежища за зимуване и размножаване на прилепите в Западни Родопи. Обитава се от следните редки и защитени видове прилепи – голям и малък подковонос, голям ношник, остроух ношник, дългопръст ношник, пещерен дългокрил. Имотът, върху който се намира пещерата е собственост на МЗГ и се стопанисва от ДЛ - Асеновград, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

7. Природна забележителност скален масив “Белинташ”

Обявена със Заповед № РД-1464/12.12.2003 г. на МОСВ, с цел запазване на забележително скално образование. Намира се в землището на с. Сини връх, община Асеновград, с обща площ 2,3 ха. Уникалният скален масив представлява място за почивка на едри грабливи птици и за гнездене на други редки и защитени видове птици - червенокръста лястовица, черношипа ветрушка, алпийски бързолет.

Обектът се стопанисва от ДЛ – Асеновград в горскостопанско отношение и ДДивС “Кормисош” в ловностопанско отношение, под контрола на РИОСВ – Пловдив.

8. Природна забележителност „Сучурум”

Обявен със Заповед №3796/11.10.1965 г. на КГТП при МС, с цел опазване на естествен водопад, представляващ интерес за туризма. Намира се в землището на гр.Карлово, с височина на пада 15 м., разположен на надморска височина 1700 м. с площ 0,6 ха около водопада.

№	Наименование	Категория	Собственост и стопанисване	Площ ха	Община	План за Управление / да-не/
1	“Червената стена”	Резерват	Изключително държавна	3029	Асеновград	Не
2	“Изгорялото гюне”	Поддържан резерват	Изключително държавна	29.3	Кричим	Не
3	“Находище на блатно кокиче”	Защитена местност	държавна	18.6	Първомай	Не
4	“Дъбите-конска поляна”	Защитена местност	държавна	294.7	Хисар	Не
5	“Мъртвицата”	Защитена местност	общинска	1.0	Садово	Не
6	“Марциганица”	Защитена местност	държавна	27.5	Асеновград	Не
7	“Дебелата кория”	Защитена местност	държавна	0.4	Калояново	Не
8	“Чинар дере”	Защитена местност	държавна	27.7	Асеновград	Не
9	“Кричим”	Защитена местност	държавна	173.47	Стамболийски	Не

10	“Дъбето”	Защитена местност	държавна	10.3	Асеновград	Не
11	“Аязмото”	Защитена местност	общинска	3.7	Асеновград	Не
12	“Усойката”	Защитена местност	държавна	4.0	Асеновград	Не
13	“Лале баир”	Защитена местност	държавна	2.0	Асеновград	Не
14	“Група от 12 дръжко-цветни дъба”	Защитена местност	частна	20	Хисар	Не
15	Караджов камък	Защитена местност	Държавна	133,1	Асеновград	Не
16	Находище на дървовидна хвойна	Защитена местност	Държавна	13,2	Асеновград	Не
17	Гонда вода	Защитена местност	Държавна	74,1	Асеновград	Не
18	Шарения остров	Защитена местност	Държавна	0,4	Първомай	Не
19	Перестица	Защитена местност	Държавна	6,1	Перущица	Не
20	Голица	Защитена местност	Държавна	55,2	Родопи	Не
21	Чивира	Защитена местност	Държавна	106,5	Хисар, Карлово	Не
22	Барикадите	Защитена местност	Държавна	119,7	Хисар, Копривщица	Не
23	Средногорец	Защитена местност	Държавна	16,5	Карлово	Не
24.	Анатема	Защитена местност	Държавна	121,85	Асеновград	Не
25.	Гъстите дъбчета	Защитена местност	Държавна	38,42	Калояново	Не
26	Средната поляна	Защитена местност	Държавна	17,3	Карлово	Не
27	Върлишница	Защитена местност	Държавна	176,8	Карлово	Не
28	“Фосилни находки”	Природна Забележителност	държавна общинска частна	9100	Садово Първомай	Не
29	“Малките острови”	Природна Забележителност	държавна	57.3	Садово	Не
30	“Младеж-ки хълм”	Природна Забележителност	общинска	36.2	Пловдив	Не
31	“Хълм на Освободителите”	Природна Забележителност	общинска	22.0	Пловдив	Не
32	“Данов хълм”	Природна Забележителност	общинска	5.3	Пловдив	Не
33	Гаргина дупка	Природна забележителност	Държавна	–	Асеновград	Не
34	Белинташ	Природна забележителност	Държавна	2,3	Асеновград	Не
35	Сучурум	Природна забележителност	Държавна	0,6	Карлово	Не

1.4.2. Биоразнообразие

Ползване на биоресурси

а/ ползване на охлювите като биоресурс

Съгласно заповед N РД-361/09.04.2004 г. на МОСВ в РИОСВ - Пловдив подадоха заявления 3 физически и 1 юридическо лице, желаещи да изкупуват охлюви с общо 5 изкупвателни пункта. Преди разрешенния период за събиране и изкупуване на охлюви се извършиха 3 проверки по сигнали за изкупуване на охлюви в кв.”Столипиново” гр.Пловдив. За извършване на проверките е потърсено съдействието на полицията, но докато се получи разрешение нарушителите се укриваха. Извърши се и 1 обиколна проверка, при която не се констатираха нарушения. По време на разрешенния период се извърши 1 обиколна проверка,

при която се констатира 1 нарушение- изкупуване на маломерни охлюви от “Йока“ ЕООД, с.Куртово Конаре. За извършеното нарушение е съставен акт на основание чл.124 от Закона за биологичното разнообразие.

Преработка на охлювите във вид на замразено месо на територията, контролирана от Инспекцията през настоящата година не се извършваше.

През 2004г. няма регистрирани ферми за отглеждане на охлюви в контролираната от нас територия и липсват данни за нерегистрирани такива.

б/ улов и отглеждане на пепелянки

На територията, контролирана от РИОСВ - Пловдив няма регистрирани или данни за нерегистрирани ферми за отглеждане на пепелянки. Липсват данни и за осъществяване на улов на същите.

в/ събиране и изкупуване на билки

До 31.12.2003 г. в РИОСВ - Пловдив постъпиха заявки за изкупуване на билки под ограничителен режим от 2 юридически и физически лица - “Тракия-Експорт” ООД - София и ЕТ “Беладона - Ванков” с.Богдан. На проведената комисия, по Заповед на Директора на РИОСВ – Пловдив № РД-05/24.02.2004г, съгласно Заповед N РД - 88/16.02.2001 г. на МОСВ бе установено, че подадените заявки отговарят на изискванията. Съгласно Заповед № РД-07/27.02.2004 г. за Пловдивски област бе разрешено събирането на следните видове билки под ограничителен режим: За “Тракия-Експорт” ООД – цвят лечерна иглика - 400 кг., стрък лазаркия – 250 кг.; за ЕТ “Беладона – Тодор Ванков” – стрък лазаркия – 250 кг., цвят лечерна иглика – 200 кг., лист лудо биле - 200 кг., корен лудо биле – 200 кг., корен лечерна иглика - 100 кг., корен решетка - 150 кг., цвят червен божур - 199 кг., грудка червен божур - 100 кг. и стрък лечерна ранилист - 200 кг.

Във връзка с изпълнението на проект по програмата на НАТО “Наука за мир”; “Алтернативни пътища за биопроизводство на алкалоиди от редки и защитени лечерни растения от българската флора” бе осъществен контрол и оказано съдействие при събирането на 10 бр. живи растения блатно кокиче от находището в м.”Фазанарията”- с.Градина.

На основание Заповед на Директора на РИОСВ - Пловдив № РД-13/09.04.2004 г. през м.април бе извършена оценка на състоянието на двете находища на блатно кокиче, намиращи се край с. Винаца и с. Градина общ. Първомай, съвместно със специалисти от Института по ботаника при БАН. Констатира се, че състоянието на находището в с.Винаца е лошо, а това в с.Градина е незадоволително и ресурсните възможности са ограничени. На основание т.4 от Зап.№ РД-521/22.04.2003 г. на МОСВ, комисията препоръча да не се допуска ползване на ресурса от блатно кокиче в находището в с. Градина и с Винаца.

За 2004 г. бяха извършени 30 проверки във връзка с изискванията на Закона за лечерните растения. Съставени са 6 акта за констатирани нарушения на Закона за лечерните растения и Наредба № 2/2004 г. за правила и изисквания за събиране на билки и генетичен материал от лечерни растения. На основание чл.31 ал.2 т.1 бяха разкрити 4 нови пункта за изкупуване и преработка на лечерни растения. Във връзка с изискванията на Наредба №5/19.07.2004 г. на МОСВ книгите за изкупените и налични количества лечерни растения на всички действащи пунктове се водят по образца съгл. Приложение №4 от Наредбата.

г/ улов и изкупуване на голяма водна жаба, производство на зарибителен материал от есетрови риби.

През 2004 г. в РИОСВ - Пловдив са заявили желание да изкупуват през настоящата година жива голяма водна жаба две фирми - “Наполо” – ЕООД - Пловдив и “Ирис Илиана”- ЕООД - Монтана.

В специализирано есетрово стопанство, намиращо се в с.Болярци се произвежда зарибителен материал от есетри за зарибяване на р.Дунав.През изтеклия период от страна на РИОСВ - Пловдив са направени 5 проверки в стопанството във връзка с контрола на тази дейност по указание на МОСВ. На основание Зап.№ РД-266/19.03.03 г. на МОСВ и Зап.№ РД-09-138/19.03.03 г.на МЗГ и писмо на МОСВ изх.№ 91-00-787/29.12.03 г. е извършена проверка на декларираниите от ЕООД –“Есетра – Комерс” - с.Болярци количества хайвер събрани през 2003 г., но останали за износ през 2004 г. На основание чл.91 от ЗБР в стопанството е извършена регистрация и са издадени регистрационни карти за придобити от размножаване

при контролирани условия 170 000 бр.руска есетра и 30 000 бр. моруна. Със зарибителен материал от стопанството бе извършено едно зарибяване на р.Дунав с 30 000 бр. руска есетра.

От Институт по рибарство и аквакултури – филиал Пловдив е подадено заявление за регистрация на 15000 бр. личинки на веслонос, които ще се отглеждат в басейните на Института в гр.Пловдив.

Издадени са 4 регистрационни карти за регистриране на видове риби по Конвенцията CITES.

д/ защитени видове растения и животни

Съвместно със “Зелени Балкани” – Пловдив, Община Пловдив и Общинска полиция - Пловдив в началото на годината се проведеха 4 проверки относно улова и търговията със защитени видове пойни птици. За проведените проверки и резултатите от тях бяха уведомени регионалните средства за масова информация.

При провеждащото се ежегодно среднозимно преброяване на зимуващите водолюбиви птици организирано от Wetland International се оказва необходимото съдействие на неправителствените организации - “Зелени Балкани” и БДЗП - Пловдив, чрез участието на специалисти и предоставянето на високопроходим автомобил. По време на преброяването не се констатираха нарушения.

В края на месец юни бе извършена инвентаризация на видовия състав на гнездящата орнитофауна във влажните зони на Пловдивска област.

Периодично са извършвани проверки на рибовъдните басейни в региона с цел предотвратяване отстрела на защитени от ЗЗП птици.

През месец март бяха направени 3 проверки по пазари относно продажбата на защитени видове растения при които се разпространиха диплянните на МОСВ и БШПОБ - “Защитени растения - не на търговията с диви цветя”.

След получено разрешение съгласно чл.14, ал.3 т.1 и 3 от Закона за лечебните растения от МОСВ, дадено със Зап.№ РД-98/10.02.2004 г. на Институт по криобиология и хранителни технологии - София, под контрол на РИОСВ - Пловдив се продължиха дейностите по създаденото опитно поле за култивирано отглеждане на родопски силивряк в землището на с.Бачково. Осъществи се и контрол при събирането от тяхна страна за научни цели на разрешените количества цвят и листна маса от силивряк.

Съгласно изискванията на чл.39 от Закона за биологичното разнообразие, през 2004 г. са съставени 24 протокола за разпореждане със защитени животински видове.

Съвместно с БДЗП - клон Пловдив и Общинска охрана - Пловдив, се извършиха проверки по магазини и заведения в гр.Пловдив, относно притежание и излагане на публични места на препарати от защитени животински видове. При извършените проверки се констатира излагане на публични места на препарирани защитени птици в 3 заведения и 1 оръжеен магазин. За извършените нарушения на нарушителите се съставиха актове на основание 125 от ЗБР.

На основание чл.22 ал.2 т.1 от Наредба №8 /12.12.2003 г. на МОСВ и МЗГ, за реда и условията за издаване на разрешителни за изключенията от забраните, въведени със Закона за биологичното разнообразие за животински и растителни видове от приложение № 3, за животински видове от приложение № 4, за всички видове диви птици извън тези от приложение № 3 и приложение № 4 и за използване на неселективни уреди, средства и методи за улавяне и убиване от приложение №5/ДВ.бр.4/2004 г./ са издадени и изпратени в РИОСВ - Пловдив две разрешителни, съответно №3 на Федерация “Зелени Балкани “ - Пловдив за опръстеняване на 15 екземпляра от бял щъркел и №6 на Българска орнитологична централа, Институт по зоология към БАН за опръстеняване на защитени видове птици по приложен списък. От страна на РИОСВ - Пловдив е осъществен контрол при извършването на опръстеняване на видове птици, съгласно разрешителните.

АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

2.1. ОТПАДЪЦИ

2.1.1 Кратка информация и анализ за разработването, приемането от общинските съвети, актуализирането на общинските програми за управление на отпадъците и общинските наредби.

Екологосъобразното управление на отпадъците, като съвкупност от права и задължения, се урежда от Закон за управление на отпадъците /ЗУО/, публикуван в ДВ бр. 86/2003 год. Управлението на отпадъците се осъществява с цел да се предотврати, намали или ограничи вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве. Законът се прилага за битови, строителни, производствени, опасни отпадъци и масово разпространени отпадъци.

На територията контролирана от РИОСВ - Пловдив са разположени 17 общини: - Асеновград, Брезово, Калояново, Карлово, Кричим, Куклен, Марица, Перушица, Пловдив, Първомай, Раковски, Родопи, Садово, Сопот, Стамболийски, Съединение, Хисар.

На основание чл.28 и чл.29 от ЗУО общините са разработили Общински програми за управление на отпадъците. Програмите са утвърдени от РИОСВ - Пловдив, след което са приети от Общинските съвети. Програмите предвиждат мерки за постигане на следните цели:

- намаляване или ограничаване образуването на отпадъци, както и степента на тяхната опасност;

- рециклиране, регенериране или др. форми на оползотворяване;
- екологосъобразно обезвреждане;
- почистване на старите замърсявания с отпадъци;
- въвеждане на система на разделно събиране на отпадъците.

Общинските програми са актуализирани в раздел III, като е направена оценка на старите замърсявания и всички незаконни сметища на територията им и са заложили еквивалентни мерки, срокове и средства за ликвидирането им; в раздел VIII е направена актуализация във връзка с Законодателството от 2000 год. и 2001 год. по отношение на отработените масла и отпадъчни нефтопродукти, батерии и акумулатори, луминесцентни лампи и други лампи съдържащи живак. Във връзка с изискванията поставени в Наредбите обществеността ще бъде уведомена по подходящ начин за конкретните места и пунктове за събиране и временно съхраняване на тези опасни отпадъци.

На основание чл.19 от ЗУО общините ще разработят Наредби, с които се определят реда и условията за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови, строителни и масово разпространени отпадъци на своя територия, както и заплащане на съответните услуги, съгласно действащото към момента законодателство. Наредбите ще бъдат приети от Общинските съвети.

Постигането на екологосъобразно управление на отпадъците изисква полагането на усилия на всички етапи – от събирането, включително разделното, рециклирането, оползотворяването и обезвреждането на отпадъците в съвременни инсталации и съоръжения. Прилагането на комплекс от мерки за реализирането на посочените дейности по управление на отпадъците ще създаде база за достигане на Европейските стандарти.

Действията на местно ниво трябва да бъдат насочени към:

- подобряване чистотата на населените места;
- подобряване организацията на събиране на отпадъците и разширяване на системата за сметосъбиране, така че да обхване всички населени места;
- намаляване на броя на нерегламентираните сметища;
- осигуряване на съоръжения за обезвреждане на отпадъци;
- засилване на контрола и санкциите относно изпълнение на дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване;
- подписване на споразумение за сътрудничество и съвместна експлоатация на съоръжения за третиране на отпадъци със съседни общини;
- провеждане на непрекъснати кампании за почистване на населените места, речните корита, крайните зони.

2.1.2. Битови отпадъци.

“Битови отпадъци” са тези отпадъци, които се получават в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, административни, социални и обществени сгради. Към тях се приравняват и отпадъци от търговските обекти, занаятчийски дейности, обекти за отдих и забавления, когато нямат характер на опасни отпадъци и в същото време тяхното количество или състав няма да попречи за третирането им в съвместно с битовите. Количеството и съставът им зависят от мястото на образуване, от стандарта на живот на населението и неговата култура, степента на благоустроеност на населените места, начина на отопление и др. фактори.

На територията на РИОСВ - Пловдив битовите отпадъци се обезвреждат чрез депониране на депа за отпадъци. Има 15 общински депа и 181 сметища на населените места към тях.

Поднормативните актове, които определят условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа за отпадъци, са: Наредба № 7/ 24.08.2004 за изискванията на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци/ ДВ бр. 81 / 2004 год. / и Наредба № 8/24.08.2004 год. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци / ДВ бр. 83 / 2004 год. / . Във връзка с привеждане на съществуващите депа за отпадъци в съответствие с нормативните изисквания поставени в Закона за управление на отпадъците и под законовата нормативна уредба *се преустановява експлоатацията на съществуващите депа, които в срок до 30 септември 2005 год. нямат утвърден от РИОСВ – Пловдив план за привеждането им в съответствие с изискванията поставени в Наредба № 8 / 2004 год. / ДВ бр. 34 от 2004 год. /*.

В тази връзка, операторите на съществуващите депа **в срок до 31 март 2005 год.** са задължени да изготвят и представят в РИОСВ – Пловдив план за привеждане на депото в съответствие с изискванията на Наредба № 8 / 2004 год.

/ § 5 от преходните и заключителни разпоредби / ПЗР/ на Наредбата /.

Плановите предвиждат мерки за преустановяване на експлоатацията, закриване и/ или привеждане на съществуващите депа в съответствие с изискванията на наредбата с краен срок за изпълнение на плановите, както следва

1. депа за инертни и неопасни / битови, строителни и производствени/ отпадъци – до 16 юли 2009 г.;
2. депа за опасни отпадъци - до 31 декември 2006 г.
3. депа по приложение №1 от ЗУО – до 31 декември 2014 г.

Крайният срок за преустановяване на експлоатацията на съществуващи депа за отпадъци е до въвеждане в експлоатация на съответното за общината регионално депо, което е предвидено с Националната програма за управление на отпадъците.

За съществуващите депа, които ще бъдат закрити до 31.12.2006 год., могат да не се прилагат изцяло изискванията за повърхностно запечатване по чл. 20 от наредбата и приложение № 2, раздел 4, при условие, че не се застрашава човешкото здраве и околната среда.

РИОСВ - Пловдив е извършил проверки на тези обекти, като е дал предписания за привеждането им в съответствие с нормативните изисквания, а в случай, че това не може да се направи - да се закрийт.

На този етап на територията, контролирана от РИОСВ - Пловдив има организирано сметосъбиране в по-големите населени места и общински центрове. Обхванатото население е 70 %. На 100 % е обхванато населението в общини – Пловдив, Кричим, Карлово, Асеновград, Перущица, Садово, Сопот, Стамболийски и Родопи.

На територията на РИОСВ – Пловдив има две Депа за неопасни /битови и неопасни производствени/ отпадъци, които са изградени съгласно изискванията на действащото екологично законодателство и Директива 1999 /31/ ЕС за депониране на отпадъци на Европейския съюз :

I. Депо за неопасни отпадъци на гр. Пловдив

Община Пловдив експлоатира депо за неопасни отпадъци, разположено в землището на с. Цалапица, общ. Родопи, местност "Паша махала" от 1990 г. върху терен от 238 дка. Площадката е разположена на около 12 км. от гр. Пловдив, на 150-200 м. южно от р. Марица, в близост до мястото на вливане на р. Въча в р. Марица. Едновременно с изграждането на депото се извършва и предепониране на стари отпадъци, за което има Решение по ОВОС № 8-V/1999 г. на ЕЕС при РИОСВ - Пловдив. В проекта е предвидено да се депонират общо 1 546 000 тона отпадъци, от които 1 056 000 тона стари и 490 000 тона свежи. Тези отпадъци ще запълнят 12-те клетки до височина 13 метра. През 2004 година са предепонирани 715 355 т. стари отпадъци и са депонирани 516 192 т. свежи отпадъци. На депото се депонират отпадъци от гр.Пловдив и населените места от община Стамболийски, както и на част от населените места в община Родопи. Съгласно Решението по ОВОС № 8-V/1999 г. на РИОСВ - Пловдив експлоатацията на депото трябва да приключи след достигане на кота "+13".

II. Депо за неопасни отпадъци на гр. Карлово

Депото за неопасни отпадъци на община Карлово е разположено южно от града на терасата на р. Стара река, върху площ от 106,087 дка / 47,17 дка – старо и 59, 7 дка- ново/ в границите на парцел № 80 от плана за земеразделяне на община Карлово. За обекта е издадено Решение по ОВОС № 7 – IV / 1999 г. Общият обем на депото е 540 000 м³. Тялото на депото се състои от две клетки. Технологиите на експлоатация включва и предепониране на отпадъците от старото депо на гр. Карлово. До края на 2005 г. трябва да се извърши предепониране на старите отпадъци. Края на експлоатация на новото ДБО е 2017 г. Годишно се депонират около 26 000 тона отпадъци.

Основни проблеми при експлоатацията на тези депа /сметища/ за битови отпадъци са:

- унищожаване на изградените зелени пояси на депата;
- кражби на огради, обозначителни табели и др;
- палене на отпадъци;
- разпиляване на леките фракции от отпадъци и замърсяване на големи територии около депата;
- изхвърляне на отпадъци на неразрешени за целта места.

Други проблеми, които предстоят да се решат по отношение на битовите отпадъци са:

- осигуряване на необходимите механизми, мерки и средства за изграждане на интегрирана система от съоръжения и инсталации за обезвреждане на битови отпадъци;
- въвеждане на разделно събиране на отпадъците с цел оползотворяване на полезните компоненти или качества и намаляване на количеството им за депониране;
- въвеждане на организирано сметосъбиране и сметоизвозване във всички населени места на територията на РИОСВ - Пловдив;
- осигуряване на съдове за събиране на битовите отпадъци и техника за извозването им;
- повишаване съзнанието и културата на гражданите по отношение на формираните отпадъци;
- обществен контрол върху разходите и дейностите по отпадъците;
- навлизане на пазарните принципи в управлението на отпадъците при засилено сътрудничество между държавните органи, местните власти, частния бизнес и обществеността.

Във връзка с намаляване замърсяванията от неконтролирано изхвърляне на отпадъци на неразрешени за целта места Министерство на околната среда и водите провежда два пъти годишно конкурси за най-икономични проекти за почистване на тези терени. С реализацията на тези проекти се постига почистване на замърсени терени с битови отпадъци и озеленяването им. В конкурсите участват и Училища и Неправителствени организации. Организиран се форуми, семинари и учебни екскурзии на екологична тематика във връзка с провежданите от МОСВ Национални кампании "За чиста околна среда", "Вода за живот" и др.

2.1.3. Строителни отпадъци.

“Строителни отпадъци” са отпадъците, получени в резултат на строителната дейност на строителни площадки, както и такива от разрушаване и реконструкция на сгради и съоръжения. Начините за третиране и транспортиране на строителните отпадъци се уреждат с общинските наредби по чл.19 от ЗУО.

На територията на РИОСВ - Пловдив има едно депо за строителни отпадъци – на гр. Пловдив. Депото е разположено в бивша баластриера, намираща се в землището на с. Първенец, общ. Родопи. Експлоатацията е започнала през 1981 год. и е възложена на “Пловдивинвест” ЕАД. От 2004 год. оператор на депото е Община Родопи.

2.1.4. Производствени и опасни отпадъци

“Производствени отпадъци” са тези, образувани в резултат на промишлена, занаятчийска и обслужваща дейност на физически и юридически лица. Изискванията за третиране и транспортиране на производствени отпадъци са регламентирани в Наредбата, приета с ПМС 53/1999 год. /ДВ бр.29 от 1999 год./ . В съответствие с чл.29, ал. 1, тт 2, 3 и 4 от ЗУО лицата, при чиято дейност се образуват производствени отпадъци в количество над 1 м³ в денонощие, изготвят програми за управление на дейностите по отпадъците.

За извършване на дейности по събиране, транспортиране и временно съхранение на производствени неопасни отпадъци се изисква регистрационен документ по чл. 52 от ЗУО, а за дейности включващи и обезвреждане и/или оползотворяване на отпадъци се изисква разрешение, издадено по реда на чл.37 от ЗУО. РИОСВ - Пловдив е издал до момента 364 бр. разрешителни.

Основните проблеми при третиране на производствените отпадъци са:

- липсата на съоръжения за третиране на някои видове отпадъци;
- непълно организиране на разделно събиране и от там и невъзможността за рециклиране и оползотворяване;
- депониране на голяма част от производствените отпадъци на депа за не опасни отпадъци, което води до бързото изчерпване на капацитета на тези депа;
- липсата на система за събиране на оползотворими отпадъци с цел рециклиране;

Решени са проблемите с отпадъците от: черни и цветни метали, хартия, картон, стъкло и някои пластмасови.

На територията на РИОСВ - Пловдив има предприятия за преработка на пластмасови отпадъци – “Химик” АД - гр. Асеновград; СД “ХИК Пацев и с-ие”, гр. Садово; ЕТ “КАСКАДА КДН-40”, с.Царацово, общ. Марица и “ПОЛИПЛАСТ 4”ООД, гр. Пловдив. Фирмите притежават мощности за преработка на пластмасови отпадъци от полиетилен високо и ниско налягане.

Стъклените отпадъци се преработват в завод “Дружба” АД.

“Опасни отпадъци” са тези отпадъци, чийто състав, количество и свойства създават риск за човешкото здраве и околната среда и са определени като такива от Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане.

Във връзка с ликвидиране на негативните последици от минали действия или бездействия до момента на приватизация на “КЦМ” АД, Пловдив е извършено предепонирването на натрупаното количество клинкер от площадка № 2 в землището на с. Катунца, общ. Садово и минно техническа рекултивация. Проектът за възстановяване на Площадка № 2 е одобрен с Решение на МЕС IV-8/2002 г. от 01.08.2002 г. В момента се реализира проекта за реконструкция на депото за клинкер, формиран сред приватизацията на “КЦМ” АД.

Отчетът и информацията за опасните отпадъци се води по същия начин, както и за производствените.

Основните нерешени проблеми с тях са:

- на територията на страната няма център за обезвреждане на опасни отпадъци;
- все още от общините не са предприети конкретни действия във връзка с наредбите уреждащи начина на третиране и транспортиране на отпадъци от отработени масла и

отпадъчни нефтопродукти, акумулатори и батерии и луминесцентни лампи, и др. лампи съдържащи живак;

- не са изградени центрове, в които да се разкомплектоват автомобили излезли от употреба;

- няма инсталации, снабдени с необходимите пречиствателни съоръжения, за третиране на опасните болнични отпадъци.

На територията на РИОСВ - Пловдив са разположени 364 обекта, които са изготвили фирмени програми за управление на дейностите с отпадъци и водят отчетност на образуваните отпадъци в съответствие с изискванията на чл. 27 от Закона за управление на отпадъците и Наредба № 9/28.09.2004 год. за реда и образците, по които се представя информация за дейностите по отпадъци, както и реда за водене на публичния регистър на издадените разрешения, регистрационните документи и на закритите обекти и дейности. Тези обекти, както и фирмите, притежаващи регистрационен документ по ЗУО /48 бр./ представят в Инспекцията информационни карти – отчет за образуваните производствени отпадъци за количеството, състава и начина на третиране. Информационните карти след обработка в РИОСВ - Пловдив се изпращат в Националния регистър на Изпълнителната агенция по околна среда – София .

2.1.5. Кратка обобщена оценка за състоянието и решаването на проблемите с отпадъците на територията на РИОСВ - Пловдив.

Нерешени проблеми:

- Голям е делът на неотредените депа /сметища/ за битови отпадъци;

- Местните власти определят по-ниска от необходимата такса “битови отпадъци”, с което не се осигурява целия спектър от услуги;

- Липсва прозрачност за изразходваните от общините средства за управление на отпадъците;

- Не е изграден действащ механизъм от страна на общините за контрол върху нерегламентираното изхвърляне на отпадъци;

- Не е обхванато на 100 % населението в организираното сметосъбиране и сметоизвозване;

- Не е въведено разделно събиране на битовите отпадъци;

- Кметовете не са изпълнили задълженията си по отреждане на площадки за разделно събиране на отпадъци от опаковки; излезли от употреба луминесцентни лампи; площадки за временно съхраняване на излезли от употреба МПС / ИУМПС /; за смяна на отработени моторни масла и негодни за употреба батерии.

- Общинските власти не прилагат ефективни санкции за замърсяване с отпадъци и за нарушения на нормативната база;

Положителни констатации :

- Увеличаване на обхванатото население в организирано сметосъбиране и сметоизвозване.

- Голяма част от общините са участвали в обявените от МОСВ – София конкурси в рамките на Националната кампания “ За чиста околна среда”. С реализацията на проектите се постига почистване на замърсени терени с битови отпадъци и озеленяването им и се прилагат мерки за недопускане на повторно замърсяване. В кампанията участват училища, и неправителствени граждански организации.

- Продължава изграждането на Депо за неопасни отпадъци на гр. Пловдив, разположено в землището на с. Цаланица. Депото се изгражда съгласно съвременните европейски стандарти и изискванията на българското екологично законодателство.

- Депото за неопасни отпадъци на гр. Карлово е въведено в редовна експлоатация. Рекултивира се старото депо на града.

- По - голяма част от производствените предприятия са обхванати от разрешителния режим на ЗУО, с което се контролират вида, количествата и състава на формираните от предприятията производствени отпадъци, както и тяхното последващо движение за преработка или обезвреждане.

- С реализирането на Проекта за отстраняване на екологичните щети от минали действия или бездействия до момента на приватизация на “КЦМ” АД, Пловдив се прекратява негативното въздействие върху околната среда от натрупания велц-клинкер.

2.2. ШУМОВО ЗАМЪРСЯВАНЕ

Шумът е фактор въздействащ върху околната среда. Имайки в предвид неблагоприятният ефект, който оказва върху здравето (жизненият статус) на хората и животните, той попада сред най-агресивните и разпространените видове замърсяване. Източниците на шум имат многообразен характер, като основно са свързани с човешката дейност. Тези от тях, които пряко въздействат върху околната среда, могат да бъдат обособени в две основни групи – промишлени и транспортни. Комбинираните действия на източниците определят акустичното състояние в района. Правилното организиране на контрола по ограничаване на въздействието на шума изисква провеждането на системни наблюдения на неговото ниво в предварително определени контролни (мониторингови) точки. Съпоставянето на данните от измерванията и информацията за състоянието на инфраструктурата, индустриализацията и разположените в близост обекти с повишени изисквания за шумозащита, дава възможност за оценка степента на риска и тенденциите за развитие на района.

Състояние на акустичната среда

Мониторинг на акустичното състояние на населените места е провеждан в определените приоритетни мониторингови пунктове, като са обхванати предимно по-големите населени места, за които са взети предвид входно-изходни магистрали, кръстовища, скоростни транспортни артерии, обекти с повишени изисквания за шумозащита. Основно определящо шумовото натоварване за територията на РИОСВ – Пловдив е влиянието на транспорта. Следващи са въздействията от промишленото производство и стопански инициативи на населението.

Върху региона оказват въздействие преминаващите транзитни транспортни магистрали София-Пловдив-Свиленград, София-Пловдив-Бургас, София-Карлово-Бургас. Натоварени направления са Пловдив-Смолян, Пловдив-Карлово, Троян-Кърнаре, Пловдив-Девин, Пловдив-Асеновград-Кърджали. Част от тези пътни направления преминават през селищата по тяхното направление.

В населените места се наблюдава натоварен автомобилният трафик, което комбинирано с пропускателната способност на пътните артерии и състоянието на автомобилният парк, допринася за завишаване на шумовото натоварване.

В голямата си част промишлените източници са обособени в промишлени зони и/или са извън границите на населените места.

Дейностите на населението имат преобладаващо локален характер по отношение формирането на акустичната обстановка.

По-голяма част от засегнатото население живее в общинските центрове, които са гъсто населени райони.

Отчетените резултати от проведени наблюдения в проконтролираните пунктове показват постоянни наднормени нива на шума съгласно установените пределно допустими нива на шума в зависимост от територията или зоната (Хигиенни норми 0-64, ДВ изм. и доп. бр. 16/1975). Изключение правят по-малките населени места с ниска степен на индустриализация и сравнително неголяма интензивност на транспорта. Тенденцията на увеличаване на нивото на шума в населените места е свързана с увеличаването на интензивността на автомобилния транспорт. Най-високи отклонения от нормите се наблюдават при натоварените транспортни артерии свързващи междуселищните направления и вътрешноселищните с ниска пропускателна способност или в зависимост от пътната настилка (напр. при паваж).

Източници на шум.

Община Пловдив

Основните източници на шум в града са средствата за транспорт – леки и товарни автомобили, масов градски транспорт, ЖП. Транзитните транспортни артерии са изведени по

обходни пътища. Натоварени от движението на превозни средства са по-голямата част от улиците и булевардите в града и входно-изходните направления. Въздействие оказват различните дейности на населението – работилници, търговски обекти и др. Големите промишлени източници са разположени в съществуващи индустриални зони.

Община Асеновград

Основните източници на шум са свързани с вътрешноградския и транзитно преминаващ автомобилен транспорт. Натоварени от движението на превозни средства са по-голямата част от улиците и булевардите в града и входно-изходните направления (Пловдив, Смолян, Кърджали). Въздействие оказват различните дейности на населението – работилници, търговски обекти и др. Големите промишлени източници са разположени в съществуващи индустриални зони.

Община Първомай

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващ автомобилен и ЖП и вътрешно селищния транспорт. Натоварени от движението на превозни средства са преминаващия през територията автомобилен път по направление Пловдив - Свиленград (международен път Е80). Въздействие оказват различните дейности на населението – работилници, търговски обекти и др. Големите промишлени източници са разположени в съществуващи индустриални зони.

Община Садово

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващ автомобилен транспорт. Натоварен от движението на превозни средства е преминаващия през територията автомобилен път по направление Пловдив – Свиленград (международен път Е80). Няма големи промишлени източници.

Община Раковски

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващ автомобилен и вътрешно селищния транспорт. Оказващ въздействие от движението на превозни средства е преминаващия през територията автомобилен път по направление Пловдив - Брезово. Въздействие оказват различните дейности на населението – работилници, търговски обекти и др.

Община Брезово

Основните източници на шум са свързани с вътрешно селищния и транзитно преминаващ автомобилен транспорт, както и различните дейности на населението – работилници, търговски обекти и др. На територията на гр. Брезово функционират няколко промишлени обекта в близост до жилищни зони.

Община Марица

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващия автомобилен и ЖП транспорт по направления София -Пловдив - Свиленград, София - Пловдив - Бургас, Пловдив - Карлово и др., както и дейности с промишлен характер.

Община Калояново

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващия автомобилен и ЖП транспорт по направления Пловдив – Карлово, Пловдив - Хисара и др., както и дейности с промишлен характер, работилници, търговски обекти и др.

Община Карлово

Основните източници на шум са свързани с транзитно преминаващ и вътрешно селищния автомобилен и ЖП транспорт. Натоварени от движението на превозни средства са преминаващите през територията пътни участъци по направление Пловдив - Карлово, София - Карлово - Бургас, Троян - Кърнаре. Въздействие оказват – работилници, търговски обекти и др. Промислени източници са групирани в индустриални зони.

Община Хисаря

Основните източници на шум са свързани с вътрешно селищния автомобилен и ЖП транспорт, както и различните дейности на населението с промишлен характер, работилници, търговски обекти и др. За част от територията на гр. Хисаря (курортно селище) са валидни повишени изисквания за шумозащита.

Община Съединение

Основните източници на шум са свързани с вътрешно селищния автомобилен и ЖП транспорт, както и различните дейности на населението с промишлен характер, работилници, търговски обекти и др.

Община Стамболийски

Основните източници на шум са свързани с вътрешно селищния автомобилен и ЖП транспорт, както и различните дейности на населението с промишлен характер, работилници, търговски обекти и др. Големите промишлени източници са разположени в съществуващи индустриални зони.

Не са провеждани измервания на нивото на шума.

Община Кричим

Основните източници на шум са свързани с вътрешно селищния и транзитно преминаващия автомобилен транспорт по направления Кричим - Девин, Кричим - Перушица, както и дейности с промишлен характер, работилници, търговски обекти и др.

Община Перушица

Основни източници на шум са свързани с вътрешно селищния и транзитен автомобилен транспорт, както и различните дейности на населението с промишлен характер, работилници, търговски обекти и др.

Община Родопи

Няма селища разположени на натоварени пътни участъци или с голям вътрешен трафик. Основните източници са автомобилния транспорт и различните дейности на населението с промишлен характер, работилници, търговски обекти и др.

При реализацията на обекти потенциални източници на шум, както и за обекти по процедурата на ОВОС и КПКЗ са давани предложения (правени са предписания) за провеждане на замервания с цел, адекватна преценка на акустичното натоварване и осъществяване на превантивен контрол. В тази връзка са провеждани и нарочни измервания за контрол или при външно възлагане.

2.3.РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ

Мониторинговата схема през 2004г. включва 62 пункта за ежегодно измерване на гама фон и вземане на почвени проби и 22 пункта за вземане на водни проби. Контролната дейност на обекти потенциални замърсители с радиоактивност включва измерване на гама фон, вземане на проби от скален, руден материал, почва, утайка, хвост, вода и извършване на анализ в лабораторни условия.

В Регионална лабораторията - Пловдив се извършва радиационно изпитване на проби от почвен тип. Чрез неструктурен гама –спектрометричен анализ се определя съдържанието на естествените радионуклиди U-238, Ra-226, Th-232, K-40, Pb-210 и техногенния радионуклид Cs-137 в тях. Анализът за определяне съдържанието на уран, радий и обща бета радиоактивност на водните проби се извършва в ИАОС – София.

В двора на Регионална лабораторията - Пловдив се намира сонда за непрекъснато измерване на гама фона. Данните се изпращат чрез радиовръзка в ИАОС – София в центъра за управление на Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама фон.

Мониторинговите пунктове /29 броя/ и контролирани обекти в Пловдивска област се разпределят по общини както следва:

Община Асеновград - 3 постоянни пункта за мониторинг радиационното състояние на околната среда - Асеновград, Тополово, Наречен, 1 обект – потенциален замърсител – у-к “Наречен” и 2 пункта за повърхностни води – р.Лъки и р. Чепеларска.

Община Брезово – няма мониторингови пунктове и обекти потенциални замърсители.

Община Карлово - 4 постоянни пункта за мониторинг радиационното състояние на околната среда – Калофер, Карлово, Клисура, Розино. Обекти – потенциални замърсители с радиоактивност няма.

Община Калояново - няма мониторингови пунктове. Наблюдаван обект е МДП “Царимир” – участък “Калояново”.

Община Кричим - 1 постоянен пункт за мониторинг радиационното състояние на околната среда – Кричим. Обекти – потенциални замърсители с радиоактивност няма.

Община Марица – 2 постоянни пункта за мониторинг радиационното състояние на околната среда – Костиево и Калековец, наблюдаван обект - участък “Трилистник”, пункт за повърхностни води – р. Стряма.

Община Перушица – няма мониторингови пунктове и обекти потенциални замърсители.

Община Пловдив – 1 мониторингов пункт - Пловдив и 1 пункт за повърхностни води – р. Марица.

Община Първомай – 2 постоянни пункта за мониторинг радиационното състояние на околната среда – Първомай и кв. “Дебър”, наблюдаван обект - участък “Дебър”, 2 пункта за повърхностни води – р. Марица и р. Мечка и 2 пункта за подземни води – с.Православен и с.Бяла река.

Община Раковски – 3 постоянни пункта за мониторинг радиационното състояние на околната среда – Момино село, Раковски и Белозем, наблюдавани обекти - у-к “Момино”, у-к “Раковски” и у-к “Белозем”, 1 пункт за мониторинг на подземна вода – с.Белозем.

Община Родопи – 6 постоянни пункта за мониторинг радиационното състояние на околната среда – Крумово, Добралък, Гълъбово, Брестовица, Първенец, Бяла черква , наблюдавани обекти - у-к “Здравец” и м. “Ревни ниви”.

Община Садово – 2 постоянни пункта за мониторинг радиационното състояние на околната среда – Садово и Поповица, 2 пункта за повърхностни води – р. Чепеларска и р. Марица.

Община Стамболийски – 1 постоянен пункт за мониторинг радиационното състояние на околната среда – Стамболийски, наблюдаван обект – “Фабрика за хартия – Стамболийски” – АД, 1 пункт за повърхностни води – р. Въча.

Община Съединение – 2 постоянни пункта за мониторинг радиационното състояние на околната среда – Съединение и Царимир, наблюдавани обекти - участък “Царимир” и участък “Церетелево”.

Община Хисар – 2 постоянни пункта за мониторинг радиационното състояние на околната среда – Хисар и Кръстевич. Обекти – потенциални замърсители с радиоактивност няма.

Измерената по пунктовете в Пловдивска област мощност на еквивалентната доза през 2004г. е в интервал $0.12 \mu\text{Sv/h} - 0.28 \mu\text{Sv/h}$ и е естествена за района.

Определените специфични активности на радионуклидите в почвените проби от същите пунктове са в диапазони:

24 Bq/kg – 125 Bq/kg за U-238;

28 Bq/kg – 139 Bq/kg за Ra-226;

20 Bq/kg – 95 Bq/kg за Th-232;

322 Bq/kg – 1090 Bq/kg за K-40

35 Bq/kg – 139 Bq/kg за Pb-210 и са в рамките на естествените за българските почви стойности.

Определените през 2004г. специфични активности на техногенния радионуклид Cs-137 са в интервал $5 \text{ Bq/kg} - 118 \text{ Bq/kg}$.

III. ПРОЕКТИ И ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНА НАСОЧЕНОСТ

3.1.Проекти с екологично значение

1.Пилотен проект за издаване на разрешително за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (кпкз) на “КЦМ” АД, гр.Пловдив

Партньори –

България – МОСВ/РИОСВ

Дания – Датска агенция по опазване на околната среда.

Описание на проекта - Целта на проекта е да се издаде разрешително за КПКЗ на “КЦМ” АД, гр.Пловдив във връзка с хармонизирането на националното законодателство с Директива 96/61 на Европейския съюз (IPCC).

Етап на изпълнение Издадено разрешително N:1 за за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването

2.Проект за местна мониторингова система за оценка и управление качеството на атмосферния въздух в община Пловдив.

Партньори-Община Пловдив/РИОСВ – Пловдив, НИМХ, гр.Пловдив.

Описание на проекта - предвижда се внедряване на система за подаване на информация /електронно табло за информиране на населението/ относно състоянието на атмосферния въздух в Община Пловдив, както и с цел оценка и управление на замърсяването. Системата е отворена, като на следващия етап се предвижда информацията да бъде предавана в реално време.

Етап на изпълнение - Системата е внедрена и ежедневно се подава информация за относно състоянието на атмосферния въздух в Община Пловдив.

3.2.Проекти с екологично значение изпълнени със собствени инвестиции

1. “Дружба ”АД, гр. Пловдив:

- Пълна газификация на технологичните процеси.
Намалено замърсяването на атмосферния въздух.

2. ”Агрива”АД, гр. Пловдив:

- Пълна газификация на технологичните процеси.
- Внедрена нова сушилна инсталация с прахоуловителни съоръжения
Намалено замърсяването на атмосферния въздух.

3. ”Целхарт”АД, гр.Стамболийски :

- Внедрени нови по-високо ефективни филтърни тъкани към прахоуловителна инсталация в СРКА №7.
Намалено замърсяването на атмосферния въздух.

4. Газификация на част от обществения и комунално битов сектори на гр.Първомай.

5. Газификация на гр.Асеновград - изпълнена линейна част, частично внедряване в промишления, обществен и битов сектор

6. “КЦМ” АД – Пловдив – строителство на пречиствателна станция за промишлени води

3.3.Строителство и реконструкция на обекти на територията на РИОСВ – Пловдив за 2004 год. със средства отпуснати от Предприятие за управление дейности по опазване на околната среда /ПУДООС/

1. Канализация гр. Кричим – продължение –Гл. колектор на гр. Кричим – II етап

С изграждането на обекта се поемат дъждовните и битови води от орбанизираната територия на гр. Кричим.

- Договор № 4331 от 31. 08. 2004 год. – отпуснати средства 344 435 лв.

2. Депо за твърди битови отпадъци на гр. Пловдив в землището на с.Цалапица

- Договор № 4337 от 26. 08. 2004 год- 1 000 000 лв.

С реализирането на проекта всички твърди неопасни отпадъци, формирали се на територията на Община Пловдив ще се депонират и тези, които вече са депонирани в района

на депото ще се предепонират в едно предварително добре проучено, проектирано и изпълнено в съответствие с действащото екологично законодателство депо, с което се намалява и ограничава замърсяването на околната среда. Завършени са котловани 7,8,и9.Средствата са изразходени за изграждане на земна основа,изолационен екран и площен дренаж на котловани 10 и 11.Продължава изграждането на депото.

4. Депо за твърди битови отпадъци на гр. Карлово

С реализирането на проекта всички твърди неопасни отпадъци, формирали се на територията на Община Карлово ще се депонират в едно предварително добре проучено, проектирано и изпълнено в съответствие с действащото екологично законодателство депо, с което се намалява и ограничава замърсяването на околната среда.

Етап на изпълнение За извършеното строителство е изготвен протокол обр. 15 - Договор 2004 год. – за 1 390 000 лв.

5. Закупуване на сметосъбираща машина, и съдове за смет

Закупуването и въвеждането в експлоатация на новата техника и съдовете за смет за извършването на дейностите по подържането на чистотата в Община Карлово ще доведе до увеличаване честотата на извозване, закриване на голяма част от неорганизираните депа и намаляване до минимум възможността за неконтролирано замърсяване на околната среда с отпадъци.

- Договор № 3968 /19. 02. 2004 год на стойност 194 935,20 лв, Община Карлово

6.Отводнителен канал за повърхностни води с. Черноземен, Община Калояново

С реализиране на проекта се цели отвеждане на дъждовните води от уличната мрежа на населеното място и опазване на жилищния фонд от наводнения при обилни валежи.

Договор № 3993/ 18. 03. 2004 год на стойност 78 257 лв.

3.4. Завършени през 2004 год. обекти на територията на РИОСВ – Пловдив със средства, отпуснати от ПУДООС

Почистване на стари замърсявания, озеленяване и разделно събиране на някои фракции отпадъци.

За реализиране на тези проекти на територията на РИОСВ Пловдив са отпуснати средства както следва:

- Договор № 4124/30.04.2004год. на стойност 9848,80 лв. в Община Калояново

-- Договор № 4169 / 15. 05. 2004год. на стойност 6392,13лв. в Община Асеновград

- Договор № 4071/ 10. 04. 2004 год. на стойност 2000 лв. ЦДГ „ Роза” гр. Сопот

-- Договор №4494/ 09. 11. 2004 год. на стойност 9 550 лв. Община Сопот

-- Договор № 4397/ 15. 10. 2004 год. на стойност 1986, 23 лв. ЦДГ на територията на Район Източен гр. Пловдив

- Договор № 4140 / 14. 04. 2004 год. на стойност1980, 60 лв. ЦДГ „ Зорница” гр. Пловдив

IV. ПРЕВЕНЦИЯ И КОНТРОЛ

4.1. Превантивна дейност

ОВОС

Процедурата по Оценка на въздействието на околната среда (ОВОС) е строго регламентирана и се спазва от страна на инвеститори и експерти.

За 2004г. са проведени 2 заседания на Експертен екологичен съвет при Регионална инспекция по околна среда и води – Пловдив .

Взето е положително решение по ОВОС № 1-І/2004 за обект: “ Хотелски комплекс “ в местността “ Арменката “, в землището на кв. Горни воден, Община Асеновград.

Разгледан е 1бр. доклад за Екологична оценка , съгласно изискванията на Наредбата за условията и реда , методите на екологична оценка / ДВ.бр.57 /2004 год. / на проект на ПУП на “ Жилищна зона със спортен и увеселителен комплекс, търговия и озеленяване “ м. Прослав , землище Пловдив- Запад и взето решение за съгласуване на плана с № 1-ІІ/2004 год.

Контролът по взетите решения се извършва периодично, по сигнали или други проверки.

През изтеклия период са издадени **3 бр.** писмени становища, съгласно изискванията на чл.95 от ЗООС за провеждане на консултации, необходими за изготвяне на ОВОС, както и издадени 4 бр. становища за ВЕЕС при МОСВ- София.

За 2004 год. са издадени **2 бр.** актове за установяване на административно нарушение и са наложени **2бр.** наказателни постановления за извършване на дейност /събиране и съхранение на железен скрап/ без издадено решение за преценяване на необходимостта от изготвяне за ОВОС, съгласно т.11, буква “д “ от Приложение №2 към чл.81 , ал.1 т.2 от ЗООС.

През изтеклия период е извършена проверка и отговорено на **6 бр.** жалби.

Извършен е контрол на 7 бр. решения по ОВОС .

Издадени са **1 бр.** становище за следприватизация и **1бр.** становище за приватизация, **1бр.** становища за регистрация по Закона за храните.

Издадени са **13 бр.** становища за екологичното състояние на обекти преди издаване на акт за узаконяване от Общините.

Взето е участие в **11 бр.** заседания на ЕСУТ към Община Марица, Община Пловдив, Община Кричим.

Съгласно Закона за опазване на околната среда / ДВ бр.91 /2002 год. / и изискванията на чл. 81, ал.1 т.2 и във връзка с чл.93, ал.4 са издадени - **215 бр.** решения за преценка на необходимостта от ОВОС.

За периода са издадени 545 становища за инвестиционни предложения извън приложения № 1 и № 2 на ЗООС.

Взети решения по ОВОС за инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии

№ на решението	Наименование на инвестиционното предложение	Брой поискани и проведени консултации	Проведена среща/ срещи за обществено обсъждане (дата, място, резултати)	Вид на решението		
				Одобрява осъществяването на инвестиционното предложение	Не одобрява осъществяването на инвестиционното предложение	Забележка (обжалване, подлежи на КР, друго)
1	2	3	4	5	6	7
1- П/2004 г.	“Хотелски комплекс “ в м. “ Арменката , землище , кв. Горни Воден “, Община Асеновград	1бр поискана консултация от РИОСВ. Проведи консултации - 8бр. с , Община , ХЕИ, Басейнова Дирекция, Пътно управление, Областна служба “Земеделие и Гори, Исторически музей, В и К, Ж.Пуправление.	18.06.04 год. в Община Асеновград. Съгласно протокол на Община Асеновград , няма постъпили възражения , забележки от страна на физически и юридически лица.	Да	-	-
Общо	1	1	1	1	-	-

Контрол върху изпълнението на условията, поставени в решенията по ОВОС

№ на решението	Наименование на обекта	Основание за контрол	Вид на контрола		Резултати от проверката		
			По документи	Чрез посещение на място	Брой издадени констативни протоколи	Брой издадени предписания	Брой наложени глоби/санкции
1	2	3	4	5	6	7	8

6-III/01	“Котелна централа” на “Марица-текс” АД Пловдив	Проверка на условията в решението	-	да	1	-	-
19-VII/02	“Цех за почистващи препарати” с. Калековец	ДПК.Проверка на условията в Решението	-	да	1	2	-
49-16/97	Газификация на гр. Асеновград	ДПК.Проверка на условията в Решението	-	да	1	-	-
2-III/03	Стъкларски завод”Дружба” Пловдив	ДПК. Проверка на условията в Решението	-	да	1	-	-
27-10/02	“Лагерен завод”Сопот СКФ”Берингс България” София	Проверка на условията в Решението	-	да	1	1	-
22-5/01	Изземване на динамични запаси инертни материали” р. Вьча	Проверка на условията в Решението	-	да	1	3	1
49-12/01	Реконструкция и електрификация на ЖП л-я Пловдив-Свиленград	ЕСУТ. Проверка на условията в Решението	да	-	-	-	-
Общо			1	6	6	6	1

Решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС на инвестиционни предложения

№ на решението	Наименование на инвестиционното предложение	Взето решение		Забележка (обжалване, подлежи на КР, друго)
		Да се извършва	Да не се извършва	
1	2	3	4	5
Общо		-	215	Няма обжалвани решения

Издадени становища по екологична оценка на планове и програми

№ на становището	Наименование на плана/ програмата	Брой поискани и проведени консултации	Вид на становището		
			Съгласува плана/ програмата	Не съгласува плана/ програмата	Забележка (обжалване, друго)
1	2	3	4	5	6
№ 1- II/2004	Проект за ПУП на “ Жилищна зона със спортен и увеселителен комплекс, търговия и озеленяване “гр. Пловдив	1бр. поискана и направена консултация с РИОСВ. Проведени са още 8бр. консултации -с Община, ХЕИ, Басейнова Дирекция , Обл. Служба , “ Земеделие и Гори, Ви К, Електроразпределение	да	-	Не е обжалвано

		ИА "Пътища ", НИПК –клон Пловдив			
Общо		1бр.	1бр.	-	-

Преценки за необходимостта от екологична оценка на планове и програми

№ на преценката	Наименование на плана/програмата	Вид на преценката		Становища, дадени от МЗ и др. специализирани органи по искането за преценка			Забележка (Обжалване, друго)
		Да се извършва ЕО	Да не се извършва ЕО	Брой поискани становища	Брой получени становища	Орган, издал становището	
1	2	3	4	5	6	7	8
1/2004	Подробен устройствен План за регулация и застрояване на кв. "Гладно поле" гр. Пловдив	-	Да не се извършва ЕО	1	1	ХЕИ-Пловдив	Не е обжалвано
2/2004	ПУП-План за регулация и застрояване и схеми към тях на ПУ "П.Хилендарски"	-	Да не се извършва ЕО	1	1	ХЕИ-Пловдив	Не е обжалвано
3/2004	ПУП –План за регулация и застрояване и схеми към тях за ЖК "Отдых и култура" гр. Пловдив	-	Да не се извършва ЕО	1	1	ХЕИ-Пловдив	Не е обжалвано
Общо		-	3	3	3		

Наблюдение и контрол при прилагането на плана/програмата

№ на становището	Наименование на плана/програмата	Основание за контрол	Резултати от контрола		Забележка (степен, до която мерките са взети предвид и др.)
			Брой писмени произнасяния по представена обобщена справка	Брой одобрени доклади по наблюдение и контрол	
1	2	3	4	5	6
1-1/2004 год.	Проект за ПУП за "Жилищна зона със спортен и увеселителен комплекс, търговия и озеленяване"	Съгласно Чл.24 от Наредбата за условията, реда и методите за извършване на ЕО са съгласувани мерки за наблюдение и	-	-	-

		контрол			
Общо			-	-	

КОМПЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ

I. Участие в издаване на комплексни разрешителни по чл.117, ал.1 и ал. 2 на ЗООС:

За 2004 год. операторите на действащи инсталации и съоръжения, по отношение на които се прилага чл.117 ал.1 от Закона за опазване на околната среда (ДВ бр.91 /2002 год.)1, за територията контролирана от РИОСВ – Пловдив са 6 бр. съгласно чл.8 и в съответните срокове съгласно графика по Приложение №2 от Наредбата за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни за изграждането и експлоатацията на нови и експлоатацията на действащи промишлени инсталации и съоръжения (ДВ бр.26/2003 год.) заявления за издаване на Комплексни разрешителни са подали в Изпълнителната агенция по околна среда, гр.София следните оператори:

-**“Агррия” АД, гр.Пловдив**- Експертите на РИОСВ-Пловдив са участвали съвместно с експерти от ИАОС-София и “Басейнова дирекция”, гр.Пловдив при извършената проверка на място за съответствие за изложените в Заявлението данни и информация; изготвени са и изпратени становищеав ИАОС, гр.София на “Заявление за издаване на комплексното разрешително” и проект на Комплексно разрешително; участие в проведени консултации с оператора по проект на комплексно разрешително.

-**“КЦМ” АД, гр.Пловдив** - участие в проведени консултации с оператора по проект на комплексно разрешително.

-**“ППТЕ” към “Тополофикация – Пловдив”ЕАД, гр.Пловдив**- спазен е срока 31.03.2004 год. за подаване на Заявлението. Експертите на РИОСВ-Пловдив са участвали съвместно с експерти от ИАОС-София и “Басейнова дирекция”, гр.Пловдив при извършената проверка на място за съответствие за изложените в Заявлението данни и информация; изготвени са и изпратени становища в ИАОС, гр.София на “Заявление за издаване на комплексното разрешително” и проект на Комплексно разрешително

-**ТЕЦ “Пловдив-Север” към “Топлофикация - Пловдив”ЕАД, гр.Пловдив** – спазен е срока 31.03.2004 год. за подаване на “Заявление за издаване на Комплексно разрешително”. Експертите на РИОСВ-Пловдив са участвали съвместно с експерти от ИАОС-София и “Басейнова дирекция”, гр.Пловдив при извършената проверка на място за съответствие за изложените в Заявлението данни и информация; изготвени са и изпратени становища в ИАОС, гр.София на “Заявление за издаване на комплексното разрешително” и проект на Комплексно разрешително.

-**“Дружба” АД, гр.Пловдив** – спазен е срока 31.03.2004 год. за подаване на Заявление за издаване на Комплексно разрешително. Експертите на РИОСВ - Пловдив са участвали съвместно с експерти от ИАОС-София и “Басейнова дирекция”, гр.Пловдив при извършената проверка на място за съответствие за изложените в Заявлението данни и информация; изготвени са и изпратени становища в ИАОС, гр.София на “Заявление за издаване на комплексното разрешително” и проект на Комплексно разрешително.

-**АДФ - България”ЕООД, гр.Първомай** – изградена е нова “Инсталация за изпиране на вълна” попадаща в приложение №4 на ЗООС. При извършени във връзка с подадени жалби проверки и извършени контролни проверки е констатирано, че оператора извършва пране на вълна без издадено комплексно разрешително. Съставен е акт за установено административно нарушение №31/21.06.2004 год. и е издадено Наказателно постановление №15/29.06.2004 год на Директора на РИОСВ - Пловдив на стойност 2000 лв. На 19.05.2004 год. от “АДФ - България” ЕООД, гр.Първомай е внесено в Изпълнителна агенция по околна среда, гр.София, Заявление за издаване на комплексно разрешително което е заведено с вх.№ 57-ПВ - 174/19.05.2004 год. Експертите на РИОСВ - Пловдив са участвали съвместно с експерти от ИАОС - София и “Басейнова дирекция”, гр.Пловдив при извършената проверка на място за съответствие за изложените в Заявлението данни и информация; изготвени са и изпратени становища в ИАОС, гр.София на “Заявление за издаване на комплексното разрешително” и проект на Комплексно разрешително.

-“ИНСА ОЙЛ”ООД, гр.Раковски – “Модулна инсталация за дестилация нефт” площадка с. Белозем - попада в обхвата на Приложение №4 от ЗООС т.1.2 – Рафинерии за минерални масла и газове и срока за подаване на Заявление за издаване на комплексно разрешително определен в Приложение №2 от “Наредбата за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни за изграждането и експлоатацията на нови и експлоатацията на действащи инсталации и съоразения”(ДВ бр.26/2003 г.) е от 01.07.2003 до 30.09.2003 год. Не е спазен срока за подаване на Заявлението за издаване на комплексно разрешително- съставен акт за установено административно нарушение №117/18.11.2003 г . и е издадено Наказателно постановление№102/17.12.2003 г. на Директора на РИОСВ - Пловдив на стойност 5000 лв. Наказателното постановление е обжалвано пред Пловдивски районен съд. Делото не приключило до този момент. През второто шестмесечие на 2004 год. “ИНСА ОЙЛ” ООД, гр.Раковски е внесло в Изпълнителна агенция по околна среда, гр.София, Заявление за издаване на комплексно разрешително. Експертите на РИОСВ - Пловдив са участвали съвместно с експерти от ИАОС-София и “Басейнова дирекция”, гр.Пловдив при извършената проверка на място за съответствие за изложените в Заявлението данни и информация; изготвено е и изпратено становище в ИАОС, гр.София на “Заявление за издаване на комплексното разрешително”.

-“КАЛЦИТ”АД, гр.Асеновград - спазен е срока 31.09.2004 год. за подаване на Заявлението. Експертите на РИОСВ-Пловдив са участвали съвместно с експерти от ИАОС-София и “Басейнова дирекция”, гр.Пловдив при извършената проверка на място за съответствие за изложените в Заявлението данни и информация; изготвено е и изпратени становище в ИАОС, гр.София на “Заявление за издаване на комплексното разрешително”.

II. Издаване на комплексни разрешителни по чл.117, ал.3 на ЗООС

За 2004 год. е постъпило Заявления за издаване на Комплексно разрешително по чл.117, ал.3 от ЗООС от “Интергаленика” ООД, гр.Пловдив за “Инсталация за производство на хемодиализни концентрати”.Процедурата е на етап “Обществен достъп” до проект на Комплексно разрешително.

За изтеклата 2004 год. са проведени 3 бр.консултации на: ТЕЦ “Пловдив-Север” към “Топлофикация-Пловдив” ЕАД, гр.Пловдив, “Калцит”АД, гр.Пловдив и “АДФ-България”ЕООД, гр.Първомай във връзка с попълване на Заявление за издаване на Комплексни разрешителни; извършени са 8 бр. проверки на оператори във връзка с определяне необходимостта от издаване на Комплексно разрешително; съставени са 2 бр. предупредителни протокола

Съставен е акт за установено административно нарушение № 52/05.11.2004 год. на “Електростомана”ЕАД, гр.Карлово за недопускане на експерт на РИОСВ за извършване на проверка за определяне необходимостта от издаване на Комплексно разрешително.

III. Обща част

За изтеклата 2004 год. са изготвени 5 бр. и е взето участие в изготвянето на 4 бр. становища за след приватизационен контрол; извършени са проверки и е отговорено на 5 бр. жалби на граждани; извършени са 11 бр. проверки на площадки по Закона за управление на отпадъците.

Участие в издаване на комплексни разрешителни по чл.117, ал.1 и ал. 2 на ЗООС

№	Показател за изпълнение	Брой	Забележки
1	2	3	4
1	Брой оператори с издадени КР за инсталации и дейности по Приложение 4 ЗООС (общо на територията на съотв. РИОСВ и само за изтеклата година на територията на съотв. РИОСВ):		Категория дейност съгласно Приложение № 4 на ЗООС
1.1	за действащи инсталации		1.”КЦМ”АД,гр.
	-Общо на територията на РИОСВ-Пловдив;	2	П-в
	-Общо за 2004 год. на територията на РИОСВ-Пловдив	2	2.5.а; 2.5.б;4.2.б
			2.”Агрива”АД,гр.

			П-в т.4.4
1.2	за нови инсталации	-	-
1.3	за разширени инсталации с достигане на капацитета по Приложение 4 на ЗООС	-	-

4.2 Контролна дейност

А. Атмосферен въздух

Контролът в обекти замърсители на атмосферния въздух е извършван главно в по-големи и проблемни обекти, указващи влияние върху качеството на атмосферния въздух на местно и регионално ниво, както по процедурите по издаване на Комплексни разрешителни, ОВОС и Инвестиционни предложения.

Извършени проверки в обекти по процедурите за издаване на Комплексни разрешителни на “Агрива” АД, “Топлофикация-Север” АД, “Топлофикация-Юг” АД, “Дружба” АД и “Интергаленика” ООД;

Извършени проверки в обекти по утвърдения график за контролни измервания на емисиите – “Фабрика за хартия-Стамболийски” АД, “Каменица” АД, “Екарисаж-Пловдив” АД, УМБАЛ “Св.Георги” ЕАД, “Топлофикация-Север” АД, “Топлофикация-Юг” АД, “КЦМ “ АД и др.

Проверки по картотекиране на обекти попадащи в обсега на чл.103 и 104 от ЗООС – за въвеждане на система за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества или за ограничаване на последствията от тях – 5 бр.;

Проверки с участие в приемателни комисии на обекти - 5 бр.;

Проверки в обекти използващи разтворители над праговите стойности - 14 бр.;

Проверки в големи обекти съхраняващи бензини, разположени в населени места - 50 бр.

Извършените проверки през периода са общо 203 бр., от които 50 бр. са комплексни, жалби и сигнали - 22 бр., по работата на системите за непрекъснат контрол 30 бр.

За неспазване на емисионните норми по отделни показатели са наложени санкции в общ размер на 28820 лв.

Б/ Води

През 2004 год. контролната дейност е насочена предимно към обекти включени в списък утвърден от ИАОС – София във връзка със създаване на Национална система за мониторинг на отпадъчните води, както и на обекти изпускащи с отпадъчните води във водната околна среда опасни и вредни вещества включени в Приложения 1 и 2 към Наредба №6/2000. Извършени са 218 бр. проверки на 179 бр. обекта.

Участвано е в проверки във връзка с преценка необходимостта за оценка на въздействие върху околната среда на постъпили уведомления за инвестиционни намерения

При проверките са дадени 121 бр. предписания, от които 34 бр не са изпълнени, тъй като са с по-дълъг или постоянен срок за изпълнение, като основно предписанията са за откриване на процедури за получаване на разрешителни по чл. 44 и чл. 46 т Закона за водите, както и във връзка спазване на условията в издадените разрешителни и провеждане на собствен мониторинг.

Съставени са **25 акта** за констатирани административни нарушения във връзка със спазване разпоредбите на Закона за водите. На основание Заповед № РД – 255/18.03.2003 год.на МОСВ 5 бр. акта са изпратени до Директора на Басейнова дирекция на Източно Беломорски район с център Пловдив за издаване на наказателни постановления. Изпратени са 8 броя преписки в БД “ ИБМ “ гр.Пловдив за съставяне на актове за констатирани нарушения. От Директора на РИОСВ гр. Пловдив са издадени 10 бр. наказателни постановления на **обща стойност 18 500 лв.**

През годината са наложени санкции на основание чл. 14 ал. 1и 2 от Наредбата за реда за определяне и налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда

над допустимите норми /ДВ бр. 69 от 2003 год/, във връзка с чл. 69 ал 1 и 2 от ЗООС /ДВ бр. 91 от 2002 год/ на 11 фирми.

Извършени са проверки по 27 бр. писмени сигнали и такива постъпили по “зелен телефон” на РИОСВ Пловдив от граждани за констатирани нарушения относно ползване на водни обекти и е отговорено на жалбоподателите.

В/ Земи, почви и земни недра

На ежегоден контрол и мониторинг подлежат складове, в които залежават забранени и негодни за употреба пестициди. От извършените проверки се установи следното: Общият брой на складовете през 2004 е 30 броя. През годината са ликвидирани и санирани 13 бр. склада. Остават за контрол 17 бр. склада, в които се съхраняват 599 136 кг твърди пестициди и 6 бр. стоманено-бетонни контейнери, в които се съхраняват 36 600 кг твърди пестициди и пестицидни отпадъци.

Увреждане на почвите и земите от добивната промишленост.

На територията контролирана от РИОСВ – Пловдив, се осъществява само добив на инертни материали по кариерен способ. В резултат на добивните дейности към началото на годината са нарушени 92,26 ха земи. През 2004 г. са нарушени 4,90 ха земи, Рекултивирани са 40,00 ха. Данните са събрани след като през 2004 г са обработени 9 броя карти. Проверени са 16 бр. кариери и площи за търсене и проучване, на които са извършени 21 бр. проверки. Дадени са 23 броя предписания, които са изпълнени. Спрени за установен незаконен добив на баластра са 4 бр. фирми. Съставени по ЗПБ са 3 броя акта, издадени са 2 бр. Наказателни постановления с обща стойност 16 000 лв.

Замърсяване и увреждане на почвите.

Основен промишлен замърсител на почвите с тежки метали е КЦМ, във връзка със старите замърсявания продължава изпълнението на проекта за биологично почистване на земеделските земи в района около КЦМ. За целта “КЦМ” АД е засяло 300 дка лавандула.

Не са констатирани и не са постъпвали сигнали за ерозирани почви и не се изпълняват проекти за подобряване състоянието на съществуващите такива

Извършени са 10 броя проверки, дадени и изпълнени са 10 бр. предписания.

Г/ Биологично разнообразие и защитени територии и обекти

Опазване на биологичното разнообразие

1. Ползване на биоресурси с определени от МОСВ квоти или такива под ограничителен режим

а/ ползване на охлювите като биоресурс

Преди разрешения период за събиране и изкупуване на охлюви са извършени 3 проверки по сигнали за изкупуване на охлюви в кв.”Столипиново” гр.Пловдив. Извършена е и 1 обиколна проверка, при която не са констатирани нарушения. По време на разрешения период се извърши 1 обиколна проверка, при която е констатирано 1 нарушение - изкупуване на маломерни охлюви от “Йока” ЕООД, с.Куртово Конаре. За извършеното нарушение е съставен акт на основание чл.124 от Закона за биологичното разнообразие.

б/ събиране и изкупуване на билки

Във връзка с изпълнението на проект по програмата на НАТО “Наука за мир”; “Алтернативни пътища за биопроизводство на алкалоиди от редки и защитени лечебни растения от българската флора” бе осъществен контрол и оказано съдействие при събирането на 10 бр. живи растения блатно кокиче от находището в м.”Фазанарията”- с.Градина.

За 2004 г. са извършени 30 проверки във връзка с изискванията на Закона за лечебните растения. Съставени са 6 акта за констатирани нарушения на Закона за лечебните растения и Наредба №2/2004 г. за правила и изисквания за събиране на билки и генетичен материал от лечебни растения.

в/ улов и изкупуване на голяма водна жаба, производство на зарибителен материал от есетрови риби.

В специализирано есетрово стопанство, намиращо се в с.Болярци се произвежда зарибителен материал от есетри за зарибяване на р.Дунав. През изтеклия период от страна на

РИОСВ - Пловдив са направени 5 проверки в стопанството във връзка с контрола на тази дейност по указание на МОСВ. На основание Зап.№ РД-266/19.03.03 г. на МОСВ и Зап.№ РД-09-138/19.03.03 г. на МЗГ и писмо на МОСВ изх.№ 91-00-787/29.12.03 г. е извършена проверка на декларираните от ЕООД – “Есетра – Комерс” - с.Болярци количества хайвер събрани през 2003 г., но останали за износ през 2004 г.

Г/ защитени видове растения и животни

Съвместно със “Зелени Балкани” – Пловдив, Община Пловдив и Общинска полиция - Пловдив в началото на годината са проведени 4 проверки относно улова и търговията със защитени видове пойни птици. За проведените проверки и резултатите от тях са уведомени регионалните средства за масова информация.

Периодично са извършвани проверки на рибовъдните басейни в региона с цел предотвратяване отстрела на защитени от ЗЗП птици.

През месец март са направени 3 проверки по пазари относно продажбата на защитени видове растения, при които са разпространени диплянците на МОСВ и БШПОБ - “Защитени растения - не на търговията с диви цветя”.

След получено разрешение съгласно чл.14, ал.3 т.1 и 3 от Закона за лечебните растения от МОСВ, дадено със Зап.№ РД-98/10.02.2004 г. на Институт по криобиология и хранителни технологии-София, под контрола на РИОСВ - Пловдив продължиха дейностите по създаденото опитно поле за култивирано отглеждане на родопски силивряк в землището на с.Бачково. Осъществи се и контрол при събирането от тяхна страна за научни цели на разрешените количества цвят и листна маса от силивряк.

Съгласно изискванията на чл.39 от Закона за биологичното разнообразие, през 2004 г. са съставени 24 протокола за разпореждане със защитени животински видове.

Съвместно с БДЗП - клон Пловдив и Общинска охрана - Пловдив, са извършени проверки по магазини и заведения в гр.Пловдив, относно притежание и излагане на публични места на препарати от защитени животински видове. При извършените проверки е констатирано излагане на публични места на препарирани защитени птици в 3 заведения и 1 оръжеен магазин. За извършените нарушения на нарушителите са съставени актове на основание 125 от ЗБР.

Защитени природни територии

През 2004 год. са извършени общо 77 бр. проверки на защитени територии.

Нарушенията, които са констатирани при проверките, са свързани с липсата на табели. Поради честите кражби на обозначителните табели е предписвано същите да се изработват от дървени плоскости. Констатирано е извършване на строително-растваврационна дейност в границите на резерват “Червената стена”. За извършеното нарушение на фирмата изпълнител е съставен акт.

Д/ Управление на отпадъците

1. Депа за битови и строителни отпадъци– контрол.

РИОСВ - Пловдив контролира 190 сметища на населени места. Всички общини са разработили планове за поетапно закриване на селските сметища. До момента е преустановено депонирането на отпадъци на сметищата на: с. Нареченски бани, общ. Асеновград, с. Белащица и с. Брани поле, общ. Родопи, с. Желязно, общ. Марица, нерегламентираните сметища в общ. Калояново, общ. Куклен, общ. Брезово и др.

От съществуващите на територията на РИОСВ - Пловдив общини са проверени населени места от всичките 17. Извършени са проверки на депата на населените места, като са дадени предписания за ликвидиране на нерегламентираните изхвърляния и почистване на прилежащите територии към автомагистрала “Тракия” и първокласните пътища в региона. В съответствие с *Програмата за въвеждане на система за организирано събиране и транспортиране на отпадъците от населените места в България и почистване на нерегламентираните сметища* и дадено предписание от РИОСВ - Пловдив за поетапно ликвидиране на депата на населените места и преминаване към експлоатация на едно депо на територията на всяка община се извършват проверки за изпълнение на предприетите действия от общините.

2. Депа за производствени и опасни отпадъци.

На територията контролирана от РИОСВ - Пловдив са разположени 6 депа за производствени отпадъци и 1 за опасни отпадъци.

За отчетния период са извършени проверки на тези депа във връзка с изпълнение на българо-немски проект "Национална програма за намаляване на броя и опасността от депата и старите замърсявания с отпадъци" и в изпълнение на Плана за действие за периода 2003-2007 г от Националната програма за управление на отпадъците.

3. Разрешителен режим.

Съгласно изискванията на чл.12, ал.1 от ЗУО за дейности с отпадъци се изисква разрешително по чл.37 от същия закон. От страна на РИОСВ са извършени 33бр. проверки на условията поставени в разрешителните. При извършваните контролни проверки по обекти се проверява и изпълнението на плана за действие от програмите.

4. Контрол по управление на отпадъците на обекти, разположени на територията на РИОСВ - Пловдив.

През изтеклия период са извършени общо 383 бр. проверки . При проверките са констатирани пропуски:

- не водене отчетност в съответствие с изискванията на Наредба № 10/1998 г.;
- не спазване на условията поставени в разрешителните по чл. 37 от ЗОВВООС;
- извършване на дейности с отпадъци без разрешение по чл. 37.

При извършените проверки се дават предписания за отстраняване на пропуските и привеждане на дейностите с отпадъци в съответствие със законодателството, действащо към момента.

Във връзка с постъпили искания от фирми в процес на приватизация са извършени комплексни проверки заедно със специалисти от другите направления в РИОСВ-Пловдив относно екологичното състояние на обектите и са изготвени становища. След приватизацията на предприятията се извършва контрол на залегалите мероприятия във връзка с изискванията на екологичното законодателство.

5. Административно наказателни мерки.

От извършените 383 бр. проверки по прилагане разпоредбите на ЗУО и констатирани нарушения са съставени 26 акта и са издадени 11 бр. наказателни постановления. Най- честите нарушения са:

- изхвърляне на отпадъци на нерегламентирано място;
- неупражнен контрол по управление на битови и строителни отпадъци от страна на кметовете на общини или упълномощени от тях лица;
- извършване на дейности с отпадъци без разрешително по чл. 37 от ЗУО;
- не водене на отчетност в съответствие с изискванията на Наредба № 10/1998 г.;
- не изпълнение на условията поставени в разрешителните за дейности с отпадъци.

За замърсявания с отпадъци и изхвърляне на отпадъци на неразрешени за целта места са постъпили – 29 бр. жалби и сигнали. Същите са проверени, дадени са предписания и е отговорено на жалбоподателите.

Е/ Превантивна дейност

ОВОС

Процедурата по Оценка на въздействието на околната среда (ОВОС) е строго регламентирана и се спазва от страна на инвеститори и експерти.

Контролът по взетите решения се извършва периодично, по сигнали или други проверки.

За 2004 год. са издадени **2 бр.** актове за установяване на административно нарушение и са наложени **2бр.** наказателни постановления за извършване на дейност /събиране и съхранение на железен скрап/ без издадено решение за преценяване на необходимостта от изготвяне за ОВОС , съгласно т.11, буква "д" от Приложение №2 към чл.81 , ал.1 т.2 от ЗООС.

През изтеклия период е извършена проверка и отговорено на **6 бр.** жалби.

Извършен е контрол на **7 бр.** решения по ОВОС .

Комплексни разрешителни

I. Участие в издаване на комплексни разрешителни по чл.117, ал.1 и ал. 2 на ЗООС:

За 2004 год. операторите на действащи инсталации и съоръжения, по отношение на които се прилага чл.117 ал.1 от Закона за опазване на околната среда (ДВ бр.91 /2002 год.)1, за територията контролирана от РИОСВ – Пловдив са 6 бр. Извършени са проверки на място за съответствие за изложените в Заявлението данни и информация .

II. Издаване на комплексни разрешителни по чл.117, ал.3 на ЗООС

За изтеклата 2004 год. са извършени са 8 бр. проверки на оператори във връзка с определяне необходимостта от издаване на Комплексно разрешително; съставени са 2 бр. предупредителни протокола

Съставен е акт за установено административно нарушение № 52/05.11.2004 год. на “Електростомана”ЕАД, гр.Карлово за недопускане на експерт на РИОСВ за извършване на проверка за определяне необходимостта от издаване на Комплексно разрешително.

През изтеклата 2004 год. Са извършени и 11 бр. проверки на площадки по Закона за управление на отпадъците.

Съставени актове и издадени наказателни постановления

	Съставени актове, бр.	Издадени наказателни постановления		Наложени санкции по чл. 69 от ЗООС		Брой издадени заповеди за спиране на дейности
		Брой/законово основание	Сума (лв.)	Брой	Сума (лв.)	
Въздух				11	28820	
Води	24	13 бр. ЗВ	23500	10	83383	
Земни недра и подземни богатства	3	2 бр.	16000			
Биоразнообрази е и защитени територии	12	9 бр. – ЗЗТ, ЗЛР, ЗБР	2000			
Отпадъци	31	11 бр. ЗУО и ЗООС	16300			
Комплексни разрешителни	1	1 бр. ЗООС	2000			
Други	2	2 бр. ЗООС	2000			
Общо	73	38	61800	21	112203	

III. През изтеклия период в РИОСВ - Пловдив са постъпили 192 жалби и сигнали на граждани и изпратени от МОСВ - София. Всички жалби са проверени. Дадени са необходимите предписания за отстраняване на констатираните нередности, а някои са препратени по компетентност. При открити нарушения са дадени 120 предписания, съставен е 1 акт и е наложено 1 наказателно постановление.

Жалбите отнасящи се до замърсяване на въздуха, водите и замърсяване и унищожаване на земи и почви основно са свързани с:

-разкриване на незаконни дейности без необходимите пречиствателни съоръжения.

-изхвърляне на отпадъци на неразрешени за целта места.

-извършване на дейности, при които пречиствателните съоръжения – не работят или не осигуряват необходимия пречиствателен ефект.

-замърсяване на земни площи с торова маса.

Жалбите, отнасящи се до нарушения в биологичното разнообразие, са предимно свързани с незаконно изсичане на дървесна растителност и замърсяване на зелени площи.

Жалби и сигнали

Вид	Общо	Основа- телни	Неоснова- телни	Предприети мерки				
				Предписан не бр.	Съставен и актове, бр.	НП, бр., лв.	Санкция, бр.,лв.	Други
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Жалби	96	79	17	90	1	1		
Сигнали	96	94	2	30				
Общо	192	173	19	120	1	1		

Наложени санкции

За замърсяване на околната среда над допустимите норми през 2004 год. експертите на РИОСВ - Пловдив са наложили 16 санкции за замърсяване на околната среда, от които 6 месечни и 2 еднократни за замърсяване на водите на водоприемник II-ра категория и 8 еднократни за замърсяване на атмосферния въздух.

Поради преустановяване на замърсяването са отменени 5 месечни санкции, от които 3 за замърсяване на водите и 2 за замърсяване на атмосферния въздух.

По предложение на РИОСВ - Пловдив МОСВ - София са наложили 3 бр. месечни санкции и 1 бр. Еднократни санкции за замърсяване на водите на водоприемник II-ра категория с не пречистени отпадни води, а са отменени четири санкции – 3 за замърсяване на водите и 1 за замърсяване на атмосферния въздух..

Сумите от наложените санкции са преведени съгласно Закона за опазване на околната среда / ДВ бр.91 /2002 год. / в Бюджета на съответната община и в МОСВ и са както следва:

Община	Постъ- тили санкции	80 %в Общи- ните	20% в МОСВ
1.Асеновград	1014.00	811.20	202.80
2.Брезово	2894.80	2315.84	578.96
3.Калояново	13170.00	10536.00	2634.00
4.Карлово	285.00	228.00	57.00
5.Кричим			
6.Куклен	138149.36	110519.48	27629.87
7.Марица	10348.00	8278.40	2069.60
8.Пловдив	1980.00	1584.00	396.00
9.Първомай			
10.Раковски	1607.04	1285.63	321.40
11.Родопи			
12.Садово	67681.68	54145.34	13536.33
13.Стамболийски			
14.Съединение			
Всичко:	237129.88	189703.90	47425.98

Кампании и обществени инициативи

От 21 до 26 Март - 2004г. се проведеха мероприятия по случай **националната кампания: „Ден на водата - 22 март”**.

Основни организатори бяха Министерството на околната среда и водите и неговите поделения /РИОСВ, Басейнови Дирекции и др./.

Мероприятията по случай „ДЕНЯ НА ВОДАТА” започнаха на **21.03.2004г.** с почистване на буферната зона към Резерват „Червената стена” в местността „Аязмото” и района около Вододайната зона на с.Бачково, съвместно с Екоклуб „СИРИУС”, а на самия ден **22.03.2004г.** продължиха с провеждане на „Открити уроци” с ученици и представители на Екоклуб „Млад еколог” към СОУ „Св.Патриарх Евтимий” на Тема: „Рационално използване на водните ресурси и екологичните проблеми свързани с тях”.

Успоредно с това **от 22 до 26.03.2004г.** РИОСВ - Пловдив организира съвместно с фирма „Пътстрой” АД пролетно почистване на пътния участък от Автомагистрала „Тракия”, намиращ се в региона на Пловдивска Област (м/у 106 и 156 километър).

Националната кампания „Ден на Земята – 22 Април” под мотото - „Вода за Живот” стартира на 19.04.2004 г.

Основни организатори бяха Министерството на околната среда и водите и неговите поделения /РИОСВ, Басейнови Дирекции и др./.

Основните цели на Кампанията бяха да се повишат чувствителността, интересът на широката публика и особено на децата и младежите към възпитаване на екологична култура и отговорност към проблемите на околната среда /природните ресурси и компонентите на ОС/, както и потребността на всеки отделен гражданин да полага непосредствени грижи за опазване чистотата на заобикалящата го среда за един по - чист и по – добър живот.

Мероприятията, организирани от РИОСВ - Пловдив, стартираха с тържествено откриване на площад “Стефан Стамболов” – гр. Пловдив в присъствието на представители на Областна управа – Пловдив, РИОСВ – Пловдив, Басейнова дирекция – Източнореловморски район, Регионална лаборатория - Пловдив, отдел “Екология” към Община Пловдив, учебни заведения, екоклубове, неправителствени организации и множество граждани. Откриването бе съпътствано с много танцови и музикални изяви на детски състави към “Дом на културата” - гр. Пловдив.

Същият ден в защитената територия и рядко геоморфологично образуване – “Младежки хълм” бе проведена акция за почистване на алеите за отдих с ученици от ОУ “Димитър Димов” - Пловдив. Акцията бе съпроводена с орнитологични наблюдения на редки защитени птици с помощта на представител на БДЗП – Пловдив.

На 22.04.2004 г. - Деня на Земята, бе направено демонстрационно пробонабиране на водна проба от р. Марица в пункт от Националната система за мониторинг на околната среда в присъствие на учащи се от пловдивски учебни заведения и национални медии. Пробата бе анализирана експресно в Лабораторен комплекс – Пловдив.

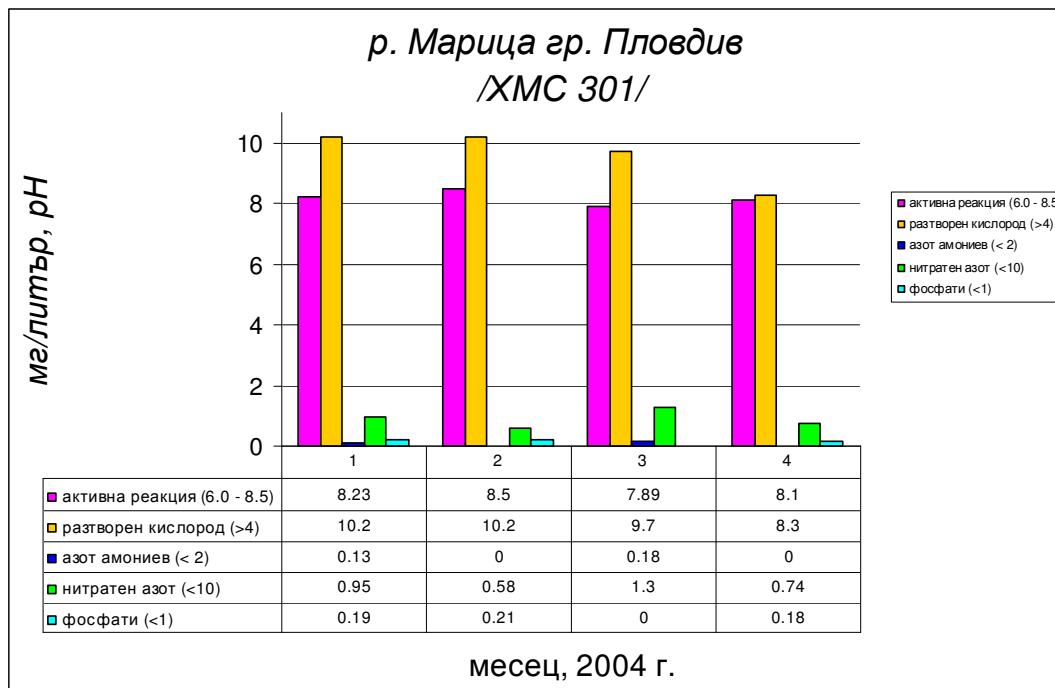
На 22.04.2004 г. бе проведена и акция за почистване на района около Бачковския манастир, параклисите, намиращи се в буферната зона на резерват “Червената стена” и коритото на реката. Участваха ученици от СОУ ”Св. Патриарх Евтимий”, ПГХТТ – гр. Пловдив и др., студенти от Аграрен университет – специалност “Екология” гр. Пловдив и представители на неправителствени организации.

Кампанията бе закрита в “Дом на културата” - Пловдив с провеждане на кръгла маса /Дискусия/ между участниците в мероприятията по проблеми свързани с опазването на околната среда.

В присъствието на представители на РИОСВ - Пловдив, Басейнова Дирекция – “ИБР”, Община Пловдив неправителствени организации направиха преглед на дейността си, а членове на екоклуб “Млад еколог” към СОУ “Св. Патриарх Евтимий” представиха свои проекти на тема “Преработка на отпадъци и разделно сметосъбиране”.

На участниците в кампанията бяха раздадени рекламни материали от МОСВ – София – плакати, знаменца, тениски и шапки с лого на кампанията.

Резултати от анализиране на демонстрационно взетата проба на 22.04.2004 г. и сравнителна графика с данни получени през първо тримесечие на 2004 г.

Национална кампания

„Зелена седмица 1-4 юни” и „5 юни - Световен ден на околната среда”

Откриването на Национална кампанията „Зелена седмица 1-4 юни” и „5 юни - Световен ден на околната среда” стартира на 01.06.2004 г. с провеждане на конкурс между ученици от Пловдивски училища за най-оригинална детска рисунка на асфалт на тема „Птиците в техните естествени местообитания”. Част от учениците са взели участие и в Олимпиадата по Орнитология. На участниците бяха раздадени награди за I, II и III място, осигурени от Община Пловдив, и информационни материали за кампанията. Конкурсът се проведе в „Комплекс - Гребна база” - гр.Пловдив съвместно с „БДЗП” – Пловдив /Българско Дружество за Защита на Птиците/. Успоредно с него се проведе демонстрация на Българския отбор по гребане на спортни лодки, подготвящ се за Олимпиадата по гребане в Република Гърция.

На втори и трети юни мероприятията продължиха с помощта на мултимедия с провеждане на лектории в Пловдивски Университет - Пловдив със студенти от специалност „Екология и опазване на околната среда” към Аграрен Университет – гр.Пловдив на теми: “Опазване богатството на природата и ролята на Екологичното законодателство”, „Европейски Директиви”, Национална екологична мрежа и „Натура-2000”.

На 02.06.2004г. се осъществи засаждане на цветя от деца в „Градската градина” по план, утвърден от Община Пловдив.

Участието с инициатива на медиите в кампанията бе отбелязано с провеждане на конкурс по спортен риболов на язовир - „Чомлак”, Община Брезово между журналисти от страната и региона, отразяващи събитията свързани с Околната среда. Състезанието се проведе на 04.06.2004г. На победителите бяха раздадени награди и връчени номинации за различни категории рибарски умения.

На отпътуване от язовира бе посетена ферма за щрауси в близост до гр.Брезово.

Световният ден на околната среда – 5 юни се отбеляза в „Дома на науката и техниката” – Пловдив с откриване на първо Областно състезание за проекти на тема: „Химия и Околна Среда”. Официални гости бяха Областният Управител на област Пловдив Д-р Г.Хаджипетров, Директорът на РИОСВ - Пловдив и представители на Басейнова Дирекция - Пловдив.

Откриването на състезанието бе съпроводено с провеждане на празнично шествие по случай 5 юни - „Световен ден на околната среда” и националната кампания „Зелена седмица” с ученици от Пловдивски учебни заведения по Централната улица на гр.Пловдив с участието на Инспектората на Образованието – гр.Пловдив и НПО. Участниците носеха плакати с лозунги: „Да променим поведението си към околната среда” и „Обичаме и пазим птиците”.

Кампанията завърши с екоекскурзия до с.Конуш за орнитологично наблюдение на „чаплова колония”, организирана от „БДЗП” – Пловдив.

На участниците в кампанията бяха раздадени рекламни материали от МОСВ – София – плакати, тениски и шапки с логото на кампанията.

Национална кампания „Седмица на мобилността 16-22 Септември” и „Ден без автомобили - 22 Септември”

Откриването на Националната кампания стартира на 16.09.2004 г. с провеждане на колоездачно състезание между ученици от Пловдивски училища. Състезанието се проведе на една от алеите на пловдивския хълм “Бунарджик”. Участниците бяха разделени в три състезателни групи. На победителите във всяка от трите групи бяха раздадени награди - нови велосипеди тип /планински бегач/, общо три на брой, осигурени от Община Пловдив. Всички участници получиха информационни материали за кампанията. За празника бе осигурена и празнична торга.

Денят продължи с провеждане на мониторинг за качеството на атмосферния въздух с мобилна станция при интензивен трафик на автомобили.

Мероприятията продължиха на 17 Септември с провеждане на Детско празненство с деца от „Детска градина за деца с увреден слух”- гр.Пловдив. Осигурени бяха лакомства и забавления като прожектиране на детски филмчета, някои от които с екологична тематика. Партньор на проявата бе Хотел „НОВОТЕЛ - Пловдив”, гр.Пловдив.

На 18 и 19 Септември бе осъществено експониране на детски произведения на деца с неравносложно положение в „Синдикален Дом на културата” – Пловдив, а на 20 Септември Кампанията продължи с откриване на изложба „БАЗАР” на експонатите с цел благотворителност.

На 21 Септември в „Нов Български Университет”- филиал Пловдив се проведе конференция, водена от ИАОС - София, на тема: „Влиянието на шума като фактор на заобиклящата ни жизнена среда”.

За лектор и официален гост бе поканен Директорът на ИАОС - София г-н Д.Вергиев. На участниците в беседата бе демонстрирана техника за измерване на шума. Апаратът бе стационариран на една от най-шумните улици на гр.Пловдив, а след това на защитена от шум зона.

Денят без автомобили 22 Септември и края на кампанията бе отбелязан с осигуряване на „Зелена пешеходна зона” в централната част на гр.Пловдив, както и спиране на движението на автомобили в зелената зона. Проведе се и мониторинг на качеството на атмосферния въздух с мобилна станция в Зелената пешеходна зона и запознаване с дейността на станцията на ученици от гр.Пловдив, участвали в кампанията.

Списък на Общините на територията, контролирана от РИОСВ - Пловдив, подписали Хартата за участие в национална кампания „Седмица на мобилността 16 - 22 Септември”:

1.Община Пловдив

2.Община Карлово

3.Община Съединение

4.Община Раковски

5.Община Садово

6.Община Брезово

7.Община Сопот	8.Община Куклен
9.Община Калояново	10.Община Родопи
11.Община Хисар	12.Община Марица
13.Община Лъки	14.Община Кричим

„ЗЕЛЕН ПАКЕТ”

На 11 Октомври /понеделник/ МОСВ-София и РИОСВ-Пловдив представиха в сградата на СОУ „Симеон Велики”, гр.Пловдив екологичните образователни проекти за работа с деца:

„С Флупи за по-добра околна среда” – 2 част и „Зелен пакет”

На презентацията бяха поканени инспектори от Инспектората на образованието - Пловдив, представители на учебни заведения от региона на РИОСВ - Пловдив, както и медии: */,„Национална телевизия”, Телевизия – „ЕВРОКОМ – Пловдив”, Телевизия – „ЕВРОПА”, Вестник „24 ЧАСА”/*, които отразиха събитието подобаващо.

Образователните проекти предизвикаха интерес както от страна на преподавателите, така и от страна на децата. На всички бяха раздадени комплекти от проектите.

„КОЛЕДНИ ДРЪВЧЕТА”

За коледните и новогодишни празници МОСВ - София чрез своите подразделения проведе в цялата страна мероприятия по раздаване на млади елхи /посадъчен материал/.

На територията на РИОСВ - Пловдив за засаждане в дворове на училища и детски градини по случай Коледните и Новогодишни празници бяха дарени над 150 дръвчета.

За по - добро популяризиране на Кампанията бяха подарени Коледни дръвчета и на телевизионни медии.

Списък на Общините на територията, контролирана от РИОСВ - Пловдив, приели посадъчен материал /млади елхи/ за засаждане в дворове и градини на училища и детски градини:

- 1.Община Пловдив..... 20 бр.
- 2.Община Съединение.....14 бр.
- 3.Община Раковски.....14 бр.
- 4.Община Садово..... 14 бр.
- 5.Община Брезово..... 14 бр.
- 6.Община Сопот..... 14 бр.
- 7.Община Куклен..... 14 бр.
- 8.Община Калояново..... 14 бр.
- 9.Община Родопи.....,..... 14 бр.
- 10.Община Хисар..... 14 бр.

- 11.Община Марица..... 14 бр.
- 12.Община Кричим..... 14 бр.
- 13.Община Асеновград.....14 бр.
- 14.Община Перушица.....14 бр.
- 15.Община Първомай.....14 бр.

Инициативите от всички кампании през 2004г. бяха запомнени с много приятни моменти, емоции и съпричастност от участниците, представителите на учебните заведения, общественост, НПО и медии от гр. Пловдив и региона.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Приоритетите в контролната, превантивната, последващата и мониторинговата дейност на РИОСВ – Пловдив през 2004 год. са насочени в изпълнение на изискванията на новата нормативна база по околна среда и Европейските директиви по околна среда.

1. Атмосферен въздух

- Ограничаване и намаляване на емисии от серни и азотни оксиди, летливи органични съединения и амоняк, в следствие антропогенната дейност, които могат да предизвикат вредно въздействие върху здравето на човека, природните екосистеми, материалите и селското стопанство, в следствие на подкисляването, еутрофикацията и тропосферния озон и намаляване в дългосрочна перспектива критичните им натоварвания.

- Намаляване емисиите от прахови частици, тежки метали /олово и кадмий/ и устойчиви органични замърсители, както и на фреони и халони разрушаващи озоновия слой и газове, като въглероден диоксид, метан, азотен диоксид, предизвикващи парниковия ефект.

2. Води

Основни замърсители на повърхностните водни обекти могат да се групират в няколко направления:

- Замърсяване предимно с битово-фекални води в резултат на неизградени или частично изградени канализационни мрежи и пречиствателни съоръжения или такива, нуждаещи се от реконструкция и модернизация. Такова е положението в по-голяма част от селата в региона и в някои от градовете като: Асеновград, Първомай, Карлово, Сопот, Калофер, Стамболийски, Кричим и др.

- Замърсявания от промишленото животновъдство, в резултат на прилагане на водно почистване. Тук проблемът е, че с изключение на “Свинокомплекс” с.Маноле в другите обекти не са изградени необходимите съоръжения за пречистване на отпадъчните води. Решението се търси в прилагането на сухи технологии на почистване и ползуването на финансови облекчения по програма “Сапард” и от други фондове.

- Замърсявания от промишлени предприятия, работещи без изградени пречиствателни съоръжения за отпадъчни води: “КЦМ” АД гр.Пловдив; “Агрива” АД гр.Пловдив; “Спиртна фабрика” с.Катуница и др.

3. Управление на отпадъците

- Решаване от страна на Общинските власти проблема за изграждане на регионални депа или инсталации за обезвреждане на битови отпадъци;

- Ликвидиране на неотредените депа за битови и строителни отпадъци и привеждането им в съответствие с нормативната база по околната среда;

- Обхващане на 100 % от населението в организирано сметосъбиране и сметоизвозване;

- Въвеждане разделно събиране на битовите отпадъци;

- Засилване на контрола и налагане на санкции за замърсяване с отпадъци и за нарушения на нормативната база.

- Болнични отпадъци

4. Земи и почви

- Ограничаване и намаляване замърсяването и увреждането на почвите чрез прилагането на превантивен и текущ контрол.

- Ограничаване възможността за увреждане на околната среда с пестициди чрез намаляване броя на складовете за съхранение на стари и негодни за употреба пестициди и подобряване на тяхното състояние

- Оказване на методична помощ по изготвянето и осъществяването на проекти за извършване на горе цитираното мероприятие за кандидатстване за средства от ПУДОС.

5.Опазване на биологичното разнообразие и защитените територии

- Осъществяване на контрол относно спазване на режима в защитените територии:
  - охрана на резерват “Червената стена”
  - контрол на резерват “Изгорялото гюне”
  - текущ контрол на защитени местности и природни забележителности
- Превантивен контрол на защитените територии през пожароопасния сезон;
- Контрол по опазването на вековните дървета;
- Проучване и проверка на дадени предложения за нови защитени територии и вековни дървета;
- Съвместни дейности и мероприятия за опазване на биологичното разнообразие и защитените територии с държавни, неправителствени и др. организации;
- Опазване и устойчиво ползване на биологичните ресурси - проверки по изкупвателни пунктове и складове за съхранение:
  - проверки на билкозаготвителни пунктове и складовете за съхранение на билки
  - проверки на пунктове за изкупуване на охлюви и голяма водна жаба
- Проверки относно опазване дивеча, рибите и законосъобразното им ползване и участие в съветите по лова и комисии по ловно стопанство

Основни решени проблеми през 2004 година на територията на РИОСВ - Пловдив

Към съответните части в доклада, разглеждащи състоянието на компонентите и факторите на околната среда в региона, са упоменати част от решените проблеми през 2004г.

Поетапното и пълното им решаване, както и управлението им, ще бъде застъпено в изготвяните общински програми по опазване на околната среда. РИОСВ - Пловдив участва на експертно ниво в програмните съвети към Общините за указване на методическа и специализирана помощ при изготвянето им, както и при контрола по изпълнение на поетите задачи от стопанските субекти.

Списък на най-често използваните съкращения

ГЗ	-Гражданска защита
ГКМ	-Градска канализационна мрежа
ГПР	-Геолого – проучвателни работи
ГПСОВ	-Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ДОВОС	-Доклад за оценка на въздействието върху околната среда
ДТБО	-Депозит за твърди битови отпадъци
ЕЕС	-Експертен екологичен съвет
ЕС	-Европейски съюз
ЕМП	-Електромагнитни полета
ЗАНН	-Закон за административните нарушения и наказания
ЗВ	-Закон за водите
ЗЗТ	-Закон за защитените територии
ЗЛР	-Закон за лечебните растения
ЗОВООС	-Закон за ограничаване вредното въздействие на отпадъците върху околната среда
ЗООС	-Закон за опазване на околната среда
ЗПБ	-Закон за подземните богатства
ЗЧАВ	-Закон за чистотата на атмосферния въздух
ИАОС	-Изпълнителна агенция по околна среда
ИСПА	-Инструмент за структурни политики по присъединяването
КАВ	-Качество на атмосферния въздух
КЕИ	-Каптиран естествен извор
КПКЗ	-Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването
МВТ	-Мега вата
МЗ	-Министерство на здравеопазването
МЗГ	-Министерство на земеделието и горите
МОСВ	-Министерство на околната среда и водите
МПС	-Моторно превозно средство
МФ	-Министерство на финансите
НАСЕМ	-Национална автоматизирана система за екологичен мониторинг
НИМХ	-Национален институт по метеорология и хидрология
НП	-Наказателно постановление
НПО	-Неправителствена организация
НФООС	-Национален фонд за опазване на околната среда
ОВОС	-Оценка на въздействието върху околната среда
ОДЗГ	-Областна дирекция по земеделие и гори
ОС	-Общински съвет
ОФООС	-Общински фонд за опазване на околната среда
ПВ	-Подземни води
ПДЕ	-Пределно допустими емисии
ПДК	-Пределно допустима концентрация
ПДК м.е.	-Пределно допустима концентрация максимално еднократна
ПДК ср.год.	-Пределно допустима концентрация – средно годишна
ПДК ср.дн.	-Пределно допустима концентрация – средно денонощна
ПДН	-Пределно допустима норма
ПКЦ	-Парово котелна централа
ПМС	-Постановление на Министерския съвет
ППП	-Предварителни проектни проучвания
ПС	-Помпена станция
ПС ПБВ	-Помпена станция за питейно-битово водоснабдяване
ПСОВ	-Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПСПВ	-Пречиствателна станция – питейно водоснабдяване
ПСПОВ	-Пречиствателна станция за производствени отпадъчни води
ПУДООС	- Предприятие за управление на дейностите за опазване на околната среда
РЕЕС	-Регионален експертен екологичен съвет
РДП	-Районен диспечерски пункт
РИОСВ	-Регионална инспекция по околната среда и водите
РОУ	-Райони за оценка и управление

РС	-Районен съд
САПАРД	-Специална програма за развитие на земеделски и селски райони
СДН	-Средноденонощна норма
СДН+ДО	-Средноденонощна норма+допустимо отклонение за годината
СПККАВ	-Стационарен пункт за контрол качеството на въздуха
СЧН	-Средночасова норма
СЧН+ДО	-Средночасова норма+допустимо отклонение за годината
СОЗ	-Санитарно – охранителна зона
ТБО	-Твърди битови отпадъци
ТЕЦ	-Топлоелектрическа централа
ХЕИ	-Хигиенно – епидемиологичен инспекторат към МЗ
ЦДП	-Централен диспечерски пункт